

မြို့သန်းလွင်

ကုံ ကော်ရိပ်ဝယ်

နှင့်

အခြားစာစုံများ

media service center

မှတ်စဉ်ထုတ်ဝေသည်။

မြန်မာနိုင်ငြင်၏ စာချုများ

ပုံဖြင့်

၁။	သုံးခုသောဆူတောင်း	၁
၂။	ဆင်၏ အလေးချိန်	၃
၃။	ဒွိုဒရာပြောတ်	၁၁
၄။	“တန်ဘတ်”၏ ရက်ကန်းသည်မ ကြယ်ပဲတော်	၁၇
၅။	သူ့ထက်သူ	၂၁

ဝါးတို့

၆။	လွှတ်အောင်ရှုန်းမည်မို့	၂၂
၇။	ကုံကော်ရိပ်ဝယ်	၃၅
၈။	စပျစ်သီး တစ်ခိုင်	၄၅
၉။	အလှဆုံးသောပန်းချီ	၆၁
၁၀။	ပြည်တော်သာခင်္ခီး	၇၇

ဆောင်းပါး

၁၁။	ကျွန်တော်ပြောခဲ့ဖူးသော ဝင်းဦး	၈၉
၁၂။	ဓာတ်ပုံအကယ်ဒမ် ဒါရိုက်တာတစ်ဦးနှင့် သူ၏သက်လယ်	၉၃
၁၃။	သွင်မျိုးစုံလင် ჵဲကပင်	၁၀၁
၁၄။	အသံလှူ၍သူ	၁၀၃

နှစ်(၂၀)တော်ကဗျာခံခားမူ

၁၅။	ချုစ်ပြံးနှင့်ဆီမှသည် ပွင့်ဦးသို့	၁၁၃
-----	-----------------------------------	-----

ဆရာကြီး ဦးသန်းလွင် (မြို့မ သန်းလွင်)

၁၂၉၉ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၀) ရက်
(၂၂-၃-၁၉၁၈) ရက်နေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။

၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် မြန်မာစာဂုဏ်ထူးဖွင့်
၁၀-တန်း အောင်မြင်ခဲ့သည်။ စစ်ပြီးခေတ်တွင် နိုင်ငံခြား
ဘာသာ ဒီပလိုမာဘွဲ့ ရရှိခဲ့သည်။ စစ်ကြိုခေတ် မြို့မ
ကျောင်း ၁၀-တန်း ကျောင်းသားဘဝတွင် “အေဝါး
ရုပ်စု” ၏ “မေ့ရက်ကယ်နေနိုင်တယ်” နှင့် မြို့မကျောင်းမှ
ထုတ်ဝေသော “ဝံသယုဝ” မဂ္ဂဇင်းတွင် “ပြည်တော်သာ
ခင်ဦး” ဝတ္ထုတိနှစ်ပုဒ် ရေးသားခဲ့ပါသည်။

“ပြည်တော်သာခင်ဦး” ကို မြန်မာ့အသံတွင်
ဦးသန်းမြင့်နှင့် စန္ဒရားဦးအောင်ခင်တို့က အတ်လမ်းပမာ
နားဆင်စရာအခန်းမှ ထုတ်လွှင့်ပေးခံရပြီး၊ တက္ကသိုလ်မှ
ဝန္တလောက မဂ္ဂဇင်း၊ စာရေးဆရာ တင့်တယ် နှင့်

သော်တာဆွဲတို့ ဦးစီးထူတ်ဝေသာ ပဒေသာ မဂ္ဂဇင်း
နှင့် မြတ်၏ ပေဖူးလွှာ မဂ္ဂဇင်းတို့တွင် ပြန်လည် ဆန်း
သစ်ခြင်း ခံခဲ့ရပါသည်။

ဆက်လက်ရေးသားခဲ့သော ဝထ္ဌများမှာ-ချော်ပြီး
နှင့်ဆီမှုသည် ပွင့်ဦးသို့ (၁၉၈၆-ခု၊ အိဂုတ်လထူတ်
သပြေတေး မဂ္ဂဇင်း)၊ ဓာတ်ပုံအကယ်ဒမီ ဒါရိုက်တာ
တစ်ဦးနှင့် သူ၏သက်လယ် (၁၉၉၅၊ စက်တင်ဘာလ
ထူတ် လုံမလေး အမျိုးသမီးမဂ္ဂဇင်း)၊ လွှတ်အောင်
ရှုန်းမည်မို့ (သွေးသောက် မဂ္ဂဇင်း)၊ စပျစ်သီးတစ်ခိုင်
(သွေးသောက် မဂ္ဂဇင်း)၊ ကုန်တော် ပြောခဲ့ဖူးသော ဝင်းဦး (လုံမလေး
အမျိုးသမီးမဂ္ဂဇင်း)၊ အလှဆုံးသော ရွှေပန်းချို့ (ကလျာ
မဂ္ဂဇင်း) များ ဖြစ်ကြသည်။

ယခုအခါ ဂျပန်ဘာသာ သင်ယူလို့သော
ကျောင်းသားများကို ဂျပန်ဘာသာ သင်ကြားပေးလျက်
ရှိသည်။

နေရပ်လိပ်စာ

အမှတ်- ၂၁၊ မကြီးကြီးလမ်း၊ စမ်းချောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

သုတေသနတောင်းဆူ

အလွန်ဆင်းရဲတဲ့ သစ်ခုတ်သမား တစ်ယောက်ဟာ
တောထဲမှာ ထင်းခုတ်ရင်းနဲ့-

“အော် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ဒါလောက် ပင်ပင်ပန်းပန်း
လုပ်နေတာတောင် ဆင်းရဲတွေ်ငံးက မတက်နိုင်ဘူး၊ ဘယ်တော့များမှ
ချမ်းချမ်းသာသာနဲ့ နေရပါမလဲ၊ ဒီလိုနေရတာထက် သေရတာမှ
ကောင်းလိမ့်အုံးမယ်”

သစ်ခုတ်သမား ညည်းလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ လျှပ်စီးဟာ
ဝင်းခနဲလက်ပြီး၊ ကြောက်စရာမိုးခြမ်းသံကြီးဟာ “ဂျိမ်း” ခနဲ ထွက်
ပေါ်လာပါရော။

“ငါတော့ မိုးကြီးပစ်ခံရပြီး သေရတော့မှာပဲ” လို့
တွေးမိရာက လက်ထဲကပုဆိုနိုင် သွေးရှုးသွေးတန်းနဲ့ လွှင့်ပစ်
လိုက်တယ်၊ ပြီးတော့ လက်နှစ်ဖက်မြောက်၊ အူးထောက်ပြီး မိုးပေါ်ကို
မေ့ကြည့်ရင်း-

“ရှင်နတ်မင်းကြီး ကယ်တော်မူပါ” လို့ ကြောက်

အားလုံးအားနဲ့ အော်လိုက်တယ်။

သူအော်လိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ မိုးခြိမ်းသံကြီးဟာ ရပ်ဆိုင်း
သွားပြီး မိုးပေါ်ကအောင်မြင် ခုံညားတဲ့အသံကြီးဟာ ထွက်ပေါ်
လာတယ်။

“ငါဟာ ဒီတော်ဒီတောင်ကို စိုးပိုင်တဲ့ နတ်မင်းကြီး
ဖြစ်ပေတယ်၊ အသင်ဟာ ဆင်းရဲလှလို့ သေတာကမှ ကောင်းသေး
တယ်လို့ ညည်းတွားလိုက်တာကြောင့် ဝရဇိန်လက်နက်နဲ့ ပစ်ခွင့်း
လိုက်မလိုပဲ၊ ဒါပေမယ့် တကယ်တမ်းကျတော့ အသင်ဟာ
သေရမှာထက် ချမ်းချမ်းသာသာ နေချင်သေးသပဆိုပါတော့၊ အေး-
ကောင်းပြီ၊ ဒီလိုဆိုရင်လဲ အသင့်အားသနားသဖြင့် ၃-၄ သော ဆုကို
ပေးခဲ့မယ်၊ သင် နှစ်သက်ရာကို တောင်းပြီး ချမ်းသာစွာ နေပေတော့”

“ကျွေးဇူးတော်ကြီးလှပါပေတယ် ရှင်နတ်မင်းကြီး”

သစ်ခုံတိသမားဟာ ဆောက်တည်ရာမရနိုင်အောင်
ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ပြီး လေအဟုန်စီးသွားသလောက်မြန်တဲ့
အရှို့နဲ့ သူအိမ်ကလေးဆီကို ပြန်ပြီးသွားတယ်။ ပြီးတော့ သူမိန်းမကို
ဖြစ်ကြောင်းကုန်စင်ကို ပြောပြတော့ မိန်းမကလဲ ဝမ်းသာလွှန်းလို့
ထက်တော့မတတ် ဖြစ်သွားသတဲ့။

“ဒီလိုဆိုရင် ရွှေအစစ်နဲ့အိန္ဒာအောင် လုပ်ထားတဲ့
ရွှေလက်စွပ်ကြီးကို ပေးဖို့များ ဆုတောင်းလိုက်ရရင်-အို-အို ဒါလဲ
မကောင်းသေးပါဘူး၊ မင်းကတော် စိုးကတော်တွေ ဝတ်တဲ့
သိန်းထိုက်တဲ့ ပိုးသားကိုမိုနိုကိုပဲ တောင်းလိုက်ရရင် ကောင်း
လေမလား”

“အရင်မလိုစမ်းပါနဲ့ မိန်းမရာ၊ တို့ပထမဦးဆုံး

စပျစ်ဝိုင်သောက်ရင်း ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြတာပေါ့”

“အဲဒါကောင်းတယ် ကျွန်မတို့ဆူတောင်းရင် ရှင်ဘူရင် နဲ့ မိဖုရားတောင်ဖြစ်နိုင်သေးတယ်လေ၊ အဲဒီအခါမှာ နောက်ပါခြွှဲရုံ
သင်းပင်းတွေနဲ့ တိုင်းခန်းလှည့်ရရင် ဘယ်လောက် မိမျှလိုက်မလဲလို့”

မိန်းမက ပြောပြောဆိုဆို သူတို့ညားစက ရထားတဲ့
စပျစ်ဝိုင်ကို အမြတ်တန္ထိုး သိမ်းထားရာက ပြေးယူပြီး ပေးလိုက်တယ်။
သစ်ခုတ်သမားလဲ ဝမ်းသာအားရနဲ့ လှမ်းယူလိုက်ပြီး-

“ကြံးတောင့်ကြံးခဲ့အခါမျိုးမှာ အမြည်းကလေးများ
ပါရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲကွာ၊ အရသာရှိတဲ့ ဝက်အူချောင်း အကောင်း
စားများ စားလိုက်ချင်ပါဘိတ္တာ”

အဲဒီလို သစ်ခုတ်သမားက ပြောလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ
အခန်းထောင့်က ဒယိမ်းဒယိုင်နဲ့ အရာတစ်ခုက ထွက်ပေါ်လာ
ပါရော။ အဲဒါကတ္တာ အင်မတန်အရသာရှိပုံပေါ်တဲ့ အကောင်းစား
ဝက်အူချောင်းကြီး ဖြစ်တယ်။

“ဟာ အဲဒါနတ်မင်းကြီးက ကတိအတိုင်း မ,စ
လိုက်တာဖြစ်မှာပဲ၊ ကျွေးဇူးကြီးလှပါပေတယ် ရှင်နတ်မင်းကြီး”

သစ်ခုတ်သမားဟာ ဝမ်းသာအားရနဲ့ ပြီးရွင်ပြီး အနား
ရောက်လာတဲ့ ဝက်အူချောင်းကြီးကို ဖမ်းယူလိုက်တယ်။ ဒီအခါမှာ-

“အလိုလေး ရှင်ဘယ်လိုလုပ်လိုက်တာလဲ” လို့ မိန်းမရဲ့
စူးစူးဝါးဝါးအော်လိုက်တဲ့ အသံကြောင့် သစ်ခုတ်သမားလဲ လန့်ဖျုပ်ပြီး
ဝက်အူချောင်းကြီးကို လက်ထဲက လွှတ်ချုလိုက်ရင်း-

“ဘာဖြစ်လို့လဲဟင်” လို့ မေးလိုက်တယ်။

“ဘာဖြစ်ရမှာလဲ ဟိုကပေးတဲ့ဆူက ၃-ဆု အခု ရှင်က

ဘာမဟုတ်တဲ့ဝက်အူချောင်းနဲ့ ၁-ဆုကို ဖြုန်းလိုက်ပြီပေါ့လေ၊ ရှင်ဟာ အတော်အသုံးမကျတဲ့ လူနဲ့ လူအ လွှာစာပါလား”

“အင်းဟုတ်ပေသားပဲ၊ တစ်ခုတော့ခုံးသွားပြီ”

သစ်ခုတ်သမားလည်း သူမှားသွားကြောင်းဝန်ခံပြီး မိန်းမကို တောင်းပန်လိုက်တယ်။ သူဘယ်လောက် တောင်းပန်ပေ မယ့်လဲ မိန်းမက ပိုလိုသာ ဆဲရေးတိုင်းထွာလို့ မပြီးနိုင်တော့သူး။ တောင်းပန်လေ ပိုဆိုးလေပဲ။ သစ်ခုတ်သမားလဲ ကြောတော့ ငိုချင် လောက်အောင် စိတ်ညွစ်လာပြီး-

“ဒါလောက် ရှုပ်လှတဲ့ ဝက်အူချောင်း၊ တစ်နေရာ ရာမှာ သွားနေပါတော့” လို့ ငိုသံပါကြီးနဲ့ ပြောလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ ဝက်အူချောင်းဟာ လေထဲမှာ ဝဲပံ့ပြီး၊ သစ်ခုတ်သမား မိန်းမရဲ့ နာခေါင်းဖျားမှာ ဖော်ခနဲ့ သွားကပ်ပါလေရော။

အဲဒီအခါမှာ နှစ်ယောက်သားဟာ အုံအားကြီးသင့်ပြီး ကမန်းကတန်းနဲ့ အားသွှန်ခွန်စိုက် ဆွဲဖြုတ်ကြတယ်။ ဘယ်လိုပဲ ဆွဲဖြုတ်ပေမယ့်လဲ မရတဲ့အပြင် ပိုလိုသာ ခိုင်မြှုနေတော့ မိန်းမဟာ မခံနိုင်လောက်အောင် နာကျင်တာသာ အဖတ်တင် တော့တယ်။

မိန်းမကလဲ မျက်ရည်ပေါက်ကြီးတွေကျပြီး-

“အမယ်လေး လုပ်ကြပါအုံ၊ ရွှေလက်စွဲပါကြီးလဲ မလို ချင်တော့ပါဘူး၊ အဖိုးထိုက်အဖိုးတန် ကိုမြှုနိုလဲ မဝတ်ချင်တော့ပါဘူး၊ မိဖုရားလဲ မဖြစ်ချင်တော့ပါဘူး၊ နဂိုမျက်နှာနဲ့ နဂိုနာခေါင်း အတိုင်း ပြန်ဖြစ်ရင် တော်ပါပြီ” လို့သူယောက်ဗျားကို ငိုကြီးချက်မနဲ့ ပြောလိုက် တော့၊ ယောက်ဗျားကလဲ-

“ဒီလိုဆိုရင် နတ်မင်းကြီးကို ပန်ကြားရတော့မှာပဲ” လို့

သုံးခုသောတောင်းဆု

ပြောပြီး-

“အရှင်နတ်မင်းကြီး၊ ကျွန်တော်မျိုးနှစ်းရဲ့ နှာခေါင်း
ဖျားက ဝက်အူချောင်းကြီးကို ဖယ်ရှားပေးတော်မူပါ” လို့ တောင်း
ပန်လိုက်ရတော့တယ်။

သစ်ခုတ်သမားရဲ့ တောင်းပန်သံအဆုံးမှာ ဝက်အူ
ချောင်းကြီးလဲ တဖြည်းဖြည်းမွှေးမှိန် ပျောက်ကွယ်သွားပြီး မိန်းမလဲ
မူလနှာခေါင်းအတိုင်း ပြန်ဖြစ်သွားတော့တယ်။

(ONO ခေါ် ရုပန်ပုံပြင်မှ ပြန်ဆိုသည်။)

လုံမလေးအမျိုးသမီးမဂ္ဂဇား
အတွဲ ၁၄၊ အမှုတ် ၅၊ ၁၉၉၈။

ဆင်ကြီအလေးချိန်

ဟိုးရွှေးရွှေးတူန်းက ဂန္ဓာလရာ၏ တရုတ်ပြည့်ရှင်
မင်းကြီးဆီကို တောင်ဘက်ရှိ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်က ဆင်တစ်ကောင်
လာရောက် ဆက်သပါသတဲ့။

အဲဒီအချိန်အထိ တရုတ်ပြည်မှာ ဆင်ကို ဘယ်သူမှ
မမြင်ဖူးသေးဘူးတဲ့။ အဲဒီတော့ ဆင်ကြီးရောက်လာတဲ့အခါ အမျိုး
အမည်မသိရတဲ့ သတ္တဝါကြီးအဖြစ် ဒေသခံလူများဟာ အထူး
အဆန်းဖြစ်ပြီး အုန်းအုန်းကျတ်ကျတ် စီစီညံံ ဖြစ်ကုန်ကြတော့
တယ်။

ဘူရင်ကြီးကလည်း မင်းမှုထမ်းအပေါင်းတို့ကို “အဲဒီ
သတ္တဝါကြီးရဲ့ ကိုယ်အလေးချိန်ဟာ ဘယ်လောက်ရှိသလဲ ခို့တာကို
စစ်ဆေးကြဖော့” လို့ အမိန့်တော် ချမှတ်လိုက်သတဲ့။

မင်းမှုထမ်းများကလည်း ချက်ချင်းပဲ ချိန်ခွင် အကြီး
ကြီးကို လိုက်လုံးရှာဖွေကြရတာပေါ့။

ဒါပေမဲ့ ရွှေးပဝေသကီအခါက ဒါလောက်ကြီးတဲ့

သတ္တဝါကို ချိန်ဖို့ ချိန်ခွင်မဆိုထားနှင့် ရိုးရိုးချိန်ခွင် အကြီးစားများ
တောင် မရှိသေးတဲ့အခါ ဖြစ်လေတော့ မင်းမှုထမ်းများမှာ အကြီး
အကျယ် ဒုက္ခရောက်ကုန်ကြတော့တယ်။

အမျိုးမျိုးတိုင်ပင် တွေးတောကြပေမဲ့လည်း အကံ
ကောင်း ဉာဏ်ကောင်းများ မရကြရာဘူး။ ဒါနဲ့ . . . မတတိနိုင်တဲ့
အဆုံးမှာတော့-

“ဆင်ကြီးရဲ့ကိုယ်ခန္ဓာကို ချိန်တွယ်ဖို့ နည်းလမ်းကို
သိသူများရှိလျှင် ရုံးတော်သို့ လာရောက်ကြဖော် . . .” လို့ တိုင်းပြည်
တစ်ဝှမ်း အမိန့်ထုတ်ပြန်ကြရတော့တယ်။

ဒါပေမဲ့ . . . ဘယ်သူဘယ်ဝါ တစ်ယောက်တလေမှ
ထွက်ပေါ် မလာကြဘူးတဲ့။

ဘုရင်ကြီးကလည်း “မသိကြဘူးလား၊ မသိကြဘူး
လား” လို့ ထပ်တလဲလဲ မေးမြန်းတော်မှုလေတော့ မင်းမှုထမ်းများမှာ
တိုးလို့သာ အကြပ်ရှိက် စိတ်သောက ရောက်ကုန်ကြရာတော့ တယ်။

ဒီလိုနဲ့ တစ်နွေတော့ လူလင်ငယ်လေး တစ်ယောက်
ဟာ “ကျွန်တော်မျိုးကို ဆင်ရဲ့အလေးချိန်ကို ချိန်တွယ်ခွင့် ပေးတော်မူ
ပါ”လို့ လျောက်တင်လာတယ်။

မင်းမှုထမ်းအပေါင်းလည်း အဲဒီလူငယ်လေးကို ကြည့်
ပြီး . . .

“ဒါလောက်ငယ်ရွယ်တဲ့ကလေးဟာ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး
ဒီဆင်ကြီးကို ချိန်တွယ်နှင့်မှာလဲ . . .” လို့ တွေးတော့ စိတ်ပျောက်ကုန်
ကြသတဲ့။

ဒါပေမဲ့လည်း အကြပ်ရှိက်နေချိန်ဖြစ်လေတော့

နောက်ဆုံး “ချိန်ကြည့်စေ” လို့ ခွင့်ပြုလိုက်ကြရတော့တယ်ပေါ့။
လူငယ်လေးဟာ ဦးစွာ ဆင်ကို ရေအိုင်ကြီးရဲ့ ကမ်းစပ်
ကို ဆွဲယူလာပြီး၊ ကမ်းခြေမှာ ကြိုးနဲ့ချည်နှောင်ထားတဲ့ လျှော်း
တစ်စင်းထဲကို ဆင်းသက်စေတယ်။

လျှော်းကို ဆင် ရောက်လာတယ်ဆိုရင်ပဲ လျှော်ဟာ
ဆင်ရဲ့ အလေးချိန်ကြောင့် တစ်စောင် တစ်စောင် နစ်မြှုပ်သွားတော့တယ်။
ကမ်းခြေမှာတော့၊ မင်းမှတ်မ်းအပေါင်းနဲ့ လာရောက်
ကြည့်ရှုသူအများအပြားဟာ “ဘယ်လို့များ လုပ်မှာလဲ . . . ” လို့
တွေးတော်ပြီး လူငယ်ကလေးရဲ့ ပြောမျက်ကို မမိုတ်မသုန် စိုက်ကြည့်
နေကြတယ်။

အဲဒီနောက် လူငယ်ကလေးဟာ သည့်ပြင် လျှော်
တစ်စင်းကို စီးပြီး ဆင် တင်ထားတဲ့ လျှော်းဆီကို လာပြီး၊ အဲဒီ
လျှော်ဟာ ဘယ်အထိ နစ်မြှုပ်သွားတယ်ဆိုတာကိုသိဖို့ လျှော်ရဲ့ အပြင်
ဘက်တစ်လျှောက် အမှတ်အသားမျဉ်းကြောင်း ရေးဆွဲလိုက်တယ်။
ပြီးတော့ ဆင်ကို ကမ်းပေါ်တက်စေပြီး ဆင်စီးခဲ့တဲ့လျှော်းကို
ကျောက်တုံးကျောက်ခဲ့များကို ထည့်စေတယ်တဲ့။

လျှော်ဟာ တဖြည်းဖြည်း နစ်မြှုပ်သွားတဲ့နောက်မှာ
တော့၊ စောစောက အမှတ်အသား ရေးဆွဲထားတဲ့ မျဉ်းကြောင်းနေရာ
ရောက်တယ်ဆိုရင်ပဲ လူငယ်ကလေးဟာ ကျောက်တုံးကျောက်ခဲ့များ
ဆက်မထည့်ဘဲ ရပ်ဆိုင်းစေပြီး-

“လျှော်းပေါ်က ကျောက်တုံးကျောက်ခဲ့တွေကို တစ်ခု
ချင်းချိန်ပြီး ပေါင်းကြပါ အဲဒီပေါင်းလို့ရတဲ့ အပေါင်းရလဒ်ဟာ ဆင်ရဲ့
အလေးချိန်ပါပဲ” လို့ ပြောလိုက်တယ်။

အဲဒီစကားကိုကြားရတဲ့ မင်းမှုထမ်းအပေါင်းရော၊ လာ
ရောက်ကြည့်ရှုကြတဲ့ အများပြည်သူအပေါင်းဟာ အဲဒီလူငယ်
ကလေးရဲ့ ဉာဏ်စွမ်းရည်ကို အံ့ဩချိုးကျူးမကုန်နှင့် ဖြစ်ကြရ
တော့သတဲ့။

(ရွှေပန်ဘာသာသင်စာအုပ် အတွဲ (၂) မှ ကောက်နှုတ် ပြန်ဆိုပါသည်)

လုံမလေးအမျိုးသမီးမဂ္ဂဇင်း
အတွဲ ၁၅၊ အမှတ် ၁၆၈၊ ၁၉၉၉။

ခွဲဒရာ ပြဂေတ်

ဖြူဖွေးသော သဲငွေသောင်ယံမှ ထင်းရွေးတောဆီသို့-
လိုင်းလုံးကလေးများ ချဉ်းကပ်လိုက်၊ ပြန်ဆုတ်
သွားလိုက်-

စင်ရောင်းများ ပေါ့ပါးစွာ ဝဲပံ့လျက် . . .

ကောင်းကင်ယံသို့ မှုန်ပျော် ထိုးထွက်နေသော ဖူရှု
တောင်၊ တံငါသည်တစ်ယောက်၊ မီဟို (MIHO) ခေါ် ထင်းရှေးတော
ကမ်းခြေသို့ ရောက်ရှိလာ၊

တံငါသည်။ ။ “အလိုရာသီကလဲ ကောင်းလိုက်ပါဘို့ ရှုခင်းကလဲ
ပြောမပြနိုင်အောင် သာယာလှပါကလား”

ရှုမျှော်ခင်း၏ ဆွဲဆောင်မှုကို ကြည့်ရင်း လမ်းလျှောက်
လာစဉ်၊ မည်သည့်နေရာကမသို့ နွေးကြိုင်သော ရန်းသည် သင်းပုံစွာ
ထွက်ပေါ်လာလေသည်။

ရှတ်တရာ် ဟိုဟိုသည်သည် ကြည့်လိုက်သောအခါ

တစ်စုံတစ်ခုသောအရာသည် ထင်းရှုံးကိုင်း၌ ချိတ်ဆွဲထားသည်ကို
တွေ့ရလေ၏။

တံငါသည်။ ॥ “အလို . . . အဲဒါ ဘာများပါလိမ့်”

တံငါသည် သည် အနီးသို့ သွားပြီး သေချာစွာ ကြည့်
လိုက်သည်။

တံငါသည်။ ॥ “ကီမို့နှစ်ဗုဒ္ဓရာပဲ၊ ဒါလောက်လှပတဲ့ ကီမို့နှစ်ဗုဒ္ဓရာကို
မမြင်ဖူးသေးပါကလား၊ အိမ်ကိုယူသွားပြီး အဖိုး
ထိုက် အဖိုးတန် ရတနာအဖြစ်နဲ့ ထားလိုက်မယ်”

တံငါသည် သည် ထိုကီမို့နှစ်ဗုဒ္ဓရာကို ဖြတ်ယူပြီးနောက်
ခရီးဆက်တော့မည့်အခါတွင် ထိုထင်းရှုံးပင်နောက်ကွယ်မှ မိန်းမပို့
တစ်ယောက်၏ မျက်နှာပေါ်ထွက်လာပြီး . . .

မိန်းမပို့။ ॥ “ဒီမှာ ဒီမှာ . . . အဲဒါ ကျွန်းမရဲ့ ဒွါဗုဒ္ဓရာပါ၊ ဘာလို
ဖြတ်ပြီး ယူသွားမယ်လို့ လုပ်တာလဲ . . .”

တံငါသည်။ ॥ “အို . . . ဒါ . . . ကျွုပ်နဲ့ ထိုက်လို့ရတဲ့ ပစ္စည်းပဲ
အိမ်ကို ယူသွားပြီး အဖိုးတန်ရတနာအဖြစ်နဲ့ထားဖို့
စိတ်ကူးတယ်လေ . . .”

မိန်းမပို့။ ॥ “ဒါဟာ . . . နတ်သမီးများရဲ့ ဒွါဗုဒ္ဓရာပါ၊ ရှင်တို့
လူသားတွေ အတွက် အသုံးမဝင်ပါဘူး၊ ကျွုးဇူးပြု
ပြီး ပြန်ပေးပါရှင်”

တံငါသည်။ ॥ “အော် . . . နတ်သမီးများရဲ့ ဒွါဗုဒ္ဓရာ ဆိုရင်သာပြီး
ပြန်မပေးသေးတယ်”

နတ်သမီး။ ॥ “အဲဒါမရှိရင် . . . ကျွန်းမ နတ်ပြည်ကို ပုံမတက်

နိုင်တော့သူး၊ တဆိတ်ပြန်ပေးပါရှင် ”

တံငါသည်။ ။ “ဟင့်အင်း . . . မရသူး၊ ပြန်မပေးသူး ”

တံငါသည်သည် ဘယ်လိုပြော၍မှ ပြန်မပေးတော့
ချေ။ နတ်သမီးသည် ဝမ်းနည်းလှုစွာဖြင့် ကောင်းကင်ယံသို့ ညီးယ်
စွာ မျှော်ကြည့်လျက်ရှိရာမှ မျက်ရည်များ တလိမ့်လိမ့်ကျဆင်းလျက်
ရှိလေ၏။

နတ်သမီး၏ ဦးကြေးလျက်ရှိပုံကို ကြည့်ရင်းတံငါသည်
သည် သနားစိတ်ပေါ်လာလေသည်။

တံငါသည်။ ။ “အင်း . . . သနားစရာတော့ ကောင်းနေပြီ
ကဲ . . . ‘ဒ္ဓါဒရာ’ကို ပြန်ပေးပါတော့မယ်လေ”

နတ်သမီးသည် ထိုစကားကို ကြားလိုက်သောအခါ
တွင် ရှုတ်ချွည်း ဝမ်းသာလှသောမျက်နှာဖြင့် တံငါသည်အား စိုက်
ကြည့်ရာမှ . . .

နတ်သမီး။ ။ “ကျေးဇူးတင်လိုက်တာ . . . ကဲ . . . ဒီဘက်ကို
သာ တဆိတ်လှမ်းပေးပါရှင်”

တံငါသည်။ ။ “ခကာနေပါအံ့ဌာ အဲဒီလို ပြန်ပေးတဲ့အတွက် နတ်
သမီးများရဲ့ အကကို ကပြုမပေးနိုင်သူးလား”

နတ်သမီး။ ။ “အသင့်ကျေးဇူးကြောင့် နတ်ပြည်ကို ပြန်နိုင်တော့
မှာပါ ကျေးဇူးတင်တဲ့အနေနဲ့ ကပြပါမယ်၊ ဒါပေမဲ့
‘ဒ္ဓါဒရာ’ မရှိရင် ကလိုမရပါဘူး”

တံငါသည်။ ။ “ဒီလိုပြောတာနဲ့ ‘ဒ္ဓါဒရာ’ ကို ပြန်ပေးလိုက်ရင် မင်း
ရှုတ်တရက် ပြန်သွားမှာပေါ့”

နတ်သမီး။ ॥ “ဟင့်အင်း . . . နတ်သမီးများဟာ ဘယ်တော့မှ
မူသား မပြောပါဘူးရှင်”

တံငါသည်။ ॥ “အင်း...ပြောမိတာတောင် ရှုက်စရာကောင်းနေပြီ”
တံငါသည်သည် ထိုသို့ပြောရင်း ‘ဒ္ဓါဒရာ’ ကို နတ်သမီး
အား ပြန်ပေးလိုက်လေသည်။ နတ်သမီးသည် ထို ‘ဒ္ဓါဒရာ’ ကို
ဝတ်ဆင်ပြီးသကာလ ငြိမ့်ညောင်းစွာ ကပြစပြုလေ၏။

နတ်သမီး။ ॥ “လပိမာန်နတ်သမီးတွေ မဲရောင်ကီမို့နှင့် ‘ဒ္ဓါဒရာ’
ကိုဆင်မြန်းလို့ ကက္ခသလေ
လက္ခယ်မောင်မိုက်ဖြစ်ရပေ . . . ।
လပိမာန်ရဲ့နတ်သမီးတွေ
မြှေရောင်ကီစွဲ့ ‘ဒ္ဓါဒရာ’ကို ဆင်မြန်းလို့
ကက္ခသလေ . . . ।
ဝင်းဝင်းစက်စက် ၁၅ ရက်နေ့လပြည့်ညဖြစ်ရပေ။

နတ်သမီးသည် ကပြရင်းတစာစ နတ်ပြည်သို့
တက်သွားလေ၏။

ဘယ်ညာ တဖျတ်ဖျတ်လှပ်ရားလျက်ရှိသော ကီမို့နှင့်
‘ဒ္ဓါဒရာ’၏ အလှု
မြှေဖွေးသော သဲသောင်ယံကမ်းခြေမှ
ထင်းရှားတောသို့
လိုင်းလုံး ကလေးများ ချဉ်းကပ်လာလိုက်၊
ဆုတ်ခွာသွားလိုက်၊
နွေဦး၏ မြှေနှင်းများ ရစ်သိုင်းလွှမ်းခံစပ်သော

နတ်မိမယ်၊
စင်ရောင့်က်များ ပေါ့ပါးစွာ ဝဲပံ့လျက်၊
ကောင်းကင်ယံသို့ မှုန်ပျပျ ထိုးထွက်နေသော
ဖိဂုံတောင်။

(ရွှေပန်ဘာသာသင်စာအုပ် အတွဲ (၂) မှ ကောက်နှုတ် ပြန်ဆိုပါသည်)

လုံမလေးအမျိုးသမီးမရှိရင်း၊
အတွဲ ၁၅၊ အမှတ် ၁၇၂။ ၁၉၉၉။

“တနာတ”ခေါ် ရက်ကန်းသည်မှ ကြယ်ပွဲတော်

ကြယ်ပေါင်းစုံလင်တဲ့ မိုးကောင်းကင်ကြီးရဲ့အလှဟာ
အိပ်မက် ကမ္မာကြီးတစ်ခုပါ။

ဟိုရှေးပဝေသကီးအခါက လူကြီးများဟာ အဲဒီ
အိပ်မက် ကြယ်ကမ္မာကြီးကို ငေးမောက်ညွှန်ကြပြီး အမျိုးမျိုး စိတ်ကူး
ယဉ်ခဲ့ကြတယ်လေ။

သူတို့ရဲ့စိတ်ကူးယဉ်ချက်တွေဟာ ခုထက်တိုင် ဒဏ္ဍာရီ
ပုံပြင်များ အဖြစ်နဲ့ အမျိုးမျိုး ကြွင်းကျွန်ုပ်ရစ်ခဲ့ကြလေရဲ့။

ဂျပန်ပြည်မှာ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ခုနစ်လပိုင်းရဲ့ လဆန်း
ရက် မှာ ကျင်းပလေ့ရှိတဲ့ ‘တနာတ’ ပွဲတော်ဟာလဲ အဲဒီအထဲက
တစ်ခု အပါအဝင်ပေါ့။

အဲဒီ ‘တနာတ’ ပွဲတော်ဟာ ရာစုနှစ်ပေါင်းမတိုင်မို့
မူလအစ တရှတ်ပြည်က တစ်ဆင့် စတင်ပေါက်ဖွားပြီး ရောက်ရှိ
လာတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ပုံပြင်ရဲ့မူလကတော့ နွေရာသီရဲ့ ညတစ်ညမှာ

တောင်ဘက်က မြောက်ဘက်ခါးကို သွယ်တန်းနေတဲ့ အဖြူရောင် ခါးစည်းသဏ္ဌာန် (အမန္ဒာဂါဝါ) ခေါ် ‘နဂါးငွေ့တန်း’ ရဲ့ အနောက် ဘက်ခြမ်းက ‘ရက်ကန်းသည်မ’ ကြယ်ကလေးနဲ့ အရှေ့ဘက်ခြမ်းက ‘နွားကျောင်းသား’ ကြယ်ကလေးတို့ရဲ့ သနားစရာပုံပြင်ကလေး ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီ ‘နဂါးငွေ့တန်း’ ရဲ့ အနောက်ဘက်ခြမ်းမှာရှိတဲ့ ရက်ကန်းသည်မ ကြယ်ကလေးဟာ နေ့စဉ် နေ့တိုင်း ရက်ကန်းကို သာပဲ ကြိုးစားပမ်းစား ရက်လုပ်နေပါသတဲ့။

အဲဒါကို မြင်တွေ့နေရတဲ့ ကောင်းကင်ယံက နတ်မင်း ကြိုးဟာ သနားကရှုဏာ ပွားတော်မှုပြီး နဂါးငွေ့တန်းရဲ့ အရှေ့ဘက် ခြမ်းမှာရှိတဲ့ ‘နွားကျောင်းသားကြယ်’ နဲ့ စုလျားရစ်ပတ် လက်ထပ် စေတော်မှုလိုက်တယ်။

ဒါပေမဲ့ အကြောင်းက ဖန်လာပုံက လက်ထပ်ပြီးတယ် ဆိုရင်ပဲ ‘ရက်ကန်းသည်မ ကြယ်ကလေး’ဟာ လုပ်နေကျလုပ်ငန်း ကို မွေ့လျှော့ပြီး၊ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း အပျော်ကြေးရှင်မြှေးလို့သာ နေတော့ သတဲ့။

အဲဒီအချင်းအရာကို မြင်တွေ့ရတဲ့ နတ်မင်းကြိုးဟာ အကြိုးအကျယ် ဒေါသပွားပြီး ‘ရက်ကန်းသည်မ ကြယ်ကလေး’ကို နဂါးငွေ့တန်းရဲ့ အနောက်ဘက်ခြမ်းဆီကို ပြန်လည်ပို့ဆောင်တော် မှုလိုက်ပြန်တော့တယ်။

အဲဒီအခါကစပြီး ‘ရက်ကန်းသည်မ ကြယ်ကလေး’ နဲ့ နွားကျောင်းသား ကြယ်ကလေး’ တို့ဟာ တကွဲတပြားစီ ဖြစ်သွား ရရှာတော့တာပေါ့။

“တနာတ ”ခေါ် ရက်ကန်းသည်မ ကြယ်ပွဲတော်

၁၉

ဒါပေမဲ့ ‘ရက်ကန်းသည်မ ကြယ်ကလေး’ ဟာ ‘နွား
ကျောင်းသား ကြယ်ကလေး’ နဲ့ သွားတွေ့ဖိုကိုတော့ တစ်နှစ်မှာ
တစ်ကြိမ် နတ်မင်းကြီးက ခွင့်ပြုတော်မူပါတယ်။ အဲဒီနွော ၃ လ
ပိုင်း ‘တနာတ’ ခေါ် ရက်ကန်းသည်မ ကြယ်ပွဲတော် ကျင်းပတဲ့နဲ့
ဖြစ်ပါတယ်။

နှစ်စဉ် ၃ လ ပိုင်း ကျရောက်ပြီဆိုမှဖြင့် ဘယ်အရပ်ဆီ
က မှန်းမသိ၊ ပုံသန်းလာတဲ့ ငန်းဖြူကြီးဟာ သူရဲ့တောင်ပံ့ကြီးကို
ဖြန့်ပြီး နဂါးငွေ့တန်းရဲ့အပေါ်မှာ တံတားသဖွယ် ခင်းပေးပါသတဲ့။
အဲဒီတံတားအပေါ်က ဖြတ်သန်းပြီး ‘ရက်ကန်းသည်မ
ကြယ်ကလေး’ ဟာ ‘နွားကျောင်းသား ကြယ်ကလေး’ ဆီကို သွား
ရောက်တွေ့ဆုံးရှာတယ် ဆိုတဲ့ ပုံပြင်ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီနွောဆိုရင် ကလေးသူငယ်များဟာ အရောင်
အမျိုးမျိုးရှိတဲ့ လေးထောင့်စပ်စပ် စက္ကာရှိကလေးများအပေါ်မှာ
‘ရက်ကန်းသည် ကြယ်’၊ ‘နွားကျောင်းသား ကြယ်’၊ ‘နဂါးငွေ့ တန်း’
စသည်တို့ကို ရေးပြီး အဲဒီစက္ကာရှိခေါက်ချိုးများကို အိမ်ရဲ့ တံစက်မြတ်
အောက်မှာ စိုက်ထူထားတဲ့ ဝါးပင်များရဲ့အကိုင်းဖျားမှာ အပ်ချည်များ
နဲ့ ချိတ်ဆွဲလိုက်ကြတယ်။

ပြီးတော့ ဟိုအဝေးကဗ္ဗာဆီက ကြယ်ကောင်းကင်ယံ
ကို ကြည့်ကြရင်း အမျိုးမျိုး စိတ်ကူးယဉ်လေ့ ရှိကြတော့သတဲ့။

(ရွှေပန်ဘာသာသင်စာအုပ် အတွဲ(၂)မှ ကောက်နှုတ် ပြန်ဆိုပါသည်)

လုံမလေးအမျိုးသမီးမဂ္ဂဇား၊
အတွဲ ၁၆၊ အမှတ် ၁၈၁၊ ဇူလိုင်၊ ၂၀၀၀။

သူစတက်သူ

ပိုက်ဆံအလွန်မြောလွန်းလို့ တစ်ရှာလုံးက “ဦးကပ် စေးကြီး”လို့ ခေါ်ကြတဲ့ ဦးကြင်ဆိုသူ လူကြီးတစ်ယောက်ဟာ သူ ကိုယ်သူလည်း စိစစ်ချွေတာသူလို့ မှတ်ယူထားပါသတဲ့။

တစ်နေ့တော့ ဦးကြင်တို့ရဲ့ ရှာအနီးက ရှာမှာလည်း ထုတ်ရမည့်အရာဆိုလျှင် “လျှော”ကိုတောင် မထုတ်ဘူးဆိုတဲ့ အလွန် အလွန် ကပ်စေးနဲ့လှုတဲ့ ဦးစိုးဆိုသူ လူကြီးတစ်ယောက် ရှိတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းကို ကြားတဲ့အခါမှာ ဦးကြင်က သူရဲ့ သားကို ခေါ်ပြီး . . .

“အိမ်မှာ ဒီလောက်ချွေတာသုံးစွဲနေထိုင်တဲ့ကြားက နောက်ထပ် ချွေတာရေးမယ်ဆိုရင် ဘာမှာမစားသောက်ဘဲ နေဖို့ ရှိတော့တယ်။ ဒီတော့ ဟိုဘက်ရှာက ဦးစိုးဆိုတဲ့လူဟာ ဘယ်နည်း ဘယ်ပုံ ကျင့်သုံးနေထိုင်တယ်ဆိုတာကို သိရအောင် ငါသား နည်းယူတပည့်ခံဖို့ သွားချေစမ်း”လို့ ပြောလိုက်တော့။ “ကောင်း တဲ့အရာဆိုရင် အမြန်လုပ် . . . ”ဆိုရှိစကားအတိုင်း “အခု ချက်ချင်း သွားရောက်လေ့လာ မှတ်သားခဲ့ပါမယ်” လို့ ပြောပြီး သားဖြစ်သူက

သွားတော့မည့်ဆဲဆဲမှာ ဦးကြင်က . . .

“နေဦးကဲ့ . . . ဆရာတီးဆီသွားမယ်ဆိုတော့ ဘာ
လက်ဆောင်မှ မပါရင် မကောင်းဘူး။ ဒီတော့ ဈေးပြေးပြီး စက္က။
တစ်ရွက် ဝယ်ချေစမ်းကွယ်”လို့ပြောပြီး ပိုက်ဆံအကြွေ တစ်ပြား ထုတ်
ပေးလိုက်သတဲ့။

သားဖြစ်သူကလည်း ဦးကပ်စေးရဲ့သားပါပီ တစ်ရွက်
ကို တစ်ပြားသာပေးရတဲ့ စက္က။အစား နှစ်ရွက်မှ တစ်ပြားသာ ပေးရ^{တဲ့} စက္က။ပါးပါးလွှာလွှာကို ဝယ်လာခဲ့တော့ . . .

“လိမ္မာလိုက်တဲ့သားရယ်။ တစ်ရွက်နဲ့နှစ်ရွက်ဆိုတာ
ခြားနားမှုရှိသကဲ့”လို့သားကို ချီးမွမ်းပြီး တစ်ရွက်ကို အံဆွဲမှာထည့်၊
ကျွန်တစ်ရွက်ကို တစ်ဝက်ဖြတ်၊ အဲဒီအပေါ်မှာ ဆူဖြီး ပိုင်းစက်တဲ့
“ဝက်” ရဲ့ ဦးခေါင်းပုံသဏ္ဌာန်ရေးဆွဲလိုက်ပြီး . . .

“အင်း . . . ဒါလောက်ဆိုရင် မျက်နှာပန်းလှပေပြီ။
ကဲ . . . ငါသား သွားပေတော့” လို့ ပြောရင်း ပန်းချိကားကို ခြင်း
တောင်းထဲ ထည့်ပေးလိုက်တယ်တဲ့။

အဲဒီအချိန်မှာ ဆရာတီးဦးစိုး အပြင်ထွက်နေလို့
ဦးကြင်ရဲ့သားက ဦးစိုးရဲ့သားကိုပဲ လာရင်းကိစ္စကို ရှိရှိသေသေနဲ့
ပြောပြီး ယူလာတဲ့ လက်ဆောင်ခြင်းတောင်းကို ပေးလိုက်တယ်။

ဦးစိုးရဲ့သားက ခြင်းတောင်းထဲက ဝက်ခေါင်းရုပ်ကို
ထုတ်ကြည့်လိုက်ရာ-

“ကျွဲ့ဇူးတင် အားနာစရာကောင်းလိုက်တာ။ အဖေ
ကလည်း အပြင်သွားနေလို့ အပြန်လက်ဆောင် ဘာများပေးလိုက်
ရပါမလဲ . . . ” လို့ ပြောပြီး စဉ်းစားဟန်လုပ်နေရာက . . .

“သို့ . . . လိမ္မာ်သီးပဲ ပြန်ပေးလိုက်ပါတော့မယ်လေ” လို လက်နှစ်ဖက်ကို လိမ္မာ်သီးသဏ္ဌာန်ယှက်ပြီး သုံးလုံးကို ထည့်ပေးတဲ့ဟန် လုပ်လိုက်သတဲ့။

ဦးကြင်ရဲ့သားကလည်း အမြတ်တနီး ယူဟန်ပြုပြီး အိမ်ပြန်ရောက်တဲ့အခါ ဖခင်ဦးကြင်ကို အကြောင်းစုံ ပြောပြတော့ . . .

“အင်း . . . ဆရာကြီးသား ပီသပါပေတယ်။ စက္ကာ တစ်ရွက်တောင် အသုံးမပြုလိုက်ပေဘူး . . . ” လို ချီးမွှမ်းသတဲ့။

တစ်ဘက်ရွာမှာလည်း ညနေစောင်းချိန် ဆရာကြီး ဦးစိုး အပြင်က ပြန်ရောက်လာတဲ့အခါ အဖွဲ့ကို စောင့်မျှော်နေတဲ့ သားက ဦးကြင်ရဲ့သား တပည့်ခံစို့လာတဲ့အကြောင်း ဆီးကို ပြောတော့ . . .

“ဘာလက်ဆောင်များ ယူလာသလဲ” လို ကောက်ကာ ငင်ကာမေးလိုက်သတဲ့။

“ယူလာပါတယ်အဖေ ဟောဒီမှာ” ဆိုပြီး စက္ကာပါးလေး ပေါ်မှ ရေးဆွဲထားတဲ့ ဝက်ခေါင်းပုံကို ထုတ်ပြုလိုက်တော့ . . .

ဆရာကြီးဦးစိုးက ဝက်ခေါင်းပုံကို သဘောကျ နှစ်ခြိုက်လို့ပေါ်လား။ ဒါမှာမဟုတ် ဦးကြင်ရဲ့ ကပ်စေးနဲ့ပုံကို ချီးကျျီးတာ လားဆုံးသည်ကို မသိနိုင်တဲ့ဟန်မူယာနှင့် . . .

“အဟမ်း . . . ခုံညားပါပေတယ်” လိုပြောရင်း . . .

“မင်းကရော . . . အပြန်လက်ဆောင် ဘာများပေး လိုက်သလဲ” လို မေးလိုက်တဲ့အခါ သားဖြစ်သူက “လိမ္မာ်သီး သုံးလုံး ပေးလိုက်တယ်အဖေ” လိုပြောရင်း လက်နှစ်ဖက်ယှက်ပြီး

မြို့မသန်းလွှဲ

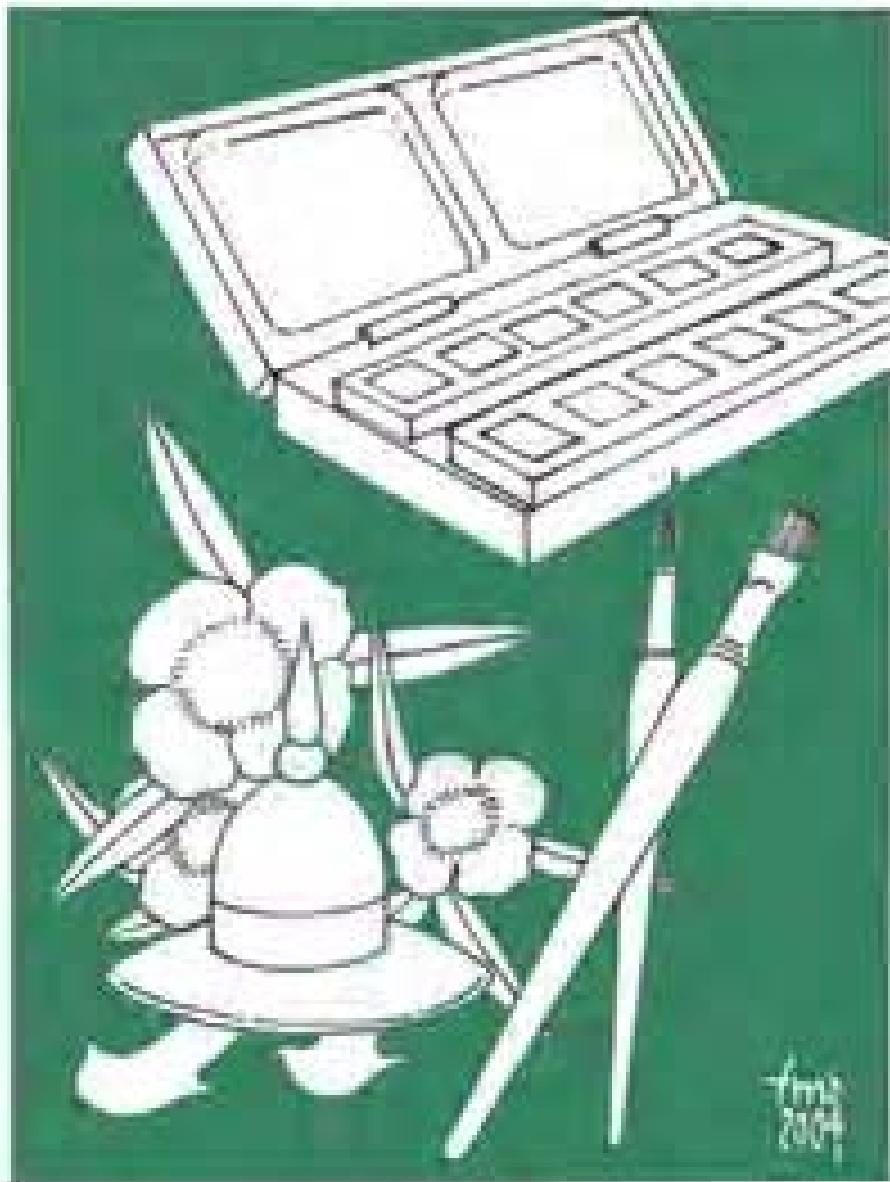
၂၄

သူပေးတုန်းက ဟန်မူယာအတိုင်း လုပ်ပြတော့ . . .

“ဟဲ အရှုံး . . . အလုံးကြီးလျချေရဲ့။ ဘာဖြစ်လို့
ဒီထက် သေးသေးပုံ လုပ်မပေးလိုက်တာလဲ” လို့ အောင်ငောက်ကြိမ်း
လိုက်တဲ့အသံဟာ ဟိန်းသွားတော့တာပဲတဲ့။

(ရျှပန်ဘာသာသင်စာအုပ် အတွဲ-၂မှ ကောက်နှုတ်ပြန်ဆိုပါသည်)

နိုင်ငံရှုက်ရည်မဂ္ဂဇား
အမှတ် ၃၃၊ မေလ၊ ၂၀၀၂။

oooppi

လွှတ်စောင်ရှုန်းမည်နဲ့

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် နတ်ပြည်
ခြောက်ထပ်သို့ ဒေသစာရီ ကြွေချိတော်မူသည်တွင် စတုမဟာရာ၏ထံ
သို့ ရောက်ရှိတော်မူသတတ်။

တစ်နွေးသောအခါ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်သည်
ကြာပဒ္ဒမှာတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော ရေအိုင်ကြီး၏ကန်ဘောင်စပ်တွင်
ဖြည်းညင်းစွာ စကြံးလျှောက်လျက်နေတော်မူစဉ် . . .

စိန်ကျောက်အသွင် ပွင့်ချပ်ကိုဆင်ကာ တစိတ်ဖိတ်
တောက်ပလျက်ရှိသော ပန်းကြာပဒ္ဒမှာတို့သည် ဦးခိုက်ရှုံးကျိုး ရှိခိုး
လျက် ရှိကြဘိသကဲ့သို့ ယိမ်းခါန္တံ့ခါန္တ့ ရှိကြပြီး ခွဲရည်လူး ပန်း
ဝတ်မှန်တို့မှ ထုံးသင်းသောရန်းတို့ဖြင့် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် အား
ပူးဇော်နေသည့် အလား အတော့မသတ်နိုင်အောင် မွှေးပျံ့.
ကြိုင်လိုင်သော ရန်းတို့ကို လွှင့်လျက်ရှိကြ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် စကြံးလျောက်ခြင်းမှ ခေတ္တခဏ
ရပ်နားတော်မူလိုက်၍ အိုင်ကြီးအတွင်း၌ ဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိသော

ကြာရှုက်တို့၏အကြားမှ အောက်ခြေသိ ရှုတ်တရက် ရေကသိုက်းရှု
ကည်တော်မူလေသည်။

ပဒ္ဒမှာကန်ကြီး၏ရေပြင်သည် ကြေးမုံအသွင် ကြည်
လင်လျက်ရှိရကား စတုမဟာရာဇ်ဘုံမှသည် လူပြည်ကို လွန်မြောက်
ပြီး သိမြို့းငရဲသို့တိုင်အောင် ထိုးဖောက် ရှုမြင်တော်မူရလေ၏။ ယမ
ပြည်သို့ ကူးဖြတ်သွားရသော မရဏမြစ်နှင့်ချွန်မြေသော အပ်တို့ဖြင့်
အတိပြီးသော အပ်သေလာတောင်ကြီးတို့သည်လည်း ဂိုးတဝါးပေါ်
လွင်လျက်ရှိကြ၏။

ထိုအခါတွင် သိမြို့းငရဲဖြုံးခန္ဓတအမည်ရှိ ငရဲသား တစ်
ယောက်သည် အခြားသော ငရဲသားများနည်းတူ ကယ်ပါ ယူပါ
တစာစာနှင့် ဟိုခုန် သည်ကူး လူးကာ လို့မှုကာ ရှုန်းကန်ကာနှင့်
ငရဲအိုးအတွင်း သက်ဆင်းကျရောက်လျက်ရှိသည်ကို ဘုရားသခင်
သည် ရှုမြင်တော်မူလေ၏။

ထိုခန္ဓတအမည်ရှိ ငရဲသားသည်ကား မသေမီ၏
အခြားမူး၌ လူအသက်ပေါင်းများစွာတို့အား ဖက်ရှုက်အလားပမာ
ထားကာ သတ်ဖြတ်နိုပ်စက်၊ လုယ်က်ဖျက်ဆီး အပြစ်ကြီးငယ် အစုံ
အပုံးပုံကို ကမ်းကုန်အောင် ဟော့ရမ်းလျက် ဒလကြမ်းဆိုးသွေးမွဲ့သည့်
တကဲ့လူဆိုးသူ့ခိုး ပါးပြကြီးတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့လေ၏။

သို့ရာတွင် ထိုလူဆိုးကြီး၌ တစ်ခုသော ကောင်းမှုပြု
ခဲ့သည်ကို ဘုရားသခင်သည် ဆင်ခြင်တော်မူမိလေသည်။

ထိုအရာသည်ကား အခြားမဟုတ် တစ်နွေးသောအခါ
တွင် ခန္ဓတသည် နက်ရှုံးလျသော တောကြီးအလည်ကို ဖြတ်သန်း
၍သွားစဉ်အခါက ဖြစ်လေ၏။ လမ်းခရီး၌ ပင့်ကူးယ်တစ်ကောင်

သည် လမ်းနဘေးမှရှုတ်တရက် ပြေးထွက်လာလေရာ ခန္ဓတသည် “ဟယ် . . . ရှုပ်လှတဲ့ပုံကူ့” ဟုဆိုပြီးလျှင် နှင့်ချေကာ သတ်မည်ဟု စိတ်ပေါက်စွာနှင့် ခြေထောက်ကိုမြှောက်လိုက်ပြီး ခါမှ . . .

“အင်း . . . ဒီသတ္တဝါကလေးဟာ ငယ်ပေမဲ့ ဒင်းမှာလဲ အသက်နှဲပါဘဲကလား သနားစရာပေဘဲလေ . . . ” ဟု တစ်ခါမှု မပေါ်ခဲ့ဖူးသော စိတ်ထားဖြင့် ထူးထူးခြားခြား တွေးမြှုပြီး ရှုယ်ထားသော ခြေထောက်ကို ရှုတ်တရက် ပြန်သိမ်းလိုက်လျက် ပြုမိဆဲဆဲ အကုသိုလ်စိတ်ကို ထိန်းခဲ့လေသည်။

ထိုတစ်ချက်တည်းသော သူအသက်ကို ကယ်ဆယ်ခဲ့သည့် ခန္ဓတ၏ကုသိုလ်အဆက်ကို ဘုရားရှင်သည် မျက်ဝါးထင်ထင် ရှုမြင်တော်မူရလေသဖြင့် ထိုကုသိုလ်၏ အကျိုးတရားကို ခံစားစေလို သော့က ခန္ဓတအား ကျေရောက်နေသော ဘဝဆိုးမှ လွှတ်မြှောက်ရန် ကယ်တင်မည်ဟု မဟာကရှုရာ မေတ္တာတရား ပွားများပြီး သကာလပတ်ဝန်းကျင် တစ်ပိုက်သို့ ဂရာတစိုက် ရှုကြည့်တော်မူလိုက်သည့် အခါဝယ် မြစ်မ်းပဒ္ဒမှာ ကြာရွက်ကြီး၏အပေါ်တွင် ဓရာမရှေ့ပွင့်ကူးသည် ရွှေချည်သဖွယ် အမျှင်များကို လူးလာယှက်သန်း တန်းဖွဲ့လျက်နေသည်ကို တွေ့မြင်တော်မူရလေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ ဝင်းလဲနေသော ထိုပင့်ကူးမျှင်အား အသာအယာ ကောက်ယူတော်မူပြီးလျှင် စိန်ကျောက်ရောင် တောက်ပနေသော ပဒ္ဒမှာကြာပွင့်ချပ်တို့၏အကြားမှ သိမြှုံးငရဲပြည် ခန္ဓတ ရှိရာသို့ တည့်မည့်စွာ ချပေးတော်မူလိုက်လေသည်။

* * *

ချိန်မြေသော အပ်တို့ဖြင့်ပြီးသော အပ်တောင်ကြီးပေါ်

သို့ ပြေးတက်လိုက် ချင်းချင်းနီသာ သွေးအိုင်ကြီးထဲသို့ ရွှေမ်းပြန် ကျခါ နစ်မြှုပ်လိုက်နှင့် အခြားသာဝရသားများနည်းတူ ဘဝဝနှင့် ကြွေးကို ဆပ်လျက်ရှိသာ ခန္ဓတ ဖြစ်ပါ၏။

မည်သည့်နေရာမဆို ကြည့်လိုက်တိုင်း အမိုက်တိုက် ကြီးက ဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိသာကြောင့် ပိန်းပိတ်အောင်မဲမောင်လျက် ရှုပြီး ထိုအမောင်ထူထဲမှ တစ်ခုသာ အလင်းရောင်သည်သာ စိတ်၏ ချောက်ချားဖွယ်ရာ အပ်သေလာတောင်ကြီးမှ အပ်တို့၏ ရောင်ပြန် ဟပ်မှူကြောင့် မှုန်ပျော် ထွက်ပေါ်လျက်ရှိလေ၏။

ငရဲ၏ညွှေးပန်းမှ အပြစ်ဒက်ဟူသမျကို သက်ပြင်းချကာ အံကိုခဲ့၍ အလူးအလဲခံစားလျက်ရှိကြသာဝရသားများ၏ မစဲသော ညည်းညာသံများမှတစ်ပါး အခြားသာ အသံဟူ၍ နထိပကတိသုသာန်လုတ်တိုင်း၊ သင်းချိုင်းကုန်းကဲ့သို့ ဆိတ်သူဦးလျက် ရှိသာ တစ်ပြင်ကြီး ဖြစ်လေ၏။

ထိုနေရာသို့ကျရောက်သူများမှာ အားအင်ကုန်ခန်းပင်ပန်း မောဟိုက် ငိုရှိက်လိုက်ဖို့လျက် သက်သာမှုဟူ၍ စိုးစဉ်းမှုမရှိအောင် မချိတရီ ခံစားရသည်ချည်းဖြစ်သောကြောင့် နာမည်ကြီးလှသော ခိုးသူကြီးခန္ဓတသည်လည်း ပြေး၍ မလွှတ်သာ။ သူများနည်းတူ ခွာန်ထက်သောအပ်ဖျားကို နှင်းတက်နေရာမှ သွေးအိုင်ကြီးထဲသို့ ရွှေမ်းပစ်ကာကျဆင်းပြီး သေလှဆဲ ဖားသဏ္ဌာန်လို့ ယက်ကန်ယက်ကန်နှင့် မြှုပ်ချိပေါ်ချိ လူးလွှန်ကူးခတ်၍ နေရ လေ၏။

ဤသို့လျှင် ခိုကိုးရာမဲ့စွာခံစားလျက်ရှိရာသော ခန္ဓတသည် အမှတ်မထင် ထက်ဝေဟင်သို့ ဦးခေါင်းကိုမေ့လျက် ကြည့်ပါသော ပကတိ တိတ်ဆိတ်လျက်ရှိသာ အမောင်ထူကြီးထဲသို့ တဝ်း

ဝင်းနှင့် ကျေဆင်းလာသော ပင့်ကူမျှင်ကိုမြင်ရ လေ၏။

ထိုအခါ ခန္ဓတသည် နှစ်ထောင်းအားရ ဝမ်းမြောက် ခြင်း ဖြစ်လှသဖြင့် လက်ခမောင်းများပင် ခတ်မိလေ၏။ ဤပင့်ကူမျှင် ကို တွယ်ဖက်၍ တက်ရသော ဤစက်ဆုပ်ဖွယ်ကရဲမှ အမှန်ပင် လွတ် မြောက်ရတော့မည် မဟုတ်ပါလော။ လွတ်မြောက်ရမည် သာမက ကြိုးစား၍ တက်နိုင်ပါက အထက်ဘဝ်သို့တိုင်အောင် လက်လှမ်းမှ နိုင်ပေလိမ့်မည်။ အပ်တောင်ပေါ်သို့ တက်ရန်လည်း မလို့ သွေးအိုင် ထဲသို့ ကျေရောက်နစ်မြှုပ်ရခြင်း ဝင့်ဒုက္ခမှုလည်း မူချ ကင်းလွတ်ပေ တော့မည်။

ဤသို့ တွေးမိသည်နှင့်တပြုင်နက် မိမိနှင့်လက်လှမ်းမှု	ရောက်ရှိလာသော	ပင့်ကူမျှင်ကို
ရာသို့		

အလျင်အမြန်လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် မြွော ဆုပ်ကိုင်လိုက်ပြီးလျှင် မဆိုင်းမတွေ တစတစ တွယ်ဖက်၍ အထက်သို့ တက်ပါလေတော့၏။

နှို့မှုလကတည်းက ဤလိုနေရာမျိုး၌ ကျင့်သားရပြီး သော သူ့ခိုးကြိုးဖြစ်ရကား ကျမ်းကျင်လှစွာ တက်ရောက်သွားသည်မှာ ပမာမခြား မျောက်တစ်ကောင်အလားကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ပါ၏။

သို့ရာတွင် စတုမဟာရာဇ်ဘုံနှင့် သို့ဗြိုးငရဲဟူသည်မှာ ယူအနာဘယ်နှစ်သိန်း ဘယ်နှစ်သန်းရှိမည်ဟု ရေတွက်ခန့်မှန်းခြင်း မပြုခြင်လောက်အောင် အလှမ်းကွာဝေးလှသည်ဖြစ်ရကား စိတ်မာန် ကြွာလောက် အပေါ်သို့ရောက်ရန်မှာ ထင်သလောက် မလွှယ်ကူပါ ချော့။

အတော်ကလေး တက်မိပြီးသည့်နောက် ခန္ဓတသည် လက်တလှမ်းမှုတို့၍ ခရီးဆက်ခြင်း မပြုခြင်လောက်အောင် ပင်ပန်း

မောဟိုက်စ ပြုလာသောကြောင့် တက်လာခြင်းကို ခေတ္တရပ်ဆိုင်း
လျက် ပင့်ကူမျှင်ကို လက်ဖြင့်ရစ်သိုင်းဆွဲကာ တွဲလောင်းခိုလိုက်ရင်း
ခရီးတစ်ထောက် တစ်အောင့်နားလိုက်လေ၏။

ထိုနားနေရာမှနေ၍ မိမိတက်လာခဲ့သော အောက်သိ
ရှတ်တရက်ငှုံကြည့်လိုက်သည်တွင် ယခင်က အလူးအလဲ ခံစားခဲ့ရ
သော သွေးအိုင်ကြီးမှာ ယခုအခါ အမှောင်ထုအတွင်းဝယ် ကွယ်
ပျောက်နေရစ်ခဲ့ပြီး ကြောက်စရာ အပ်သေလာတောင်ကြီးမှာလည်း
သူ၏ခြေဖတီးအောက်တွင် မှန်ပျော်သာ ကျွန်ုရစ်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရလေ
၏။

ဤနည်းဖြင့်သာ နားနားနေနေ မှန်မှန်တက်သွားပါက
သိမြို့းငရဲမှ လွှတ်မြောက်ရေးမှာ တွေးသလောက်ခက်မည် မဟုတ်
ဟု စဉ်းစားမိပြီး ခန္ဓတသည်အားပြန်တက်လာကာ လက်နှစ်ဖက်ဖြင့်
ပင့်ကူမျှင်ကို ကျွန်ုကျွန်ုပါအောင်လိမ့်လိုက်လျက် ထိုငရဲပြည်သို့ ကျ
ရောက်သည့်နေ့မှစ၍ ဘယ်တူန်းဘယ်အခါကမှ မပေါ်ခဲ့ဖူးဘဲ နှစ်
ပေါင်းများစွာ မျိုးသိပ်ထားရသော အသံကိုထုတ်လိုက် ပြီးလျှင် . . .

“အောင်ပြီ. . . အောင်ပြီ”ဟု အားရဝမ်းသာစွာဖြင့်
တခဲနက် ကြွေးကြော်လိုက်လေ၏။

သို့ကြွေးကြော်ရာမှ ထူးခြားသည့်မြင်ကွွင်းကို ရှတ်တ
ရက် မြင်တွေ့လိုက်ရသဖြင့် စူးစိုက်၍ ကြည့်လိုက်ရာမှ ခန္ဓတသည်
အံ့အားကြီးသင့်လျက် သွားလေတွေ့၏။

မရေမတွက်နိုင်လောက်အောင် များပြားလှသော ငရဲ
သားများသည် သူတက်လာရာလမ်းအတိုင်း ပရွက်ဆိတ်တန်းကြီး
သဖွယ် လုံလဝီရိယတက်ကြစွာဖြင့် တွယ်ဖက်လိုက်လာကြသည်ကို

တွေ့ရသောကြောင့်ပေတည်း။

ထိုအခါတွင် အံ့အားသင့်ခြင်း၊ ထိတ်လန့်ခြင်း၊
ကြောက်ရှုံးခြင်းတို့ဖြင့် ရောပြုမ်းလျက်ရှိသော ခန္ဓတသည် သူရှုံး
တစ်ယောက်ပမာ ကြယ်လှသော ပါးစပ်ပေါက်ကြီးကို အဟောင်း
သားဟလျက် မျက်လုံးများမှာလည်း ကျွတ်ထွက်မတတ် ပြူးလာကာ
အတန်ကြာ မိန်းမောနေသလို တွေ့တွေ့ကြီးစိုက်ကြည့် လျက်နေမိလေ
၏။

မိမိတစ်ယောက်တည်းပင် အနိုင်နိုင် ပြတ်လှတည်း
တည်း ဖြစ်သော ဤပင့်ကူမျှင်သည် ဤများပြားလှစွာ မရေတွက်
နိုင်အောင် ငရဲသားတို့၏ အလေးချိန်ကို အဘယ်ကဲ့သို့ ခံနိုင်ရည်
ရှိချိမ့်နိုင်အံ့နည်း။

ဤငရဲမှုလွှတ်မြောက်ရေးသည် သူသာလျှင်မူလ၊ သူ
သာလျှင် အဓိက မဟုတ်ပါလော့။

မတော်တဆ ပြတ်ရှုံးများသွားပါက ကြီးစွာသော စွဲနှင့်
စားခြင်းဖြင့် တက်လာရသမျှ အလဟသုဖြစ်ရပေတွဲမည်။ မူလ
သွေးအိုင်ထဲသို့ ဇောက်ထိုးမြှော်ပြန်ကျ၍ များသွားမှဖြင့် . . .

ခန္ဓတတွေးတော့ ကြောက်လန့်စီးရိမ်နေသည့် အတွင်း
မှာပင် ဘယ်နှစ်ရာ၊ ဘယ်နှစ်ထောင် မသိနိုင်အောင်များပြားလှသော
ငရဲသားတို့သည် မဲမောင်လျက်ရှိသော သွေးအိုင်ထဲမှ တရှရှင့် တစ်
အုပ်ပြီးတစ်အုပ် တို့၍တို့၍သာ တက်လာလျက် ရှိကြလေ၏။ ခန္ဓတ
ကား ဤအတိုင်း လက်ပိုက်၍ ကြည့်၍ မနေနိုင်တော့ပြီ။ ပူးပန်လျက်
မှုင်သက်မိနေရာမှ ထိတ်လန့်ခြင်းကြီးစွာဖြင့် အော်ဟစ်လိုက်တော့
၏။

“ဟောကောင်တွေ ဘယ်သူကခွင့်ပေးလို့ တက်လာကြတာလဲ။ ဒီပင့်ကူဗျာမျှင်ဟာ ငါ့ဥစ္စာကွာ။ တစ်ယောက် မကျိန်အားလုံး ပြန်ဆင်းကြ”

ထိုအချိန်ထို ဘာမှမဖြစ်၊ အကောင်းသားပကတိရှိနေသော ပင့်ကူဗျာမျှင်သည် ခန္ဓတအော်လိုက်သောအခါကျမှပင် ပြန်းကနဲ့ “ဝါန်း”ဆိုသည့် အသံကြီးမြည်ဟီးလျက် ခန္ဓတ တွဲလောင်းခို့ နေသည့် နေရာမှ အစပြုပြီး တိကန်ပြတ်၍ သွားလေ၏။

မျက်စွေတမိုတ် လျှပ်တပြက်အတွင်းမှာပင် လေအဟုန်ထဲ၌ ခန္ဓတသည် ရွင်ကလေးလို့ တစိတ်လည်လျက် သွေးရေအိုင် အမှာင်တိုက်အတွင်းသို့ အရှိန်ပြင်းစွာဖြင့် ပြန်လည် စိုက်ဆင်းသွားရ ပြန်လေတော့သတည်း။

ကြယ်မမြင်၊ လမမြင် လေဟာပြင်ကြီးအတွင်း၌မူကား ပင့်ကူဗျာမျှင်သာလျှင်သာ တစ်ဝက်တစ်ပျက် တိုးလို့တန်းလန်းနှင့် ကျွန်းရှစ်ခု့လေ၏။

* * *

မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် စတုမဟာရာဇ်ပြည် ကြာပဒ္ဒာရေအိုင်မှနေ၍ ထိုအချင်းအရာကို အစမှုအဆုံးခန်းတိုင် အောင် ရှုမြင်တော်မူရလေ၏။ နောက်ဆုံး၌သွေးငရဲအိုင် အောက်ခြုံကျောက်ခဲတုံးပမာ စုံစုံနစ်မြှုပ်သွားရှုရာသော ခန္ဓတအပေါ်တွင် ကြီးစွာသော ကရှုဏာသက်ခြင်း ဖြစ်တော်မူသော်လည်း “မိမိသာလျှင် ငရဲပြည်မှ လွှတ်အောင်ရှုန်းထွက်မည်”ဟု တစ်ကိုယ်ကောင်းကြခဲ့သော ခန္ဓတအား သူ၏ အဘို့အာက သူအား သွေးအိုင်ထဲသို့ ပြန်လည်ခေါ်သွားသောအခါ ဥပေက္ဗာပြု လျစ်လျှော်လိုက်တော်မူကာ

ထိနေရာမှ ဖဲခွာ တော်မူလေ၏။

စိန်ကျောက်ရောင် ပြောင်ဝင်းလျက်ရှိသော ပန်းကြာ
ပဒ္ဒမှာ တို့သည်ကား ထိုအဖြစ်အပျက်မျိုးကို စိုးစဉ်းမျှ ဂရမထားသည့်
အလား ထိုမျိုးကာနဲ့ကာဖြင့်ပင် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်အစုံကို
ဦးခိုက်သလိုရှိကြပြီး ရွှေရည်လူး ပန်းဝတ်မှုန်တို့မှ ထုံသင်းသော ရန်း
တို့ဖြင့် အတောမသတ်နှင့်အောင် ဖွေးကြားလွှာ ပူဇော်ရင်း ကျွန်ုပ်ရစ်ခဲ့
လေသတည်း။

(ဂျပန်စာရေးဆရာ “အိုကုတဂါဝရိယူးနေ့စုံ”၏ “ကုမောနေ့ အိ
တော့”၏ (ပင့်ကူဗျာ)ကို ဆီလျှော်အောင် ပြန်ဆိုပါသည်)

သွေးသောက်မဂ္ဂဇ်း
ဖေဖော်ဝါရီလ၊ ၁၉၃၃။

ကုခဏာရီပိတယ

ဟံသာဝတီနှင့် ကေတုမတီ နှစ်ပြည်ထောင်သည် နှစ်ပြည့် တစ်ပြည် ရွှေလမ်းငွေလမ်း ဆက်သွယ်လျက် သာယာပြီမ်းချမ်း စွာရှိသော အခါကဖြစ်လေသည်။

မည်သည့် ပြဿနာမှ မပေါ်သဖြင့်၊ ပဲခူးရိုးမ တောင်ခြေရှိ နယ်ခြားမှတ်တိုင်၍၊ ကင်းစောင့်ဟူ၍ ဟံသာဝတီဘက်မှ တစ်ယောက်၊ ကေတုမတီဘက်မှ တစ်ယောက်၊ ပေါင်းနှစ်ယောက်သော မင်းချင်းတို့သာလျှင် အစောင့်ချထားခြင်း ရှိလေသည်။

ကေတုမတီဘက်မှ အသက်ငါးဆယ်ကျော်ခန့်ရှိ မင်းချင်းကြီး တစ်ဦး ဖြစ်၍၊ ဟံသာဝတီဘက်မှုမှ အသက်နှစ်ဆယ်အရွယ်ရှိ လုလင်ပို့တစ်ဦး ဖြစ်ပေသည်။

ညီမိုင်းလျက်ရှိသော ရိုးမတောင်ခြေ တစ်ဗိုက်သည် ကား တိတ်ဆိတ်ပြီမ်သက်လှပြီး နယ်ခြားမှတ်တိုင်အနီးရှိ စေတီငယ်၏ ထီးတော်မှ ခေါင်းလောင်းသံသာကလေးသာလျှင် တစ်ခါတစ်ရုံ လေညင်းကို စီးလျက်ထွေက်ပေါ်လာတတ်၏။

ရေညီပင်ကလေးများ တွယ်ကပ်နေသဖြင့်မြေသက်န်း
ခြုထားသလို စိမ်းဖန့်ဖန့်ဖြစ်နေသော ထိုစေတီအား အနီးမှ ညီည့်
ဆိုင်းဆိုင်း ကုံးကော်ပင်ကြီးတစ်ပင်သည် ထိုးတော်မိုးပေးနေသည့်
အလား မြေလှသောအရိပ်ဖြင့် အုပ်ဆိုင်းထားလျက် ရှိလေသည်။

နှစ်ဘက်သော မင်းနေပြည်တော်များနှင့် အလှမ်းကွာ
ဝေးလှသော ထိုနေရာသည်ကား၊ ခရီးအသွားအလာ မရှိသလောက်
နည်းပါးလှု၏။ တစ်နှစ်လုံးနေမှ ခရီးသည် တစ်ဦးစ နှစ်ဦးစ ဆိုသလို
ပေါ်လာတတ်ပေးသည်။

ထို တိတ်ဆိတ် ဌာမ်သက်လှသော ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ မှတ်
တိုင်၏ တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင်မူ အစောင့်နှစ်ဦးသည် အစ ပထမမား
သူ ငါမယုံ၊ င့် သူမယုံ မျက်နှာထားများဖြင့် မိမိတို့၏ တာဝန်ကို
ထမ်းဆောင်လျက်ရှိကြလေသည်။

* * *

အခါကား ဆောင်းကုန် နွေကူးရာသီးဖြစ်၍ ကုံးကော်
ပင်ကြီးသည် ပင်လုံးကျတ်ညွှတ်အောင် ပွင့်လျက်ရှိသဖြင့် တစ်တော်
လုံး ကြိုင်သင်းလျက်နေပေ၏။

ကုံးကော်ပင်ထက်မှ ဥသိုင်္ဂုံက်သည်လည်း နွေး၏
အလှကို ခွန်းပွဲနေဟန်ဖြင့် တကြော်ကြော် အော်မြည် ပျော်များနေ
လေသည်။

ထိုနွေးရာသီ၏ တစ်မနက်ခင်း၌ ကေတ္တမတီမင်း
ချင်းကြီးသည် ပြုနေကျဝတ်အတိုင်း စေတီပိုင်းကလေး၏ ပတ်ဝန်း
ကျင်ကို တံမြက်စည်းလှည်းပြီး ဘုရားဝတ်ပြုနေခိုက် ဟံသာဝတီ
လုလင်ကလေးသည် ကုံးကော်ပန်းများကို ခူးဆွဲတ်ကာ ကေတ္တမတီ

မင်းချင်းကြီးအား လာ၍ပေးလေသည်။

မင်းချင်းကြီးကလည်း အားရဝမ်းသာစွာဖြင့် လှမ်းယူ
ပြီး ဘုရားကပ်လိုက်၏။

ထိန္ဒာက် မလှမ်းမကမ်းတွင် တသွင်သွင် စီးကျလျက်
ရှိသော ကျောက်စက်ရေများကို သွားရောက်ခံယူကာ ရေချမ်းကပ်ရန်
ပေးပြန်၏။

မင်းချင်းကြီးကလည်း ဝမ်းမြောက်စွာဖြင့်ပင် လှမ်းယူ
ပြီး ကပ်လှုံးလိုက်ပြန်၏။

ထိန္ဒာမှအစပြု၍ တစ်စီးနှင့်တစ်စီး မျက်မှန်းတန်းမိကြ
ကာ ခင်မင်ရင်းနှီးသွားကြပြီး၊ နောက်ပိုင်း၌မူကား တွေ့ရာလေးပါး
စကားများကို ပြောဆိုကြရင်း သူတို့၏ ပြီးငွေ့ဖွယ်ရာ အချိန်များကို
ကုန်လွန်စေခဲ့ကြလေသည်။

နံနက်လင်း၍ ကုံကော်ပင်ထက်မှ ဥပုဇွဲက်၏ ခွန်းဖွဲ့
သံသည် အိပ်မောကျလျက်ရှိသော နှစ်ဦးသားအား နှီးလိုက်သလို
ဖြစ်ကာ . . .

“က ထက္ခစိုလားဟေ့ ဥပုဇွဲတောင်တွန်နေမင့်” ဟု
ကေတုမတီမင်းချင်းကြီးက လှမ်း၍ပြောလိုက်လျှင်

“ဟူတ်ကဲ့ အဘ ကျွန်တော်လည်း နှီးနေပါမြို့” ဟု
ဟံသာဝတီ လုလင်ကလေးကပြန်၍ ပြောတတ်လေသည်။

သူရိယနေမင်းကြီးသည် ရောင်နီများဖြင့် ကုံကော်ပင်
ထိပ်ဖျားခံသို့ ထိုးလိုက်သောအချိန်တွင်ကား နှစ်ယောက်သားသည်
ကျောက်စက်ရေကျနေသောနေရာသို့ မျက်နှာသစ်ရန် ရောက်ရှိလာ
ကြပြီး “တယ်သာယာတဲ့ နေရာကလေးပဲဟေ့” ဟု ကေတုမတီ

မင်းချင်းကြီးကစ၍ နှုတ်ဆက်လိုက်လျှင် . . .

“ဟူတ်ကဲ့အဘ ဘယ်ကိုလွှမ်းမှန်းမသိအောင် တကယ်
ပဲ သာယာလှပေတယ” ဟု ဟံသာဝတီ လုလင်ကလေးက ခွန်းတုံး
ပြန်ပြီး၊ နှစ်ယောက်စလုံး ပတ်ဝန်းကျင်ကို လှည့်ကြည့်တတ်ကြ၏။

မြင်နေကျ ရှုခင်းဖြစ်သော်လည်း ဆန်းသစ်သော မြင်
ကွင်းဖြစ်အောင် ရာသီကား တစ်နွဲတွေား သာယာလျက်ရှိ လေ
သည်။

* * *

ကေတုမတီမင်းချင်းကြီးသည် စစ်တုရင်ကစားနည်း၌
ကျမ်းကျင်လှသည်နှင့်အမျှ ဟံသာဝတီလုလင်ကလေးကား လုံးဝ
မကစားတတ်ပေ။ သို့ရာတွင် ကေတုမတီမင်းချင်းကြီး၏ သင်ပေး
ချက်အရ ယခုအခါ နှေ့လယ်နှေ့ခံ့း အနားယူချိန်များ၌ အပျင်းပြေ
ကစားနိုင်လောက်အောင် ဟံသာဝတီလုလင်ကလေးသည် အတော်
တတ်မြောက်လာပြီ ဖြစ်လေသည်။

အစတွင် ကေတုမတီမင်းချင်းကြီးက အနိုင်ယူသည်
သာ များသော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ဟံသာဝတီလုလင်ကလေးက
မရှုံးအောင် လက်ရည်တူ ကစားနိုင်လာ၏။

သူတို့သည် စစ်တုရင်ခုံပေါ်၌ အနိုင်ယူ ပိုလ်လွှဲပွဲဆင်
ကြသော်လည်း ရုံး၍လည်း စိတ်မခုံ နိုင်၍လည်း ဝင့်ကြားခြင်း
မရှိသည်သာမက နှစ်ဦးသားတို့၏ ခင်မင်မှုသည် ပိုမိုခိုင်မြဲလျက်သာ
ရှိလာတော့၏။

“အေး ဒီတစ်ပွဲလဲ ငါပဲရုံးမှာ ဒီလိုချည်း အခွွှံခွံရ
ရင် တော့လားကွာ၊ တကယ့်စစ်ပွဲကျရင်တော့ ဒုက္ခပဲဟော ဟား . . .

ဟား . . . ဟား . . . ” ဟူ ကေတုမတီမင်းချင်းကြီးသည် လေးလေး ကြီးပြောကာ အားရပါးရ ရယ်မောလွှဲရှိပြီး ဟံသာဝတီ လုလင်က လေးမူကား တောက်ပသောမျက်လုံးတို့ဖြင့် တစ်ဖက်မှ မင်းကြီးရုပ် အား ဘယ်ပုံဘယ်နည်း ခွဲရန်ကိုသာ တွေးတောက် ဆ၍ နေတတ် လေသည်။

ဤသို့ဖြင့် တဖြည်းဖြည်း အချိန်များ ကုန်လွန်လာခဲ့ရာ
တန်ချိုးလရာသီသို့ ရောက်လာလေ၏။

ပတ်ဝန်းကျင်တော့တန်းမှ ရွက်ဟောင်းများလည်း
ကြွေလွှုံးပြီး ရွက်သစ်များ လောင်းစပြုလေပြီ၊ မြှေမင်းလွှင်ယှက်သန်း
သဖြင့် ရှစ်ခွှင်တိုင်းလည်း အုံဆိုင်းမှိုင်းရိုဝင်လျက် ရှိလေပြီ။

မကြာမီ သကြံန်တော်အခါသဘင်ကို နှစ်ပြည်ထောင်
စလုံး ဆင်ယင်ကျင်းပ၍ နှစ်ဟောင်းလွန်မြောက် နှစ်သစ်သို့
ရောက်ရှိပေတွေ့မည်။ ကေတုမတီမင်းချင်းကြီးသည် မျက်ရည်ဖြင့်
ဖုံးလွှဲမ်းသောမျက်နှာဖြင့် ကေတုမတီနေပြည်ဘက်သို့ လှမ်းမြောလိုက်
လျက် . . .

“အင်း နေပြည်တော်ကို လွှဲမ်းလိုက်ပါဘိတော့သက္ကာ၊
အခုနေ ခွင့်ယူလိုများရရင် ခက္ကလောက်ပြန်ချင်စမ်းသက္ကာယ်၊ ဟိုမှာ
ကျွန်းခဲ့တဲ့သားကလဲ အဘကို လွှဲမ်းရှာပေရွှေ့မယ် . . . ” ဟူ ဖြည်း
သည်းစွာ ပြောလိုက်သောအခါ . . .

“မပြန်ချင်စမ်းပါနဲ့ အဘရယ် . . . । အဘပြန်ရင်
အဘနေရာမှာ ဘယ်လိုလူစားမျိုး ရောက်လာမယ်ဆိုတာ မသို့နိုင်ဘူး၊
အဘလိုမဟုတ်ဘဲ အမြဲတမ်းရန်သူလို့ သဘောထားနေရင်တော့
ဒုက္ခာပဲ့ပြီးတော့ မိုးကျဖို့ကလဲ ဘာမှာမလိုတော့ပါဘူး၊ သကြံန်လွန်တာ

နဲ့ မူးကျပြီး၊ မကြာခင် ကဆုန် နယုန်ရောက်လာမှာပါ။ ကဆုန်လ ကုန်လို့ နယုန်လဆန်းရင် အဘတာဝန် ပြီးရောဆို ဒီတော့ ခက္ခလောက်သည်းခံပြီး စောင့်လိုက်ပါဉီးလား အဘရယ် . . . ”

ဟံသာဝတီလူလင်ကလေးသည် လိုက်လဲစွာဖြင့် တား
မြစ်လေသည်။

* * *

မကြာမိ သက်နှုန်းပြီး၍ နှစ်သစ်သို့ ရောက်လာလေ
၏။

ထိနှစ်ဆန်းအချိန်၌ပင် အရှေ့ဘက်နယ်စပ် တစ်နေ့
ရာ၌ ဆင်ဖြူတော်တစ်စီး ပေါ်လာလေသည်။

ထိဆင်ဖြူတော်ကို သူပိုင်ထိုက်သည်၊ ပါပိုင်ထိုက်သည်
ဟု အငြင်းပွားရာမှ နောက်ဆုံးတွင် ချစ်ကြည်လျက်ရှိကြသော နှစ်
ပြည်ထောင်သည် စစ်ခင်းကြလေတော့၏။

ဖြူစပ်သော မေတ္တာဖြင့် ရင်းနှီးစွာ နေ့စဉ်ရင်ဆိုင်လျက်
ရှိကြသော ကေတုမတီမင်းချင်းကြီးနှင့် ဟံသာဝတီ လူလင်ကလေးတို့
မှာကား ဆင်ဖြူတော်ကို အကြောင်းပြု၍ ပေါ်ပေါက်လာသော စစ်ပွဲ
ကြောင့် အနေအထိုင်ခက်လျက် စိတ် မသက်သာစွာနှင့်ပင် မိတ်ဆွဲ
နှင့် ရန်သူစပ်ကြားဘဝသို့ ရောက်ရှိသွားကြသလို ဖြစ်ကာ . . .

“ဟွှဲ . . . မောင်ရင်၊ အဘဟာ လူအိုကြီးဆိုပေမယ့်
လည်း တပ်ဗိုလ်တစ်ယောက်ပါက္ခာ၊ မင်း ငါ့ခေါင်းကိုဖြတ်ပြီး ယူသွား
ရင် မင်းအတွက် ရာထူးတက်ဖို့ သေချာတယ်၊ ကဲ . . . ဒီတော့ ဘာ
ရယ်ညာရယ် ပြောမနေနဲ့၊ မင်း ငါ့ကိုသတ်ပြီး ခေါင်းဖြတ်လွှဲစမ်း
က္ခာ . . . ” ဟု ကေတုမတီမင်းချင်းကြီးက ကရဣာဏာဒေါသောဖြင့်

ပြောပြီး လည်စင်းပေးလိုက်သောအခါ ဟံသာဝတီ လုလင်ကလေး သည် . . .

“အို ဘယ်လိုပြောလိုက်တာလဲ အဘရယ်၊ အဘကို ဘာလို ရန်သူလို သဘောထားပြီး အဘရဲ့ခေါင်းကိုဖြတ်ရမှာလဲ စစ်မျက်နှာဖွံ့ဖြိုး တိုက်နေတာက ဟိုအရှေ့ မုတ္တမဘက်မှာပါ၊ တကယ့် တကယ် တိုက်ချင်းတိုက်ရင် အဲဒီကိုသွားပြီး တိုက်မှာပေါ့ အဘရဲ့ . . .”

ဟု ပြောပြောဆိုဆို ပြုန်းခနဲ့ အပြေးထွက်သွားရာ ကေတုမတီမင်းချင်းကြီး ဘယ်လိုမှ မတားလိုက်မဲ့ ဟံသာဝတီလုလင် ကလေးသည် ချုပ်ချုပ်နောက်၌ ပျောက်ကွယ်သွားလေ၏။

* * *

တစ်နေကုန်၍ တစ်မျိုးသောက်တိုင်း ကုံကော်ပင်ထက် မှ ဥပ္ပါယ်ကြော်သည် တကြော်ကြော်အော်မြည်လျက်-

စစ်တုရင်ခုံကလေးသည်လည်း တိတ်ဆိတ်ပြီမ်သက် ညီးယ်နေသယောင်ရှုလျက် မျက်နှာသစ်ရာ၌လည်း သတိရာ ဘုရား ဝတ်ပြုနေရာ၌လည်း မမေ့နိုင်သော ကေတုမတီမင်းချင်းကြီးသည် နေ့စဉ်အမျှ မရှင်ပျိန်းဘဲ၊ အရှေ့ဘက် မိုးကုတ်စက်ပိုင်းရှိရာသို့ မျှော် မှန်းကြည့်ရင်းသာ အချိန်များ ကုန်လွှန်လာခဲ့ရလေသည်။

ထိုနေရာ၌ စစ်မြေပြင်မှာ၊ အလှမ်းကွာဝေးလှသည် ဖြစ်ရကား မည်မျှပင် မိုးကုတ်မျှော်၍ ကြည့်ပါသော်လည်း၊ မည်မျှပင် နားကိုစွဲ၍ ထောင်ပါသော်လည်း၊ မည်းမောင်သော မီးခိုးရိပ်များကို မမြင်ရသည်သာမက မည်သည့်သေနတ်သံ၊ အမြောက်သံများကို လည်း မကြားနိုင်ခဲ့ရပေ။

ဤသို့လျှင် မမြင်နိုင် မကြားနိုင်စေကာမူ ဟံသာဝတီ
လုလင်ကလေးအတွက် နေ့စဉ်ရက်ဆက်ရတက်မအေးနိုင်ဘဲ ကျွန်း
ခဲ့ရှာသော ကေတုမတီမင်းချင်းကြီးရှိရာသို့ တစ်နေ့တွင် ရှားရှား ပါးပါး
ခရီးသည်နှစ်ယောက် ရောက်ရှိလာလေသည်။

ကေတုမတီမင်းချင်းကြီးလည်း ခရီးသည်တို့အား မြင်
သော စစ်ပွဲ၏ အခြေအနေကို အလောတကြီး စုံစမ်းမေးမြန်းလေ၏။

ခရီးသည်များကလည်း ဟံသာဝတီဘက်မှ တစ်
ယောက်မကျွန်း တပ်လုံးပြုတဲ့အရေးရှုံးနိမ့်သွားကြပြီးနောက် စစ်ပွဲ
လည်း ပြီးငြိမ်းသွားပြီဖြစ်ကြောင်း သတင်းစကား ပြောကြားကြလေ
သည်။

စစ်တုရင်ခုံပေါ်၌ အောင်ပွဲဆင်နိုင်ခဲ့သော်လည်း
တကယ့် စစ်မြေပြင်၌ အရေးမလှုရှာသော ဟံသာဝတီလုလင်ကလေး
၏ ကံကြမ္ဗာကို ကြားသိရသောအခါ ကေတုမတီမင်းချင်းကြီးသည်
ငိုင်စင်းသွားပြီး စေတီကလေးရှိရာသို့ တစ်လှမ်းချင်း လျှောက်သွား
လေ၏။

ထို့နောက် စေတီရင်း၌ အူးထောက်ပြီး လက်အုပ်ချိုကာ
မျက်စိကိုမှတ် အာရုံပြုလိုက်လေသည်။

မကြာမီသော ထိုအခိုက်တွင် နယ်ခြားမှတ်တိုင်ရှိရာသို့
စစ်တပ်တစ်တပ် ချိုတက်လာသည်ကို မြင်ရ၍ အသေအချာကြည့်
လိုက်ရာ ရွှေဆုံးမှ မြင်းစီးခေါင်းဆောင်မှာ ဟံသာဝတီလုလင်
ကလေး ဖြစ်သည်ကို တွေ့မြင်ရလေ၏။

ထိုစစ်တပ်သည် မည်သည့်အသံကိုမျှမပေးဘဲ တိတ်
ဆိတ်စွာ ချိုတက်လာပြီး ကုံကော်ပင်ကြီး အောက်သို့ ရောက်သော

ရပ်တန္ဒြု သွားလေသည်။

ထိုနာက် ဟံသာဝတီပိုလ်များကလေးသည် မြင်းပေါ်
မှ ခုန်ဆင်းလိုက်ကာ ကေတုမတီမင်းချင်းကြီးရှိရာသို့ ဖြည်းညွှန်းစွာ
လျှောက်လာလေ၏။ လက်တွင်း၌လည်း ကုံကော်ပန်းများကို တစ်
ဆုပ်ကြီးကိုင်ထားလျက် ကေတုမတီမင်းချင်းကြီး၏အနားသို့ ရောက်
လေသော် ကုံကော်ပန်းများကို ရှိသေစွာ လှုမ်း၍ ပေးလေသည်။

ကေတုမတီမင်းချင်းကြီးသည် အတိုင်းမသိ ဝမ်းသာ
အားရလှစွာဖြင့် ဝတ်ပြုနေရာမှ ပန်းများကို လှုမ်းယူရန် ဟန်ပြင်ခါ
ခေါင်းထောင်မေ့ကြည့်လိုက်လေ၏။

သို့ရာတွင် သူကား ဘာကိုမျှမတွေ့ရရှာပေါ်။ သူ၏
အာရုံတွင် မြင်တွေ့လိုက်ရသော ဟံသာဝတီလုလင်အစား တဖွဲ့စွဲ
ကြွောကျလျက်ရှိသော ကုံကော်ရွက်ဟောင်းတို့သာလျှင် ဖြစ်ပါလေ
သတည်း။ ။

နိုင်ငံဂုဏ်ရည်မဂ္ဂဇင်း
မတ်လ၊ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်။

စပ္ပမားတစိန်

ကျွန်တော်သည် ငယ်ရွယ်စဉ် ကလေးဘဝကပင် ပန်း
ချီရေးဆွဲခြင်းကို ဝါသနာပါခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်တက်ရသော ကျောင်းသည် ယိုကိုဟားမား
မြို့နယ်ရှိ တဲ့နေ့ရာမဆိုသည့်အရပ်တွင်ရှိပြီး ထိုအရပ်သည်
အနောက်တိုင်းရင်းသားများချည်း နေသောရပ်ကွက်ဖြစ်၍ ကျောင်းရှိ
ဆရာမမှာလည်း အနောက်တိုင်းရင်းသူ့ ဖြစ်ပါသည်။

ကျောင်းသားကျောင်းပြန် ဖြတ်သန်းသွားရသော လမ်း
မှာလည်း ဟိုတယ်ကြီးများ၊ အနောက်တိုင်းရင်းသားတို့၏ ကုန်တိုက်
ကြီးများ စီရရှိရှိသော ကမ်းနားလမ်းမကြီး ဖြစ်လေသည်။

ထိုလမ်းမကြီးပေါ်မှ လှမ်းမျှော်ကြည့်လိုက်ပါလျှင် ပြာ
လွှဲသော ရေပြင်ပေါ်တွင် စစ်သဘောကြီးများ၊ ကုန်တင်သဘောများ
မှာ ပြည့်ကျပ်လျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရပြီး ခေါင်းတိုင်များမှ မီးခီးများမှာ
လည်း တစ်လိပ်လိပ် တက်လျက်ရှိပုံများ၊ ရွက်တိုင်ထိပ်ဖျားဆီမှ
နှင့်ပေါင်းစုံအလုံများ၏ တလူလူလွှင့်တက်နေပုံများမှာကား မျက်စိ

ပသာဒ ရှုမဝန်းလောက်အောင် လုပပါပေသည်။

ကျွန်တော်သည် မကြာခဏ ကမ်းခြေတွင်ရပ်ဖြီး၊ ထိုရှစ်းများကို ငေးမောက်ညွှန်ရကာ အံမြပ်နှင့်ရောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မျက်စိထဲတွင် မှတ်မိသမျှဟူသရွှေ့ကို ပန်းချိကားများအဖြစ် ရေးဆွဲလေ့ရှိပါသည်။

သို့သော ပင်လယ်ရေပြင်နှင့် သဘောများကို ရေးခြယ် ရာ၌ လိုအပ်သော မဲနယ်ရောင်အပြာနှင့် ကတ္တိပါရောင် အနီဆေးများ မှာ ကျွန်တော်၏ ဆေးဘူးတွင်မရှိသဖြင့် ကျွန်တော်၏ ပန်းချိကား များမှာ လုပသောကားများအဖြစ် ထွက်ပေါ်မလာပါ။ ဘယ်နှခါ ဆွဲ ဆွဲ ကျွန်တော်မှာ စိတ်တိုင်းမကျို့င်အောင် ဖြစ်နေရပါတော့သည်။

ထိုနာက် ကျွန်တော်သည် ကျောင်းမှ ကျောင်းသား တစ်ယောက်၏ဆေးဘူးကို ရှုတ်တရက်သတိရမိပါသည်။ ထိုကျောင်းသားသည်လည်း ဥရောပတိုက်သားကလေးဖြစ်ဖြီး ကျွန်တော်ထက် နှစ်နှစ်ခန့်ကြီး၍ အရပ်မှာလည်း မေ့ကြည့်ရ လောက်အောင် မြင့်ပါ သည်။

ဂျင်(မ) အမည်ရှိ ထိုကျောင်းသားကလေး၏ ဆေးဘူး မှာ အနောက်တိုင်းဖြစ် အကောင်းစားဆေးဘူးဖြစ်ဖြီး အနက်ရောင် သစ်သားသေတွာကလေးထဲတွင် လေးထောင့်စပ်စပ် တရှုတ်မင် တောင့်ဆေးပြားကလေးများသဖွယ် ဆေးရောင် ဆယ့်နှစ်မျိုးကို နှစ်တန်းသွားသေသပ်စွာ ထည့်ထားပါသည်။

ဘယ်အရောင်မဆို အားလုံးလုပသော်ငြားလည်း အထူးသဖြင့် မဲနယ်ရောင်နှင့် ကတ္တိပါရောင်တို့မှ အံ့ဩလောက် အောင် ထူးခြားစွာ လုပပါပေသည်။

ဂျင်(မ)သည် ကျွန်တော့ထက်ကြီးသော်လည်း ပန်းချို့ရွှေ့ရာ၍ကား မတော်လှပါ။ သို့ရာတွင် သူ၏ကားများမှာ လက်ရာ ကောင်းများသဖွယ် ထိုဆေးများက လှပသော အသွင်ကို ဆောင်ပေး နေပါသည်။

ကျွန်တော်သည် အမြဲလိုပင် သဝန်ကြောင်နေပါသည်။ “င့်မှာသာ ဒီဆေးမျိုးရှိရင် ပင်လယ်ရေပြင်ရှုခင်းကို သူထက်သာ အောင် ဆွဲပြချင်လိုက်တာ . . . ” ဟု တွေးမြိမ်းလှင် ကျွန်တော်၏ ဆေးဘူးကို စိတ်ပျက်လျက် ရှိပါတော့သည်။

သို့နှင့် ကျွန်တော်သည် ဂျင်(မ)၏ ဆေးဘူးကို မနေ နိုင် မထိုင်နိုင်လောက်အောင် လိုချင်လာပါတော့သည်။ ဖေဖေနှင့် မေမေတို့ကိုလည်း မပူဆာ့ဗုံး။ မထွေးနိုင် မအန်နိုင်နှင့် ထိုဆေးဘူးကို သာ စိတ်ချိစွဲလမ်းလျက် နေ့ရက်တွေ ကုန်လွှန်လာခဲ့ပါတော့သည်။

ဘယ်နေ့ ဘယ်အချိန်ဟု မမှတ်မိသော ဆောင်းဦး ရာသီ၏ နေ့တစ်နေ့ဖြစ်ပါသည်။

စပျစ်သီးများမှုညွှန်ချိန် ဆောင်းဦးအစဖြစ်၍ ကောင်း ကင်တစ်ခွင်တွင် မျှော်လေတိုင်း သာယာတင့်ဆန်းနေပါသည်။

ကျွန်တော်တို့တစ်တွေသည် နေ့လယ်စာထမင်းကို စားသောက်လျက်ရှိသော်လည်း ကျွန်တော်၏စိတ်သည် ထိုပျော်စရာ ကောင်းသော နေရာမှုလွှာဗျာ၍ တစ်နေရာသို့ ရောက်ရှိနေပါသည်။ ထိုနေရာကား ဂျင်(မ)၏ ဆေးဘူးရှိရာပင်ဖြစ်ပါ၏။

ကျွန်တော်သည် အတွေးကျံလျက်ရှိနေပါတော့သည်။ တစ်စုံတစ်ယောက်က ကျွန်တော့အား ဂရာပြကြည့်ရှုပါက ကျွန်တော်၏ မူပျက်လျက်ရှိသည့်ပုံကို ရိပ်စားမိမည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပါ၏။

ကျွန်တော်သည် ရွင်(မ)၏ ဆေးဘူးကိုလိုချင်လိုက်သည်မှာ တစ်ပိုင်း သေနေပါပြီ။

ကျွန်တော်၏ ခံစားချက်ကို ရွင်(မ)သိများ သိလေမလား ဟုတွေးမိပြီး ရွင်(မ)အားမသိမသာ လှည့်ကြည့်လိုက်သောအခါ ရွင်(မ) သည် ဘာမှုမသိသည့်အတိုင်း သူ့တေးဦးထိုင်လျက်ရှိသော ကျောင်း သားနှင့် ရယ်ရယ်မောမော စကားပြောလျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရပါ သည်။

သို့ရာတွင် ကျွန်တော်မှာကား ရွင်(မ) ယခုလို ရယ် မောနေခြင်းပင်လျှင် ကျွန်တော်၏အကြံကိုသိပြီး ရယ်မောနေသလို စကားပြောနေခြင်းမှာလည်း “ကြည့်စမ်း-ဟိုကောင် ငါဆေးဘူးကို ခိုးမလိုက္ခာ” ဟု ပြောနေသလို စိတ်ထဲ၌ အလိုလို ထင်နေပါသည်။

သို့ဖြစ်လင့်ကစား ကျွန်တော်သည် ရွင်(မ)၏ မသက် ရှိပုံထင်မြင်ရလေ သူဆေးဘူးကို လိုချင်လေ ဖြစ်နေပါတော့သည်။

ကျွန်တော်သည် သနားကမား မျက်နှာရှိသူ တစ် ယောက် ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်မှန်သော်လည်း စိတ်ရောကိုယ်ပါ ပျော့ ညံခဲ့သူ တစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်းကိုကား ဝန်ခံလိုက်ပါ၏။ ထိုပြင် ဘာမဆိုမပြောရဲ မဆိုရဲ သတ္တိကြောင်သူဖြစ်သည့်ပြင် သူငယ်ချင်း အပေါင်းအသင်း မထားခဲ့ပါ။

နေ့လယ်စာ စားသောက်ပြီးသည့်နောက် ကျောင်း သားများသည် ပေါ့ပါးဖျတ်လတ်စွာနှင့် ကစားကွောင်းသို့ ပြေးသွားက ပြီး ကစားကြလျက်ရှိသော်လည်း ကျွန်တော်သည် ပြီမ်သက်စွာနှင့် အတွေးကြောမှာ နစ်မြှုပ်လျက်ရှိရာမှ သူတို့နှင့် ဘာမှုမဆိုင်သလို တစ်ကိုယ်တည်း စာသင်ခန်းသို့ ဝင်ခဲ့ပါသည်။

အပြင်မှာ ထင်းလင်း သာယာနေသလောက် စာသင် ခန်းတွင်း၌ ကျွန်တော်၏ စိတ်တွင်းမှာလို မောင်တောင်တောင် ရိဝင်ဝေဖြစ်နေသည်ဟု ထင်ရပါသည်။ ကိုယ့်ခုံတွင် ကိုယ်ထိုင်လျက်ရှိ သော်လည်း မျက်စိကမူ ဂျင်(မဲ)၏ခုံပေါ်သို့ ငွေလျက်ရှိပါသည်။

ဂျင်(မဲ)၏ခုံကို ဖွင့်လိုက်ပါက ဖတ်စာအုပ်၊ ဗလာ စာအုပ်များနှင့်အတူ ပန်းချို့ဆေးဘူးရှိပေမည်။ ထိုဆေးဘူး အတွင်း၌ ကား သကြားခဲကလေးများသဣ္ဌာနရှိသည့် မဲနယ်ရောင်အပြာဆေးနှင့် ကတ္တီပါရောင်အနီဆေး . . .။

ကျွန်တော်၏မျက်နှာသည် တဖြည်းဖြည်းနှီမြန်းလာပြီး သူ၏စားပွဲမှလွှာဖယ်ရှုံးမရတော့ပါ။ စိတ်၏လှပ်ရှားမှ ပြင်းထန့်စွာဖြင့် စိုက်ကြည့်လျက်ရှိပါတော့သည်။

မကြာမဲ စာသင်ခန်းသို့ဝင်ရန် ခေါင်းလောင်းထိုးလိုက်ပါပြီ။ ကျွန်တော်သည် တုန်လှပ်စွာ အလိုလိုရပ်လိုက်မိ၏။

ကျောင်းသားများသည် ဆူညံ့စွာ အော်ဟစ်ရယ်လာ ကြရင်း ကိုယ်လက်သန့်စင်ရန် အိမ်သာခန်းဆီသို့ ပြေးဝင်သွားကြသည်ကို ပြတင်းပေါက်မှ လှမ်းမြင်ရပါသည်။

ကျွန်တော်၏ လက်များမှာ ရေခဲလိုအေးစက်လာပြီး အိပ်မက်တစ်ဝက်တစ်ပုံက်နှင့် လန့်နှီးသူပမာ ကမူးရှေးထိုးနှင့် ဂျင်(မဲ)၏ စားပွဲဆီသို့သွားကာ သူ၏ခုံကို ဖွင့်လိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော်မျှော်လင့်ထားသည့်အတိုင်း စာအုပ်များနှင့် အတူ ပန်းချို့ဆေးဘူးကလေးကို တွေ့ရှိရပါပြီ။

ကျွန်တော်သည် ဟိုဟိုဒီဒီ ကမန်းကတန်းကြည့်လိုက်ရင်း လျင်မြန်စွာ ဆေးဘူးကလေးကိုဖွင့်ကာ ကတ္တီပါရောင်နှင့် မဲနယ်

ရောင်ဆေးတောင့်ကလေးများကို နှစ်ယူပြီး ကျွန်တော်၏ ဘောင်းဘီ အိတ်အတွင်းသို့ ထည့်သွင်းလိုက်ပါသည်။

ထို့နောက်အတန်းတွင်းသို့ဝင်ရန် ဆရာမကို တန်းစိ လျက် စောင့်နေကြသော ကျောင်းသားများရှိရာသို့ သူတ်ခြေတင် အပြီးသွားပြီး ငါးတို့နှင့်အတူ ရောနောရပ်နေ လိုက်ပါသည်။

* * *

ကျွန်တော်တို့တွေ့သည် ဆရာမျိုးဆောင်၍ စာသင် ခန်းအတွင်းသို့ ရောက်ရှိပြီးနောက် ကိုယ်စိကိုယ်စီ မိမိတို့ နေရာများ၏ ထိုင်လိုက်ကြပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ဂျင်(မဲ) ဘယ်လိုများနေလေမလဲဟု သိလိုပါသော်လည်း သူဘက်ကို မျက်နှာမလှည့်ခဲ့ ဖြစ်နေပါသည်။ သို့ပေမယ့် ဤကိစ္စကို ဘယ်သူမှုသိပုံမရ၍ စိတ်သက်သာရာ ရသလို ရှိပါ၏။

ကျွန်တော်သည် ဆရာမ၏ သင်ကြားချက်ကို ကြားရ သော်လည်း နားကားမဝင်ပါ။ ဘာတွေ ဘယ်လိုသင်သည်ကိုလည်း မသိနိုင်တော့။

ဆရာမလည်း ကျွန်တော်၏မူပျက်နေပုံကို အဝေဇာ ဖြစ်ကာ တစ်ခါတစ်ခါ အကဲခတ်သလိုရှိနေပါသည်။

ထို့နေ့အထို့ ကျွန်တော်သည် ဆရာမ၏မျက်နှာကို ကြည့်ရန်လည်း မထံမရဲ့ ဖြစ်နေပါတော့သည်။

ထို့ပြင် ကျောင်းသားအချင်းချင်း ဘာပြောပြော ကျွန် တော်အား ပြောင်လျှောင်သရော်နေကြသည်ဟု ထင်ရှင်းနှင့် စာသင် ချိန် တစ်ချိန်ကုန်ဆုံးခဲ့ပါသည်။

အတန်းဆင်းရန် ခေါင်းလောင်းထိုးလိုက်သောအခါ
ကျွန်တော်သည် စိတ်အေးသွားပြီး “ဟင်း” ခနဲ့ သက်ပြင်းချ လိုက်မိ
ပါ၏။

သို့သော် ဆရာမ အခန်းတွင်းမှတွက်သွားပြီးနောက်
ကျောင်းသားခပ်ကြီးကြီးတစ်ယောက်က-

“ဟူ့ . . . ဒီဘက်ကိုခဏာ . . . ” ဟူပြောကာ
ကျွန်တော်၏ လက်မောင်းကို ဆွဲယူလိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော့မှာ အိမ်စာများမလုပ်ခဲ့မိ၍ ဆရာမ ခေါ်
လိုက်သည့်အခါလို စိတ်ခနဲရင်ဖို့သွားပါသည်။

သို့ရာတွင် ကျွန်တော်သည် တတ်နိုင်သလောက် ဟန်
ဆောင်ပြီး ခပ်တည်တည်မျက်နှာထားနှင့်ပင် ကစားကွင်းထောင့်
နေရာဆီသို့ လိုက်ပါသွားခဲ့ရပါသည်။

“မင်း-ဂျင်(မ)ရဲ့ဆေးကို ယူထားတယ်မဟုတ်လား။
ပြစမ်း . . . ” ဟူပြောကာ ထိုကျောင်းသားကြီးက ကျွန်တော့၏
ရွှေတွင်ရပ်ကာ လက်ဖြန့်တောင်းလိုက်ပါသည်။

“အဲဒါ . . . ငါမှုမယူဘဲ . . . ”

ကျွန်တော်သည် ဘူးကွယ်လိုက်ပါသည်။

ကျောင်းသား သုံး-လေးယောက်နှင့်အတူ ကျွန်တော့
၏ ဘေးတွင် ရောက်ရှိလာသော ဂျင်(မ)က “ငါ-နေ့လယ် ကျောင်း
မဆင်းခင် သေသေချာချာ စစ်ပြီးထားခဲ့တာကွာ တစ်ခုမှ အရာမယွှင်း
ဘူး၊ ကျောင်းပြန်တက်တော့ နှစ်ခုပျောက်တယ်။ ကျောင်းလွှဲတ်တုန်း
အခန်းထဲမှာ မင်းတစ်ယောက်ပဲရှိတယ် မဟုတ်လား . . . ”

ဟု ဒေါသရောင်တောက်သောမျက်နှာဖြင့် ပြောပါတော့သည်။

ကျွန်တော်သည် ပြင်း၍ ရမည်မဟုတ်တော့ပါ။ ထိုအခြေအနေကို သိသည့်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် သွေးများဖြန်းတက်လာကာ တစ်မျက်နှာလုံး နှဲရဲလျက်ရှုပါတော့သည်။

ထိုစဉ်တွင် အနီး၍ ရပ်လျက်ရှုသော ကျောင်းသား တစ်ယောက်က ဘာမပြော၊ ညာမပြော ဖြန်းခနဲ့ ကျွန်တော်၏ ဘေးငါးဘီအိတ်ကို နှိုက်လိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် အစွမ်းကုန်ရှုန်းကန်၍ ကာကွယ်ပါ သော်လည်း အများနှင့်တစ်ယောက်ဖြစ်၍ ဘယ်လိုမှ မတတ်နိုင် တော့ပါ။ ကျွန်တော်၏အိတ်အတွင်းမှ ဂေါ်လီလုံး၊ ကစားစရာ ကားချုပ်များနှင့်အတူ နှစ်ခုသော ဆေးတောင့်တို့မှ ထွက်ပေါ်လာပါ တော့သည်။

“ကြည့်စမ်း၊ ပြောင်လိမ့်တဲ့ကောင် . . . သူဗိုး . . .”

ဟု ပြောသောမျက်နှာများဖြင့် ကျောင်းသားများသည် စံရှာမှန်းတီးစွာ ကျွန်တော်အား မျက်မျှောင်ကြတ် စိုက်ကြည့်လျက် ရှိကြပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ဖိန်းရှုန်းပြီးမျက်စိများ ပြာသွားပါ တော့သည်။

သာယာသောနေ့၏ ကျောင်းလွှတ်ချိန်တွင် ကျောင်းသား အများသည် တဖော်တပါး ကစားလျက်ရှိကြသော်လည်း ကျွန်တော်မှာ စိတ်ရောကိုယ်ပါ ညိုးနွဲမ်းလျက် . . . ။

“ဘာလို့ ဒီလိုလုပ်မိပါလိမ့် . . . ငါမှားပြီ ငါအသုံးမကျ တော့ဘူး . . .”

ကျွန်တော်သည် ဤသို့တွေးမိသည့်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် နှစ်က စိတ်ပျော့သော ကျွန်တော်သည် ဝမ်းနည်းအားငယ်လာကာ

တရှိက်ရှိက် ငိုကြေးမိပါတော့သည်။

“ဟွေးကောင် . . . ငိုချင်းချမန်နဲ့ . . . အပိုပဲကွွဲ”

ကျောင်းသားကြီးက အထင်သေးရှုတ်ချသံဖြင့် ပြောသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နှက် တွေတွေကြီးရပ်နေသော ကျွန်ုတ် အပါးသို့ အားလုံးချဉ်းကပ်လာပြီး ကျောင်းအပေါ်ထပ်သို့ ဆွဲခေါ်သွားရန် လုပ်ကြပါတော့သည်။

ကျွန်ုတ်သည် အားရှိယလောက် ရှုန်းကန်ပါသော လည်း နောက်ဆုံး၌ လျှောကားပေါ်သို့ တရှုတ်တိုက်ဆွဲခေါ်သွားခြင်း ကို ခံလိုက်ရပါတော့သည်။

ထိုနေရာကား ကျွန်ုတ်တို့၏အတန်းပိုင်ဆရာမ၏ အခန်းရှိသောကြောင့်ပေတည်း။

အပေါ်ထပ်သို့ရောက်ရှိသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နှက် ဆရာမ၏ အခန်းတံခါးကို ဂျင်(မဲ)က ခေါက်လိုက်ပါသည်။

“ဝင်ခဲ့ကြ . . . ” ဟူသော ဆရာမ၏ ညင်သာသော အသံကို ကြားလိုက်ရပါသည်။

ကျွန်ုတ်သည် ဆရာမ၏ အခန်းတွင်းသို့ဝင်ရန် ထို အခါလောက် ကြောက်ရှုံးသောစိတ်မျိုး တစ်ခါဖူးမှ မပေါ်ခဲ့ဘူးပါ။

စာရေးလျှက်ရှိသောဆရာမသည် ဆူဆူညံညံဝင်လာကြသော ကျွန်ုတ်တို့အားမြင်သော အနည်းငယ် အံ့အားသင့်သွားပုံ ရပါသည်။

ထိုအခါတွင် ကျောင်းသားကြီးက ရွှေသို့ထွေက်ပြီး ကျွန်ုတ်က ဂျင်(မဲ)၏ ဆေးဘူး ခိုးယူကြောင်းကို အသေးစိတ်ပြောဆိုတိုင်ကြားပါသည်။

ဆရာမသည် အနည်းငယ် မျက်နှာညီးသွားပြီး တည်
ပြုမံစွာနှင့်ပင် ကျောင်းသားအများ၏မျက်နှာနှင့် ကျွန်တော်၏ ငိုမဲ့မဲ့
မျက်နှာကို တစ်လှည့်စီကြည့်လိုက်ပြီး . . . ။

“အဲဒါ . . . အမှန်ပဲလား . . . ” ဟူ ကျွန်တော်အား
မေးပါတော့သည်။

အမှန်အတိုင်းဖြစ်သော်လည်း ထိုကဲ့သို့ သူခိုးကျင့်
သူခိုးကြံးကြံး ဟူတ်တိုင်းမှန်ရာကို ဝန်ခံဖို့ခဲ့ယဉ်းနေပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ ကျွန်တော်သည် ပါးစပ်မှဖြေရမည့်အစား
ချုံးချုံ ငိုကြွေးမိပါတော့သည်။

ဆရာမသည် အတန်ကြာ ကျွန်တော်အား စိုက်ကြည့်
လျက်ရှိပြီးနောက် ချက်ချင်းပင် ကျောင်းသားများဘက်သို့ လှည့်ကာ
ချိုသာစွာဖြင့်ပင် . . .

“ကဲ . . . ကဲ . . . ဒီပြင်လူတွေ အားလုံးပြန်ကြ” ပြော
ကာ ကျောင်းသားများကို ပြန်ခိုင်းပါသည်။

ဆရာမသည် အတန်ကြာ ဘာမျှမပြောဘဲနေရာ
မှု . . .

“ဆေးဘူးကိုကော ပြန်ပေးလိုက်ပြီလား . . . ” ဟူ
ညင်သာစွာ မေးပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ပြန်ပေးလိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်းကို သိသိ
သာသာကြီး ခေါင်းညိတ်ပြလိုက်ပါသည်။

“မင်း . . . ခုလိုလုပ်တာ မကောင်းဘူးဆိုတာကိုရော
တွေးမိရဲ့လား . . . ”

ဟူ ဆရာမက နောက်တစ်ကြိမ် ပြောလိုက်သောအခါတွင်မှာ

ကျွန်တော်မှာ ဆောက်တည်ရာမရနိုင်ဖြစ်သွားကာ တုန်လူပ်သွားပါတော့သည်။ မတတ်နိုင်သည့်အဆုံးတွင် နှုတ်ခမ်းကို ကိုက်လိုက်ပါသည်။ ဘယ်လိုပင် ပြတ်လုမထတ် ကိုက်ထားစေကာမှာ ငိုရှိက်သံကား ထွက်ပေါ်လာလျက် မျက်လုံးများမှ မျက်ရည်ပေါက်များသည် တလိမ့်လိမ့် ကျေဆင်းလာပါတော့သည်။

“မင်း . . . ခုလိုလုပ်တာမကောင်းဘူးဆိုတာကို သိပြန် . . . । အေး . . . ကိုယ့်အပြစ်ကိုယ်သိပြီး နောက်ဒီလိုမလုပ်ဘူးဆိုရင်ပြီးတာပဲ၊ ကဲ . . . ငိုမနေနဲ့ တိတ်တော့ အခုစာသင်ချိန်မှာလဲ မလာချင်နေ . . . । ဆရာမအခန်းထဲမှာ ကောင်းကောင်း နှုရစ်ခဲ့ ဆရာမပြန်လာတဲ့အထိ စောင့်နေနော် . . . ဟုတ်လား . . . ”

ဟုပြောကာ၊ ကျွန်တော့အား ခုရှည်ပေါ်တွင် ထိုင်ခိုင်းပြီးနောက်အတန်းတက်ရန် ခေါင်းလောင်းထိုးသည်နှင့် စားပွဲပေါ်မှ စာရွက်စာတမ်းများနှင့် စာအုပ်များကို ကောက်ယူကာ ကမန်းကတန်းအခန်းတွင်းမှ ထွက်ခွာသွားပါသည်။

ကျွန်တော်လည်း ဆရာမကိုအလုပ်ရှုပ်အောင် ဒုက္ခပေးမိပါကလားဟု တွေးမိကာ စိတ်မကောင်းခြင်းဖြစ်မိပါတော့သည်။

မကြာမီ ဆရာမပြန်လည်ရောက်ရှိလာပြီး ကျွန်တော်၏ ငိုမ့်မ့်မျက်နှာကိုကြည့်လျက် . . .

“ကဲကွွဲယ် . . . ဒါလောက်လဲ ဝမ်းနည်းမနေပါနဲ့တော့ . . . အားလုံးလဲပြန်ကုန်ကြပီ မင်းလဲပြန်ပေတော့ . . . ဒါပေမယ့် နက်ဖြန်ကျရင်တော့ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် မင်း ကျောင်းတက်ရမယ်နော် . . . ဟုတ်လား မင်းဆရာမရဲ့စကားကို နားထောင်လိမ့်မယ်လို့

ဆရာမယုံကြည်တယ် . . . ” ဟုပြောပြီး အိမ်သို့ပြန်စေပါသည်။

ကျွန်တော်သည် အခါတိုင်းကဲ့သို့ပင် ကမ်းနားလမ်းမကြီးတစ်လျှောက်မှ ပင်လယ်ပြင်ကိုလည်းကောင်း၊ သဘောများကိုလည်းကောင်း ကြည့်ရှုရင်း မရှင်ပျစ္စဖြင့် အိမ်သို့ပြန် ရောက်ခဲ့ပါသည်။

နောက်တစ်နေ့ရောက်သော် ကျွန်တော်သည် ကျောင်းတက်ရမှာကို လန့်နေပါသည်။ ဗိုက်နာရင်ဘယ်လောက်ကောင်းမလဲ၊ ခေါင်းကိုက်ရင် ဘယ်လောက်ကောင်းမလဲ၊ ဗိုက်နာပါစေ၊ ခေါင်းကိုက်ပါစေဟု ဆုတောင်းမိပါသည်။

သို့သော် ထိုနေ့ကျမှ ပိုးစားနေသောသွားပင်လျှင် တစ်ချောင်းတလေမှ မနာပါ။ မတတ်နိုင်သည့်အဆုံးတွင် ကျွန်တော်သည်လေးကန်စွာဖြင့် အိမ်မှုတွေက်ကာ စိတ်တထင့်ထင့်နှင့် ကျောင်းသို့ခြော့ဗျားတည်လိုက်ပါသည်။

ကျောင်း၏ဝင်ပေါက်ရောက်သောအခါ ကျွန်တော်သည် အထဲသို့ဝင်ရန် ရှုံးတွေ့တွေ့ဖြစ်နေပါသည်။ သို့ရာတွင် အိမ်ပြန်ခါနီး ဆရာမပြောလိုက်သောစကားများကို ကြားယောင်ကာ ဆရာမ၏စကားများကို မလွှန်ဆန်ပုံတော့သဲ ကျောင်းဝင်းအတွင်းသို့ ရောက်ရှိသွားပါသည်။

ကျောင်းပေါ်သို့ရောက်သောအခါ ဘယ်လိုအဖြစ်မျိုးနှင့် ရင်ဆိုင်ရပါမည်နည်း။

ဦးစွာပထမ ကျောင်းခန်းမကြီးမှ ကျွန်တော့အား စောင့်လျက်ရှိသော ဂျင်(မ)သည်ပြေးထွက်လာပြီး ကျွန်တော်၏လက်ကို ဆုပ်ကိုင်လိုက်ပါသည်။ သူသည်မနေ့က ဘာမှ မဖြစ်ခဲ့သလို

ခင်မင်ယူယစာ ဆွဲကိုင်လျက် အမ်းတမ်းတမ်းနေသော ကျွန်တော့
အား ဆရာမ၏အခန်းဆီသို့ ခေါ်ဆောင်သွားပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ဘာမျှနားမလည်နိုင်ပါ။ ကျောင်းသို့
ရောက်ပါက ကျောင်းသားများသည် အဝေးကပင် ကျွန်တော်အား
“သူခိုးကလေးလာပြီဟေ့ . . .” ဟုပြောလျက် သရော်ကြလိမ့်မည်
ဟု ထင်ခဲ့သော်လည်း အထင်နှင့်အမြင်လွှဲပြီးလျှင် ကျွန်တော်အား
ဂျင်(မ်)ယခုကဲ့သို့ ဆက်ဆံလိုက်သောအခါမှ နှီးတိုးရန်တန့် ဖြစ်သွား
ပါတော့သည်။

ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်၏ ခြေသံကိုကြားရသော
အခါ ဆရာမသည် ဂျင်(မ်)၏တံခါးခေါက်သံကိုပင် မစောင့်တော့ဘဲ
တံခါးကို ဖွင့်ပေးပါသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း အခန်းတွင်းသို့
ဝင်လိုက်ကြပါသည်။

ဦးစွာ ပထမ ဆရာမသည် ဂျင်(မ်)အားကြည့်က
“ဂျင်(မ်) မင်းဟာ လိမ္မာတဲ့ကလေးပဲ ဆရာမပြောစကားကို ကောင်း
ကောင်းနားထောင်တယ်နော် . . .” ဟု ပြောပြီး ဆက်လက်၍

“ဂျင်(မ်)က မင်းမတောင်းပန်ပေမယ့်လဲ ကျော်ပါ
သတဲ့ကွုယ်၊ မင်းတို့နှစ်ယောက်ဟာ ခုအချိန်ကစပြီး သူငယ်ချင်း
ကောင်း ဖြစ်ကပြီနော် . . . ကဲ . . . နှစ်ယောက်စလုံး လက်ဆွဲ
နှုတ်ဆက်ကြ . . .” ဟု ပိတိရှန်းဝေသော မျက်နှာဖြင့်ပြောပြီး
ကျွန်တော်တို့အား မျက်နှာချင်းဆိုင်စေပါသည်။

ကျွန်တော်ကား တစ်ဖက်သတ်အရေးသာသလို
ရှိသာကြောင့် အနေခက်ပြီး မျက်နှာမထားတတ်အောင် ဖြစ်နေသော
အခါတွင် ဂျင်(မ်)သည် ကျွန်တော်လက်ကို ဆွဲယူ၍ အားရပါးရ

ဆုပ်ကိုင်လိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော့မှာ ဝမ်းသာစိတ်ကို ဘယ်လိုများပြောပြီး
ဖော်ပြနိုင်မည်ကို မသိတော့သဖြင့် ရှုက်ရှုက်နှင့် ရယ်မောနေမိပါ
သည်။

ဂျင်(မ)သည် စိတ်ထားကြည်လင်စွာဖြင့် ပြီးရှင်သော
မျက်နှာကိုဆောင်လျက် ရှိပါသည်။

ဆရာမသည် တပြီးပြီးနှင့် ကျွန်တော်တို့အား ကြည့်
ရာမှ ပြတင်းပေါက်အနီးသို့ နွယ်တက်လျက်ရှိသော စပျစ်ပင်မှ စပျစ်
သီးတစ်ခိုင်ကို ဆွတ်ယူလိုက်ပါသည်။

ထိုနောက် အမေားတက်လျက်ရှိသော ခရမ်းရောင်
စပျစ်ခိုင်ကို အဖျားချွန်ကတ်ကြေးကလေးဖြင့် အလယ်မှ တိတိရိရိ
နှစ်ပိုင်းဖြတ်လိုက်ပြီးနောက် ဂျင်(မ)နှင့် ကျွန်တော့အား ခွဲဝေပေး
ပါသည်။

ထိုနေ့မှစပြီး စိတ်ထားပျော့ည့်သော ကျွန်တော်သည်
လိမ္မာရေးခြားရှိလာရ၏။ သတ္တိမကြောင်တော့ဘဲ လူတော့ သူတော့
ထဲ ဝင်ဆန့်ခဲလာပြီး လူလားမြောက်ခဲ့ရ၏။

ဆောင်းရာသီရောက်တိုင်း စပျစ်သီးခိုင်များကား
အမေားများတက်ကာ ခရမ်းရောင်အသွေးကိုဆောင်ပြီး လုပွွာ
ဝင်းမှည့်လျက်ရှိကြ၏။

ထိုအချိန်အခါတွင် ကျွန်တော်၏ စာရိတ္ထမဏ္ဍားကို
သိမ်မွေ့စွာ ပြုပြင်ပေးခဲ့သော ထိုဆရာမအား အခါခါ ဦးညွတ်
အလေးမပြုဘဲ မနေနိုင်တော့ပါပြီတကား။

(အငြိမ်းစားသံအမတ်ကြီး ဦးသက်ထွန်း၏ “သံတို့အမြင်” ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်စာအုပ်တွင် “အင်လန်း ပညာသင်ကြားခဲ့သောဆရာကြီးဦးဘလွင်၏ ကလေးများကိုပြုစုံပျိုးထောင်ရာတွင် အမျိုးသမီးလက်ရာလိုကြောင်း အငြော်အမြင်အရ ယောက်ဗျားကလေးကျောင်း အစတန်းတွင် ဆရာမများအား သင်ကြားစေပါသည်” ဟုဖတ်ရှုရပါသည်။

ထို့နောက် ငှုံးဆောင်းပါ၍ပင် “ဆရာဦးစံထွား၏ နှိုးဖြစ်သူ ဆရာမဒေါယ်မြှုပ်သည် အလွန်နဲ့ညံ့သိမ်မွေ့ရကား ကျွန်တော်တို့အထဲမှ လူဆိုးကလေးများပင် ဆရာမ၏ လက်ထဲ၌ လူလိမ္မာကလေးများဖြစ်လာကြပါသည်။ ဆရာမသင်ပေးလိုက်သော ယဉ်ကျေးသည် အမူအရာများသည် ကံကောင်းသည် ကျွန်တော်တို့လူငယ်များ လူရွယ်ဘဝသို့ဖြတ်သန်း၍ လူကြီးဘဝ်ပင် ကျွန်ရိုနေပါသေးသည်” ဟု ရေးသားထားသည်ကို ဖတ်ရသော အခါတွင် ဂျပန်အမျိုးသားစာရေးဆရာ (အိုရိရီ တကဲအော)၏ (စပျစ်သီးတစ်ခုင်) ဝတ္ထုအောက်လမ်း အခြေခံသဘောတရားနှင့်တိုက်ဆိုင်နေသည် ကို တွေ့ရသဖြင့် ဂျပန်ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ဆီလျှော်အောင် ပြန်ဆိုသန်းသစ် ရေးသားလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။)

နိုင်ငံရှုက်ရည်မဂ္ဂဇင်း
အမှတ် (၁၆)၊ အြို့ကြိုးလ၊ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်။

အလျင့်သောအခြားမျိုး

ပေသောင်းကျော်မြင့်သော ရေခဲတောင်များဖြင့် သုံး
ဘက်သုံးတန် ဝန်းရုံလျက်ရှိသည့် ပူတာအို၏ နံနက်ခင်းကား အအေး
ဓာတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်လွှမ်းခြံလျက် ရှိလေ၏။

မြှုပ်ပိုပ်တို့သည် တရိပ်ရိပ်တက်လျက် ရှိသဖြင့် ရေခဲ
တောင်များ၏ ထိပ်ဖျားများမှာ ငွေနှင့်ကဗ္ဗာ၏ ကဏ္ဍတစ်ရပ်ကို
သရုပ်ဖော်သည့်အလား ငွေတောင်များပမာ အဖွေးသား ထိုးထွက်
နေဖြီး၊ လှပသော ငွေပန်းချိကားချပ်အသွင်ကို ဆောင်လျက်ရှိကြ၏။

ကျွန်တော်သည် မိတ်ဆွေဖြစ်သူ ဦးကြည်ဝင်း၏ ခေါ်
လာချက်အရ ပူတာအိုသို့ ရောက်ရှိနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဦးကြည်ဝင်းနှင့်ကျွန်တော်သည် ဘီဒီအေတွင် အတူ
တက္ကဝင်ရောက် အမှုထမ်းခဲ့ကြပြီး၊ တော်လှန်ရေး နောက်ပိုင်း၏
ဦးကြည်ဝင်းသည် မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းသို့ တက်သွားသည် ဟူသော
သတင်းကို ကြားရပြီးနောက် အစပျောက်လျက်ရှိရာမှ ယမန်နှစ်က
ရန်ကုန်သို့ မော်ကွန်းဝင်အဆင့် လာရောက်ယူရင်း ပြန်တွေ့ကြခြင်း

ဦးကြည်ဝင်းသည် ယခုအခါ ပူတာအို့၌ ဥရောပနိုင်ငံ များ၌သာ ဖြစ်ထွန်းလေ့ရှိသော ဂရိတ်ဖရာ ကင်းဖရာ ရှာဘီ စသည့် သီးနှံစိုက်ခင်းများနှင့် ကြက်၊ ဝက်မွေးမြှေရေး လုပ်ငန်းတို့ကို လုပ်ကိုင်ရင်း အတော်ကလေး အခြက္ခနာပြီဟု သိရလေသည်။

ကွဲကွာနေသည်မှာ ကြာပြဖြစ်သော ငယ်သူငယ်ချင်း လည်းဖြစ်ပြန် ပူတာအို့နယ်၏ အလှရှခင်းများကိုလည်း တွေ့မြင်လို သောဆန္ဒကြောင့် ကျွန်တော်သည် ဦးကြည်ဝင်း ခေါ်ဆောင်ရာသို့ လိုက်ပါခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ပူတာအို့၏ အလှရှခင်းကို ကြည့်ရင်း မိုးလင်းဖို့ရှေ့၍ထိုင်ကာ အချမ်းဒဏ်ကို တွေ့န်းလှန်လျက်ရှု၏။ သို့သော် လည်း ဖြေသာဖြော မပြောသည့် ဒီအချမ်းပင်တည်း။

“ဟား ဟား ခင်ဗျားမလည်း မိုးလင်းဖို့နားက မခွာနိုင် တော့ဘဲကိုး၊ ကိုယ့်လူတော့ မဖြစ်သေးပါဘူး၊ အမဲပစ်တဲ့ဆီ ခေါ်သွားဦး မှပဲ၊ ဒါမှ လှပ်လှပ်ရှားရှားနဲ့ စိတ်ပြောင်းသွားမယ်”

ဦးကြည်ဝင်းသည် ရိုင်ဖယ်နှင့် လိုအပ်သည်များကို ယူဖြံ လှုင် ကျွန်တော့အားခေါ်ကာ ဂျုစ်ကားနှင့် ထွက်ခဲ့လေ၏။

ဂျုစ်ကားကလေးသည် ကိုင်းပင် ကျူးပင်များကြားမှ လမ်းကလေးအတိုင်း ပြေးလျက်ရှု၏။

ထိုနာက် မချမ်းဘောဘက်လမ်းသို့ ကူးရောက်သွား၏။ မချမ်းဘော၌ မလိုခကြီးတံတား၊ ရှူဘားရိပ်သာ၊ ကျောက်နဂါး စသည့် ထူးခြားလှပသည့် မြင်ကွွင်းတွေကလည်း ရှုမဝါယ်ရာ ပန်းချေ ကားများသဖွယ် တွေ့မြင်ရပါသည်။

မချမ်းသောကို လွန်မြောက်ပြီးသော် တောအုပ်များဖြင့်
ထူထပ်စွာ ဖွဲ့လွှမ်းထားသည့် တောင်ကုန်းကလေးကို ကျော်ဖြတ်လာ
ပြီး၊ နမ်းခမ်းရှာသို့ ရွှေရလျက်ရှိရှု၏။

“နမ်းခမ်းမှာ ကျော်တပည့် ရဝမ်တစ်ယောက်ရှိတယ်၊
အတော်တောလိုက်ကောင်းတယ်၊ သူကို ဝင်ခေါ်ပြီး ကျော်တို့ ခရီး
ဆက်ကြေမယ်၊ နမ်းခမ်းဟိုဘက်မှာ ကားလမ်း မရှိတွေ့ဘူး၊ ဂျစ်ကားကို
အဲဒီမှာ ထားခဲ့ရမယ်”

မကြာမီ နမ်းခမ်းသို့ ရောက်ရှိရာ ဦးကြည်ဝင်းသည်
အိမ်ကလေးတစ်အိမ်ရွှေတွင် ဂျစ်ကားကို ရပ်လိုက်လေသည်။ ကားသံ
ကြားရသဖြင့် ရဝမ်အမျိုးသမီး တစ်ယောက်သည် ပြီးထွက်လာ
လေ၏။ ဦးဝင်းကြည်အား မြင်သော် “ဟမရာအေး” ဟု
ဝမ်းသာအယ်လဲ နှင့် နှုတ်ဆက်လေရာ ဦးကြည်ဝင်းကလည်း
“ဟမရာအေး” ဟု ပြန် လည်နှုတ်ဆက်ပြီးနောက်-

“ကော့ဖန် နှင့်ယောက်ဗျား လူဗျားကန်ကော့” ဟု မေးလိုက်
လေသည်။

“ရှိပါတယ် ဆရာကြီး၊ ဟိုတဲ့ကလေးမှာ ခွေးတွေကို
အစာကျွေးနေပါတယ်”

သို့ပြောနေစဉ်အတွင်း မလှမ်းမကမ်းရှိ တဲ့ကလေးမှ
အပ်ဂင်တိုတိုနှင့် ရဝမ်အမျိုးသား တစ်ယောက်သည် အပြီးကလေး
ရောက်လာကာ ဦးကြည်ဝင်းအား “ဟမရာအေး” ဟု အားရဝမ်းသာစွာ
နှုတ်ဆက်ပြီး-

“ကားသံကြားရကတည်းက ဆရာကြီး လာပြီလို့
ကျွန်တော်သိလိုက်ပါတယ်” ဟု ပြောကာ ကျွန်တော်အားလည်း ပြီးချို့

စွာ ကြည့်ပြီးနောက် ကားပေါ်မှ ပစ္စည်းများကို သယ်ချေလေ၏။

“‘ဟမရာအဲ’ ဆိုတာ ကျွန်းမာပါစေဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်
ပေါ့များ၊ ဒါ ရာမ်လူမျိုးများရဲ့ ယဉ်ကျေးမှု တစ်ရပ်ပဲ” ဟု ဦးကြည်ဝင်း
က ပြောပြီးနောက်-

“လျှေားဂန်ရေ ဒါ ငါ့မိတ်ဆွဲပဲကွာ တို့ အမဲပစ်တာ
ကြည့်ခေါ်လာတာ၊ အခုံ နောင်မွန်ဘက်ကို သွားကြမယ်၊ မင်း ခွေးကြီး
နှစ်ကောင်ကို ထည့်လိုက်၊ တို့အရင် သွားနှင့်ပြီ၊ မဇာတပ် တောင်ခြေ
ဘက်က စောင့်နေမယ်၊ မင်းက ကျွန်းနှစ်ကောင်နဲ့ လိုက်ခဲ့ပေတဲ့”

ဦးကြည်ဝင်းသည် အခြားလိုအပ်သည်များကို မှာကြား
ပြီးနောက် သစ်ပင်ကြီးများဖြင့် အုပ်ဆိုင်းလျက်ရှိသော မဇာတပ်
တောင်ခြေဘက်သို့ ခွေးကြီး၊ ဂ ကောင်နှင့်အတူ ကျွန်တော့အား
ခေါ်ဆောင်သွားလေ၏။

တဖြည့်ဖြည့်နှင့် သစ်ပင်ကြီးများသည် နေပြောက်မထို
နိုင်လေက်အောင် ထူထပ်လာသည်ကို တွေ့ရလေသည်။

ဦးကြည်ဝင်းသည် ရိုင်ဖယ်ကြီးကို ပုံးတွင် လွယ်လျက်
တောနကိုရှိရာဘက်သို့ ဖျော်လတ်ကျွမ်းကျင်စွာ ရှေ့မှ ဦးဆောင်သွား
လျက်ရှု၏။

“ကိုကြည်ဝင်းရေ- အခုံလို သွားရင်နဲ့ သားကောင်တွေ
နဲ့ ပက်ပင်းတိုးရောလား”

“အင်း အခုံ ကျူပ်တို့ ပစ်ဖို့ကြည်စွဲတဲ့ အဓိက သားကောင်
ကတော့ သမင်ပဲ၊ သမင်ဆိုတဲ့ အကောင်ဟာ အင်မတန်လျင်တဲ့
အကောင်တွေပျား အင်မတန်လဲ ပါးတယ်၊ ပက်ပင်းတိုးဖို့တို့တာ ကတော့
တယ်မလွှယ်လှသူ့”

“အခု တဖြည်းဖြည်းနဲ့ တောနက်ထဲ အတော်ကလေး ရောက်လာပြီနော်၊ ဒါပေမယ့် အခုထိ သမင်ဟောက်သံလဲ မကြား ရသေးပါလား”

“ဒီလိုလေ ကျွန်ုတ်တို့ လူတွေတောင် အိမ်အလည် သွားတဲ့အခါ အိမ်ရှင်အပြင်ထွက်တာနဲ့ ကြံလို့ လွှဲတာမျိုးလဲ ရှိပေမပေါ့”

အနည်းငယ် သွားကြပီးနောက် ဦးကြည်ဝင်းသည် အားရွှေ ပြီးရွှေလျက် မနီးမဝေးမှ ခုရင် ကောက်ပင်ကြီးဆီသို့ လက် ညီးညွှန်ပြလေသည်။ ပင်ခြေနားတွင် မေကြီးများသည် အနည်းငယ် ကျင်းခွက်ကလေးများ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။

“အဲဒါ သမင်လူးတဲ့နေရာပဲ”

“သမင်လူးတဲ့နေရာ”

“ဟူတ်တယ်၊ သမင်လူးတဲ့နေရာပဲ၊ သမင်များဟာ သူတို့ကိုယ်မှာရှိတဲ့ မွားတို့၊ သန်းတို့ကို လူးလိုမ့်ပြီး ဖယ်ရှားကြ၊ အယားဖျောက်လွှဲ ရှိကြတယ်၊ ဒီလူးတဲ့နေရာဟာ လတ်လတ် ဆတ် ဆတ်ရှိပုံထောက်တော့ ရှေ့နားမှာ ဒီကောင်တွေ ရှိမှာ မလွှဲဘူးပျု”

ဦးကြည်ဝင်းသည် ပြောပြောဆိုဆို နဲ့ ခနဲ လက်ခေါက် မှတ်လိုက်ရာ ခွေး ၂ ကောင်သည် လူးအိုင်ရှိရာသို့ တစ်ဟူနှစ်ထိုး ပြေးသွားကြပီး၊ လူးအိုင်ပတ်လည်တစ်စို့ကို နာခေါင်းဖျားများဖြင့် ထို့ကာ ထို့ကာ အနဲ့ခံကြပီး၊ ခုရင်ကောက်ပင်ကြီး တစ်ဖက်ရှိရာသို့ ပြေးဝင်ပျောက်ကွွယ် သွားကြလေ၏။

“က ဒီဘက်လာပို့”

ဦးကြည်ဝင်းသည် ခုရင်ကောက်ပင်ကြီး နံဘေးမှ ပန်းကာ တောင်ကုန်းပေါ်သို့ တက်သွားလေ၏။

တောင်ကုန်းပေါ်သို့ရောက်သော ရိုင်ဖယ်ကို တောင် ထွေးကဲ့သို့ထောက်ပြီး “ထူး” ခနဲ့ သက်ပြင်းတစ်ချက် မှတ်လိုက်ကာ-

“သမင်ဆိုတဲ့ အကောင်မျိုးဟာ သူတို့ သတ်မှတ်တဲ့လမ်း အတိုင်း သွားလေ့ရှိကြတယ်၊ ဒီလူးအိုင်က တက်လာတဲ့ အကောင်တွေ ဟာ ဟိုရှေ့က သစ်ခြောက်ပင်ဘက်ကနေပြီး ထွက်ကြမှာဘဲ”

ဦးကြည်ဝင်းသည် ဤသို့ပြောရာမှ နားကို စွင့်ဟန်နှင့်

“နားထောင်စမ်းဘျို့၊ ခွေးဟောင်သံတွေ နှီးလာပြီ အသာနေ အသံမပြနဲ့”

ဦးကြည်ဝင်းသည် ထောက်ထားသော သေနတ်ကို အပေါ်သို့ မ၊လျက်၊ အသံလာရာဘက်သို့ ချိန်လိုက်လေ၏။

ခွေးဟောင်သံများကား တစ်စတစ်စ နှီးလာလေပြီ။

ဦးကြည်ဝင်း၏ မျက်နှာကား သွေးရောင်များ လျှမ်းတက်လျက်ရှိပြီး နှုတ်ခမ်းကိုကိုက်ကာ လက်ညွှေးဖြင့် သေနတ်ကို မောင်းတင်လျက် အဆင်သင့် အနေအထား ဖြစ်နေ၏။

“ကြည့်စမ်း၊ ဒီနားရှုက်ပြတ်အကောင်ပဲကိုး”

ဦးကြည်ဝင်းသည် ခို့နားရှုမှ ရေရှိလိုက်၏။ လှုံးကြည့်လိုက်ရာ ဦးကြည်ဝင်း ပြောသည့်အတိုင်း ပြေးထွက်လာသော အကောင် ၂၀ ခန့်ရှိ သမင်အုပ်၏ ရွှေ့ဆုံးမှ နားရှုက်တစ်ဖက် ပြတ်လျက်ရှိသော သမင်ကြီးကိုတွေ့ရလေ၏။

သမင်ကြီးမှ နားရှုက်ပြတ်လျက် ရှိသော်လည်း လှပ သော ဦးချို့များဖြင့် ခုံညားလှပေ၏။

“ဘာလို့ နားရှုက်တစ်ဖက် ပြတ်နေတာလဲပျော်”

“ဒီလို့ပျော် ဒီကောင်ကြိုးဟာ မှုဆိုတွေ လက်ထဲက လက်မ

တင်ကလေး လွှတ်ထွက်သွားတဲ့ အကြိမ်ပေါင်း များလှပြီ၊ အရှေ့င် အတိမ်းလည်း အင်မတန်ကောင်းတယ်၊ တစ်ခါတော့ မှုဆိုး တစ်ယောက်ဟာ သေချာပေါက် ဆော်ထည့်လိုက်တာ နားရွက်ပဲ စုတ်သွားပြီး လွှတ်သွားတယ်၊ မမိလိုက်ဘူး၊ ဘယ်လောက်အရှေ့င် အတိမ်းကောင်းသလဲလို့၊ အဲဒီကတည်းက နားရွက်တစ်ဖက် ပြတ်သွားပြီး နားရွက်ပြတ်လို့ တွင်နေတာပဲ၊ မှုဆိုးလောက က ဒီကောင်ကြီးကို မသိတဲ့လူ မရှိဘူး၊ အားလုံးကလည်း ဒီကောင် ကြီးကို ဆော်ဖို့ လက်ယားနေကြတာပျ”

“ဦးကြည်ဝင်း ဤသို့ပြာဆိုနေစဉ်မှာပင် ခပ်လျမ်းလျမ်းမှ “ခါ” ခနဲ လက်ခေါက်မှတ်သံ ထွက်ပေါ်လာလေ၏။ ဦးကြည်ဝင်းက လည်း “ခါ” ဟု ပြန်၍ အချက်ပေးလိုက်ရာ၊ မကြာမီ လျှေားဂန်သည် ခွေး ၂ ကောင်နှင့် အပြေးအလွှား ရောက်ရှိပါဘ၏။

“လျှေားဂန်ရေး နားရွက်တစ်ဖက်နဲ့တော့ တိုးနေပြီဟေ့”

“ဟူတ်လား ဆရာကြီး၊ ဒီတစ်ခါတော့ ကျွန်တော်တို့ ရအောင် ဆော်မယ်၊ အလွှတ်မပေးနဲ့”

“အေး ဒီတော့ မင်းခွေးတွေကို သစ်ခြောက်ပင် ဒီဘက် က လိုက်ပစေ ငါ့ခွေးတွေကတော့ သူတို့နောက်က ပါလာဘီ၊ ဒီကောင် တွေ ဟိုတောင်စောင်းဘက်ကို ဆင်းမှာပဲ မင်းက ဟိုဘက် ထိပ်က စောင့် ငါက အောက်ဘက်က စောင့်မယ်၊ ဒီလိုဆိုရင် ဒီကောင်ကြီး ဘယ်လိုမှ မလွှတ်နိုင်တော့ဘူး”

“ကောင်းပါဘီ ဆရာကြီး”

လျှေားဂန်သည် သူ၏ ခွေး ၂ ကောင်ကို အချက် ပေးခေါ်လိုက်ပြီး သစ်ခြောက်ပင်ဘက်သို့ ခဲကိုတော်အားလွှဲ၍ ပေါက်

လိုက်ရာ၊ ခွေးများလည်း သစ်ခြားက်ပင်ဘက်သို့ တစ်ဟူ့နှစ်း ပြေးသွား ကြလေ၏။ ကျွန်တော်သည် ဦးကြည်ဝင်းနှင့်အတူ သစ်ခြားက်ပင်မှ ဆင်ခြေလျှော တောင်စောင်းအောက်သို့ ပြေးဆင်း ရလေ၏။

မကြာမီ သစ်ခြားက်ပင်အထက် တောင်ထိပ်ဆီမှ လေခွံန်သံကြားရရာ၊ ဦးကြည်ဝင်းကလည်း ပြန်၍ အချက်ပေးလိုက်၏။ ထို့နောက် ခွေးဟောင်သံမှုတစ်ပါး ဘာမှ မကြားရတော့သဲ တိတ်ဆိတ် သွားတော့၏။

သို့ တိတ်ဆိတ်လျက်ရှိရာမှ မိုးကောင်းကင်မှာ အုံဆိုင်း မည်းမောင်ကာ မြည်ဟီးသံကြီးနှင့်အတူ လေပြင်းကြီး ကျလာလေ၏။ သစ်ပင်ကြီးများလည်း ယိမ်းထိုးလှပ်ရှားလျက် ရှိကြ၏။

လေပြင်းကြီးနှင့်အတူ မိုးပေါက်ကြီးများပါ ပါလာပြီး မိုးသံလေသံများကြားမှ ခွေးဟောင်သံများကို ငွေကာ ငွေကာ ကြားရ လေတော့၏။

ခွေးများသည် ဘယ်နေရာရောက်နေသည်ကို မှန်းဆ၍ မရရှိနိုင်အောင် ရှိနေစဉ် လျှေားဂန်၏ လေခွံန်သံကို ခပ်သဲသဲ ကြား ရလေ၏။

ထိုအတောအတွင်း မာန်ဖို့လျက်ရှိသာ လေပြင်းကြီးနှင့် မိုးပေါက်များမှ အနည်းငယ် အားပျော့သွားသဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ရီဝေစွာ မြင်စပြုလာပြန်၏။

ဦးကြည်ဝင်းနှင့် ကျွန်တော်သည် လျှေားဂန်ရှိရာ ကျောက်တောင်ထိပ်ရှိရာဘက်သို့ အပြေးသွားကြ၏။

လျှေားဂန်သည် တစ်ဖက်တောင်ထိပ်ဆီသို့ လက်ညီးထို့ ပြသဖြင့် ကြည့်လိုက်ရာ၊ သမင်အုပ်နှင့် ခွေး င့် ကောင်ကို တွေ့ရ၏။

နားရွက်ပြတ် သမင်ကြီးသည် စားမတတ် ဟောင်လျက် လိုက်လာသော ခွေးများဘက်သို့ မျက်နှာမူလိုက်ပြီး၊ သူ၏ ချိန်မြဲလှသော ချိများကို ထွေယမ်းလျက် ပြန်လည်တိုက်ခိုက်ရန် ဟန်ပြင်လျက် ရှိ၏။

“ကြည့်စမ်း တွေ့လား၊ ဒီကောင်ကြီး လွှတ်အောင်ရှုန်း တော့မယ်၊ ဒါပေမယ့် ဒီတစ်ချိတော့ ခွေးတွေ ဝိုင်းဝိုင်းလည်နေတဲ့ အထဲက မလွှတ်အောင် လုပ်ဖို့က ကျေပ်တို့တာဝန်ပဲ”

ဦးကြည်ဝင်းသည် သွားများပေါ်အောင် ပြီးလျက်ရှိ၏။ ထိုအချိန်မှာပင် သမင်ကြီးသည် ပေါ့ပါးစွာ မြောက် တက်သွားသည့် တစ်ခက်၌ ခွေးတစ်ကောင်သည် သူ၏ချိဖျား၌ ချိတ် လျက်ပါလာပြီး တောင်အောက်သို့ ပစ်ချုလိုက်ခြင်းကို ခံလိုက်ရလေ၏။

“တောက်” ဦးကြည်ဝင်းသည် တက်တစ်ချက် ခေါက် လိုက်ပြီး-

“က လာပို့ မြန်မြန်” ဟု ပြောကာ သမင်ကြီးရှိရာ တောင်ဘက်ဆီသို့ အပြေးတက်သွားရာ ကျွန်တော့မှာလည်း ချော်လဲ လိုက်၊ ခလုတ်တိုက်လိုက်နှင့် အမိပြေးလိုက်ရလေ၏။

ဤအချိန်မှာပင် စောစောက အားပျော့သွားပြီး ရပ်ဆိုင်း သွားမလိုရှိသော မိုးသည် လေပြင်းကြီးများနှင့်အတူ အားကောင်းစွာ နှင့် ပြန်လည်ရောက်ရှိလာတော့သည်။

လေပြင်းကြီးသည် တစ်တောလုံးကို ဆွဲခါလျက် မိုးပေါက်ကြီးများကလည်း ရေကာတာကြီး ဖွင့်လိုက်သလို ဒလဟော သွှန်ချုလျက်-

ကျွန်တော်တို့မှာလည်း လေနှင့်မိုးကြားထဲမှ လွှင့်ထွက်

မသွားအောင် နီးရာသစ်ပင်အား တွယ်ဖက်ထားရ၏။

မိုးအားကြောင့် တောင်ကြား၊ တောင်စောင်းများထဲမှ
ရေများသည် တဟဲဟဲနှင့် ရေတံခွန်များသဖွယ် စီးဆင်းလျက်ရှိပြီး
ပတ်လည်ကား မှန်မြင်းလျက်ရှိရာ၊ ရွှေတစ်စိုက်ကို မမြင်သာအောင်
ရှိလေ၏။ မိုးခြိမ်းသံများကား တရိုန်းရိုန်းနှင့် ဆူညံလျက်-

ထိုအတွင်း ခပ်လှမ်းလှမ်းရှိ သစ်ပင်ကြီးမှာ ပစ်ချလိုက်
သော မိုးကြီးဒက်ကြောင့် ပင်စည်ပြတ်ပြီး ဝါန်းခနဲ့ လဲကျသွား တော့၏။

ကျွန်တော်တို့မှာလည်း မိုးကြီးပစ်ခံရပြီး သေရမလား၊
သစ်ပင်ပါပြီး သေရမလားဟု မဝေခွဲနိုင်အောင်ရှိတော့၏။

နွေရာသီ၌ပင် ချမ်းအေးလှသော ဤတောင်ပါ့ဒေသ
တွင် မိုး၏အအေးဒက်က ထပ်၍ ဆောင်းလိုက်သောအခါ သွားများ
မှာ တရိုက်ရိုက် ရှိက်လျက်ရှိပြီး၊ တစ်ကိုယ်လုံးမှာလည်း ထိလို့မှ ထိမှန်း
မသိအောင် ထုံထိုင်း စပြုလာလေ၏။

ကျွန်တော့မှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပင် မသယ်နိုင်လောက်
အောင် အားအင်များ ကုန်ခန်းလျက်ရှိပြီး၊ လမ်းလျှောက်သည်မှာလည်း
ဒရှတ်ဆွဲလျက်ရှိရာ၊ ဦးကြည်ဝင်းနှင့် လုပ္ပားဂန်တို့သာ ကျွန်တော့အား
ပဲယာညှပ်လျက် တွဲယူခြင်းသာ မခံရပါက ဘုံးဘုံးလဲကျွန်ရစ်ခဲ့မည်
မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်တော့၏။

အအေးဓာတ်မှာ ပို၍ပို၍ မြင့်တက်လာရာ ဦးကြည်ဝင်း
ရော လုပ္ပားဂန်ပါ အအေးဒက်ကို အံကြိတ်ပြီး ခံနေရပုံပေါ်လျက်
ရှိ၏။ မည်သို့ပင်ဆိုစော ဤအတိုင်းသာ ခံစားနေရပါက ထိုလွန်ကဲ
သော အအေးရို့နှင့်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့၏ ဦးမှာ ညဘက်ရောက်
အောင်မှ ခံပါမည်လားဟု တွေးတော မိုးရို့မှုပါသည်။

“မဇာတပ်ရူ နီးပြုလားဟဲ့”

“နီးပါပြီ ဆရာကြီး”

“အေး အဲဒီမှာ ဝင်ခိုရမှာဘဲ”

မကြာမီ ရူပေါက်ကြီးတစ်ခုသို့ ရောက်ရှိကာ ရူအတွင်း
သို့ အားယူ တို့ဝင်လိုက်ကြပါသည်။

ရူအတွင်းသို့ ရောက်ရှိထားလျှင် တပြီးနက် ၃ ဦးသားမှာ
ခြေပစ်လက်ပစ်နှင့် မလှပ်ရှားချင်လောက်အောင် ပစ်လဲကြပါတော့
သည်။

အပြင်ဗျား မို့ရော လေပါ မန်ဖိုလျက်ရှိသော်လည်း
ရူအတွင်း၍ကား မို့လုံလေလုံနှင့် မောင်မည်းတိတ်ဆိတ်လျက် ရှိပါသည်။
သို့သော်လည်း အအေးဓာတ်ကား မို့တွင်းချဉ်ဆီတိုင် အောင် တို့ဝင်ဆဲ
ဖြစ်ပါ၏။

“က အဝတ်တွေချုတ်၊ ရေည့်ပြီး တစ်ကိုယ်လုံး တိုက်
ပစ်”

ဦးကြည်ဝင်းပြော၍ ရေစိအဝတ်များချုတ်ကာ အားယူ
၍ တိုက်ကြပါ၏။ သို့ရာတွင် အအေးဒဏ်ကိုကား မတွန်းလှန်နိုင်။
ပို၍ပို၍ အေးလာလျက် “အမယ်လေး အဘလေး” အော်ရမတတ်
တဟီးဟီးနှင့် ဖြစ်နေပါတော့သည်။

တဆတ်ဆတ်တုန်ရင်းနှင့်ပင် မည်းမောင်လျက်ရှိသော
ရူအတွင်းသို့ ဟိုဟိုဒီဒီ ကြည့်လိုက်ရာ၊ မျက်စိမှာ တဖြည်းဖြည်း
ကျင့်သားရလာပြီး၊ ရူ၏ အတွင်းပိုင်းမှ အရာများကို မြင်စပြုလာ၏။

သို့မြင်သည်နှင့်အမှာ အကြီးအကျယ် ထိပ်လန့်တုန်လှပ်
သွားပါတော့သည်။

မြင်တွေ့ရသည့် အရာများကား အကောင် ၂၀ ကျော်
ခန့်ရှိ သမင်အုပ်နှင့် အကောင် ၂၀ နီးပါးရှိ မျာက်များပင်တည်း။
သမင်များကား တစ်ကောင့်တစ်ကောင် ဘေးစောင်းချင်းထပ်ကာ
လဲလျောင်းလျက်၊ မျာက်များကား တစ်ကောင်နှင့်တစ်ကောင် ပူးကပ်
ကာ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်လျက် ရှိကြ၏။

ထူးခြားချက်ကား ကျွန်တော်တို့ လူသား ၃ ဦး ရောက်ရှိ
လာခြင်းကို စီစီညံညံမရှိကြဘဲ တအုံတည့် ဖြစ်နေသလို ဌီမှုသက်စွာ
နှင့် ကြည့်နေကြခြင်းပင် ဖြစ်ပါ၏။

အအေးဓာတ်မှာလည်း တရှုန်ရှုန်မြင့်မားလျက်ပင်ရှိဖြူ
ကိုယ့်လက်ကိုယ့်ပြေ မှန်းမသိအောင် ထုံထိုင်ခြင်းမှာလည်း ပို၍ ပို၍
သာ ဆုံးရှားလာတော့၏။

ကျွန်တော်တို့လည်း တစ်ကောင်နှင့်တစ်ကောင် ပူးကပ်
လဲလျောင်းလျက်ရှိသော သမင်များအား မျက်စီမခွာနိုင်အောင်
ကြည့်နေရင်းက ငှင်းတို့၏ အေးထွေးဖွယ်ရာ ကိုယ်ငွေ့များကြားသို့
တိုးဝင်လိုသောစိတ်များ တဖ္တားဖ္တားပေါ်လာကာ အအေးဒဏ်ကို မခံနိုင်
သည့် နောက်ဆုံး၌ မည်သို့မည်ပုံ ရောက်ရှိသွားသည်ကို မသိလိုက်ကြ
ဘဲ ငှင်းတို့၏ ကြားထဲသို့ တိုးဝင်မိကာပါတော့သည်။

သမင်များကား ထူးခြားပြီး ရှုတ်ရှုတ်သဲသဲ ဖြစ်မသွား
ကြဘဲ ဌီမှုသက်လျက်ပင် ရှိနေကြ၏။

ငှင်းတို့၏ ပြောမပြနိုင်အောင် နှစ်လိုဖွယ်ရှိကြသော
ကိုယ်ငွေ့အနေးဓာတ်သည် ကျွန်တော်တို့အား ထွေးပိုက်သလိုဖြစ်ကာ
စေစေက ခံစားခဲ့ရသော အအေးဒဏ်များသည် လွှင့်စဉ်ပျောက်
ကွယ်ပြီး၊ ၃ ယောက်သားသည် နှစ်ခြိုက်စွာ အိပ်မောကျသွားပါ

မည်မူကြာအောင် အိပ်မောက္ခသွားသည်မသိ။ ပြန်းခနဲ့
လျောက္ခသွားသလို ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ရုတ်တရတ် လန်းနှီးပြီး မျက်စိများ
ကိုဖွံ့ဖြိုကြည့်လိုက်သောအခါ သမင်များသည် ဦးချိများ တယမ်းယမ်းနှင့်
ရပ်လျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရပါတော့သည်။

တစ်ခါဖြင့်ခက်ပြီ ဘယ်လိုများ လုပ်ရပါ၍ သေနတ်များ
လည်း ဂူပေါက်ဝတွင် အဝတ်စိများနှင့်အတူ ကျွန်ုရစ်ခဲ့ပြီ။ ငှါးတို့၏
ချွန်မြေသော ဦးချိများဖြင့် ထွေယမ်းခံရပါက မည်သိမျှ မတတ်နိုင်။ ဘုရား
သာ တလျက် ငှါးတို့၏ အရိပ်အခြေကိုကြည့်ရင် တတ်နိုင်သလောက်
ရှောင်ရှားခြင်းမှလွှဲ၍ မည်သည့်နည်းလမ်းမှ မရှိတော့ပါ။

သို့ရာတွင် သမင်များသည် ကျွန်ုတော်တို့အား ဂရုမ
ထား၊ သေချာစွာလည်း မကြည့် ဂူပေါက်ဝဆီသို့ တစ်စုတစ်ဝေးသွား
ကာ တစ်ကောင်ပြီးတစ်ကောင် ထွက်ရန် ဟန်ပြင်ကြပါတော့သည်။

ငှါးတို့ အခြေအနေကို ကြည့်ရင်းက-

“ထိပ်ဆုံးက နားရှုက်ပြတ်ကြီးပါလား” ဟု လုပ္ပားဂန်
သည် ပြောပြောဆိုဆို ဂူပေါက်ဝတွင် ထောင်ထားသော ရိုင်ဖယ်
သေနတ်ကြီးကို အပြေးကောက်ယူကာ နားရှုက်ပြတ်ကြီး၏ ဦးခေါင်း
ဆီသို့ ချိန်လိုက်လေ၏။

“ဟာ လုပ္ပားဂန် မလုပ်ပါနဲ့ သူကျေးဇူးကြောင့်
ကျွန်ုတော်တို့ အသက်ချမ်းသာရာ ရခဲ့ကြတယ် မဟုတ်လား” ဟု
ကျွန်ုတော်သည် ရုတ်တရက် အော်ပြော လိုက်မိပါတော့သည်။

ဦးကြည်ဝင်းသည် ပြီးပြီးကြီးနှင့် ခေါင်းတဆတ်ဆတ်
ညီတ်ပြီး လုပ္ပားဂန်၏ ပဆုံးစောင်းမှ ရိုင်ဖယ်ကြီးအား အသာအယာ

ပုတ်ချလိုက်လေ၏။

လျှားဂန်လည်း ရှက်ပြီးပြီးလိုက်ပြီးနောက် လိုက်နာသည့်သဘောဖြင့် ခေါင်းတစ်ချက်ညီတဲ့ကာ ရိုင်ဖယ်ကြီးကို ပဆံထက်မှ လျှားချလိုက်လေသည်။

အပြင်၍ကား မာန်ဟူနပြင်းလျက်ရှိသော မုန်တိုင်းသည် မည်သည့်အချိန်က ပျောက်ကွယ်သွားသည် မသိ။ ဝင်လုဆဲနေမှ ရောင်ခြည်များပင် ဖြာသန်းလျက် ရှိလေပြီ။

နေရောင်ခြည်ပက်ဖြန်းခြင်းကြောင့် ထိုနားရှက်ပြတ်သမင်ကြီးသည် တစ်ကိုယ်လုံး ဝင်းဝါလျက် တကယ့် ရွှေသမင်ကြီးအလား တင့်တယ် ခုံညားလှပြီး၊ တရွှေ့ရွှေ့နှင့် တစ်ဖက်တောင်စောင်းဆီသို့ ဦးဆောင်ဝင်ရောက်သွားပုံကို ကျွန်တော်သည် မျက်တောင်တစ်ချက်မျှ မခတ်အား စူးစိုက်စွာ ကြည့်နေမိပါသည်။

ထိုမြှင်ကွင်းကား ပူတာအိုတစ်စိုက်တွင် တွေ့မြင်ခဲ့ရသော မြင်ကွင်းများအနက် မျက်စိတဲ့တွင် ဖျောက်ဖျက်၍ မရနိုင်အောင် စွဲထင်လျက်ရှိသည့် “အလှဆုံးသော ရွှေပန်းချီ” ကားချုပ်ပင် ဖြစ်ပါတွာ့သတည်း။

ကလျာမဂ္ဂဇင်း

“ပြည်တော်သာ ခင်ဦး” ကို၊ မြို့မကျောင်းမှ
“ဝံသယုဝ” မဂ္ဂဇာ်တွင် (၁၉၃၉) ခုနစ်က ရေးသား
ခဲ့ပါသည်။

“ဝံသယုဝ” မဂ္ဂဇာ်တွင် ပါပြီးနောက်၊ ရန်ကုန်
တက္ကသိုလ် မှတုတ်ဝေသော “ဂန္ဓု လောက” မဂ္ဂဇာ်တွင်
“မြို့မ ဝံသယုဝမဂ္ဂဇာ်” မှ ကောက်နှုတ်သည်ဟု ဖော်
ပြဆန်းသစ်ခြင်းကို ခံရပါသည်။

ထိုနောက် မြန်မာ့အသံ ဦးသန်းမြင့်နှင့် စန္ဒရား
ဦးအောင်ခင်တို့က “ဗုတ်လမ်းပမာ နားဆင်စရာ” အဆန်းမှ
ထုတ်လွှာ့ပေးခြင်းကို ခံရသဖြင့် မြန်မာ့အသံ ဦးသန်းဟန်
က “ဗုတ်လမ်းပမာအခါ ပြည်တော်သာ ခင်ဦးက” ဟု
ကမ္မည်းထိုးပေးပါသည်။

ထိုနောက် စာပဒေသာမဂ္ဂဇာ်၊ ပေါ်လွှာ မဂ္ဂဇာ်နှင့်
ကလျာ မဂ္ဂဇာ်တို့၏ ဆန်းသစ်ပေးခြင်းကို ခံရပါသည်။

ပြည်တော်သာဓိ၏

ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းဘေး၏ ဘေးတစ်ဘက် တစ်ချက်
တွင် စပါးလယ်ပြင်တို့သည်၊ ရူမျှော်တစ်ခင်းလုံး မဆုံးနိုင်အောင်
ရှိလေ၏။ အရှေ့ဘက်ကမ်းရှိ ထိုစပါးလယ်ပြင်တို့ အကြားမှ လမ်း
တစ်ကြောင်းသည် ပစ္စ်၊ ရင်တား၊ ကျံးပြသိဒ္ဓများနှင့် ဖုံးလွှမ်း
တန်ဆာဆင်အပ်သော သရေခေတ္တရာ မင်းနေပြည်တော်သို့တိုင်
သွယ်တန်းလျက်ရှိပေသည်။

ထိုလမ်းမှ လမ်းသွားလမ်းလာ အပေါင်းတို့သည်
ပြည်တော်သာ ကျွန်းကလေးကို မျှော်ကြည့်လျက်သာ သွားလာကြ
ကုန်၏။ ပြည်တော်သာကျွန်း၏ ပတ်လည်တွင် ထိုအခါက ကြာဖူ။
ကြာနိတို့သည် စီရရှိပေါက်လျက် များစွာတင့်တယ်လှပေသည်။

အင်ကြုံးပင်၊ ပိတောက်ပင်တို့၏ အောက်မှ ဧရာ
ဝတီမြစ်ရေယဉ်သည် လေပြေလေည်းများ ပုံတ်ခတ်ကစားသဖြင့်
လိုင်းအိုကလေးများထလျက် သရေခေတ္တရာဘက်ဆီသို့ စီးဆင်း
လျက်ရှိလေ၏။

မားမားမတ်တည်ရှိလျက်ရှိသည်။ မိုင်းညီးသော မျှော်စင်လေးခုနှင့် တံတိုင်းလေးခုကို ပန်းသစ်ပင်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ထို ပြည်တော်သာကျွန်းကလေးသည် ဦးညွတ်ခစားနေဘိသကဲ့သို့ ဖြိမ်သက်စွာ တည်ရှိလေသည်။

အင်ကြုံးပင်၊ ပိတောက်ပင်တို့အောက်မှ အညာလှေများသည် ထိုးဝါးများထိုးလျက်သော် လည်းကောင်း၊ လှော်တက်များခတ်လျက် လည်းကောင်း သရေခေတ္တရာ မင်းနေပြည်တော်ဘက်သို့ စုန်ဆင်းလျက်ရှိကြ၏။ ရွက်လှေကလေးများလည်း တိတ်ဆိတ်စွာ ဖြတ်သန်းသွားလာလျက် ရှိကြလေသည်။

သို့ရာတွင် ခရီးသွားအပေါင်းတို့သည် ကျွန်းကိုသာ မြင်ကြရ၍ ထိုကျွန်းရှင်ကိုကား တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မြင်ကြရမည် မဟုတ်ပေ။ မည်သူမျှ ထိုကျွန်းရှင်၏ အရိပ်အယောင်ကို တွေ့မြင်ဖူးကြမည် မဟုတ်၍ ထိုပြည်တော်သာကျွန်းတွင် ထိုအခါက ခင်ဦးရှိကြောင်းကို သိကြမည် မဟုတ်သည်ကား အမှန်ပင် ဖြစ်တော့သည်။ အကြောင်းမူကား ခင်ဦးသည် မျှော်စင်ဝတ္ထ်မျှ မထွက်ပြုခဲ့သော ကြောင့်ပင်တည်း။

ကောက်ရိတ်သမားတို့သာလျှင် စပါးများကို ရိတ်ရင်းဧရာဝတီမြစ်ကွွဲဘက်ဆီမှ ပဲတင်ရှိက်လာသော သူ၏ တေးသီချင်းသံသာကလေးကို ကြားကြရပေသည်။

“အရိမေတ္တယျ ဗုဒ္ဓပွင့်လျှင် . . .

မူချကပ်လျှော်မည့်

အို . . . ကြာသက်န်းပါရှင် . . . ”

အသံကလေးသည် တစ်ခါတစ်ရုံ သရေခေတ္တရာ

ဘက်ဆီသို့ ပုံးလွှင့်သွားလေ၏။

ကောက်ရိုတ်သမားတို့သည် မိမိတို့ မောပန်းလျက်
ရှိသည်ကိုမျှ မတွေးမိအားပဲ-

“ဒါ ပြည်တော်သာကျွန်းဆီကလာတဲ့ အသံကလေးပဲ
ဟဲ” ဟု ပြောဆိုကာ ကောက်လှိုင်းများကို စုပုံလျက်ရှိကြလေသည်။

* * *

ပြည်တော်သာကျွန်းရှင် ခင်ဦးသည်ကား မျှော်စင်ထဲ
တွင်သာ နေ့ရောညာပါ သက်န်းကို တစ်ကိုယ်တည်း ရက်လျက်နေ
လေသည်။ ခင်ဦးသည် သရေခွေတ္တရာဘက်သို့ စောင်းငဲ့ချုပ်မျှ မကြည့်
ပေ။ အကြောင်းမူကား နတ်သိုက္ခားများသည် သရေခွေတ္တရာဘက်
သို့ မကြည့်ရန် အမြဲသတိပေး နိုးဆော်လျက်ရှိသည်ဟု တွေးထင်
လျက် ရှိနေပြီး ကြည့်မိလျှင်လည်း တစ်စုံတစ်ခုသော ကျိုန်စာသင့်
လျက် ဘေးတွေ့လိမ့်မည် ဟု စိတ်အာရုံတွင် ပေါ်လျက် ရှိနေသိ၏။
ထိုကြောင့်သာလျှင် ခင်ဦးသည် သက်န်းကိုပင် မှန်မှန်ရက်နေပေ
သည်။

သို့ရာတွင် ရက်ကန်းစင်ရှေ့၌ ချိတ်ဆွဲထားသော
“မြေကြေးမှုကြီး” ထဲတွင် သရေခွေတ္တရာဘက်မှ အကြောင်းအရာများ
သည် အလုံးစုံ ထင်ရှားပေါ်လွှင်လျက် ရှိလေသည်။ ဧရာဝတီမြစ်ထဲမှ
ပဲပိုက် လှိုင်းလုံးကလေးများကို လည်းကောင်း၊ သရေခွေတ္တရာသို့
သွားသောလမ်းကို လည်းကောင်း ကောင်းစွာမြင်ရလေသည်။

ထိုလမ်းပေါ်တွင် အသွင်အားဖြင့် ရှိုးသားလှသော
တောသူတောင်သား လယ်သမားများ၊ ခရီးသည်များ သွားလာ
ကြသည်ကိုပါ တွေ့မြင်ရလေသည်။

တစ်ခါတစ်ရုတွင်ကား နှစ်းတွင်းသူ အဖော်တစ်သင်း
တို့ ပျော်ပျော်ပါးပါး နေထိုင်ကြဟန်ကို လည်းကောင်း၊ မင်းဆရာ
ဘုန်းတော်ကြီးများ ဝေါယာဉ်တွင် လိုက်ပါသွားကြဟန်ကို
လည်းကောင်း၊ မင်းလူလင်များ “ပေါင်းနားဇွဲ့ဝှင်း” ရောင်နှီး
ဝတ်ဆင်လျက်၊ နှစ်းတွင်းနှစ်းပြင် ထွက်ဝင်ကြဟန်ကို လည်းကောင်း
ခင်ဦး ကောင်းစွာ မြင်ရလေသည်။ တစ်ခါတစ်ရု ပုံလွှဲမှုတ်လျက်
နေသော ချစ်စဖွယ်နွားကျောင်းသား ရောင်ကြီးပွဲကလေးများပင်
ကြေးမှုပြင်တွင် ထင်လာတတ်လေသည်။

တစ်ခါတစ်ရုလည်း မြင်းယာဉ်တက်စစ်မှုးများ နှစ်
ယောက်တစ်တွဲစီ မြင်းစီးလျက်ပေါ်လာလေသည်။ သို့ရာတွင် ခင်ဦး
၏ သစ္စာပန်းကို ဆင်မြန်းမည့် စစ်ပိုလ်မှုးကား ပေါ်မလာသေးပေါ်။

ဤသို့ပင် ကြေးမှုပြင်တွင် ထင်လာတတ်သော မင်း
နေပြည်မှ အခမ်းအနားများကို လည်းကောင်း၊ ရုဖန်ရုခါ ပေါ်ထွက်
လာသော စည်သံ၊ အဲသံ၊ ရတုသံများကို လည်းကောင်း၊ ကြည့်ရှု
နားဆင်ရင်း ခင်ဦးသည် ရက်လက်စ သက်န်းကိုပင် စိတ်ဝင်စားစွာ
ရက်လျက် ရှိပေသည်။

သို့ရာတွင် တစ်ခါသော ရွှေလမင်းကြီး ဝင်းထိန်လျက်
ရှိသော ညာတစ်ညွှေ့ မဂ်လာဆောင်ပြီးစ ချစ်စ၊ ခင်စ ကြင်နာစ
အကြင်အနီးမောင်နှုနိုင်၏ ချစ်တင်းဆိုဟန် ချစ်တင်းနှောဟန်သည်
မြေကြေးမှုတွင် ပေါ်ထင်လာလေသည်။

ခင်ဦးသည် ထိုမြှင်ကွင်းကိုကြည့်ရင်း “အော်... . . .
ငါတော့ ဒီလိုဘဲ အရိပ်တွေနဲ့ ပြီးရတော့မယ် ထင်ပါရဲ့နော်... . . .”ဟု
တွေးတော့ပြုလာပြီး သူ၏ဘဝကို ဌီးငွေ့ယောင်ယောင် ဖြစ်လာ

လေသည်။

* * *

လယ်ကွဲင်းများရှိ စပါးပင်တို့အပေါ်တွင် နေမင်းသည်
ဝါဝင်းသော ရောင်ခြည်တို့ကို ဖြန့်ဖျူးလျက်ရှိ၏။

ခင်ဦးထံမှ မြှားတစ်ပစ်လောက်အကွာတွင် နေ၏
အရောင်ကြောင့် ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ ဝင်းပြောင်နေသော စပါးပင်တို့
၏လမ်းကြားမှ ရဲရှင်းသော အသွင်ရှိ စစ်ထွက်သူ တစ်ယောက်သည်
သရေခေတ္တရာဘက်သို့ မြင်းကို ရွှေရှုန်းလျက်ရှိလေသည်။ ထိုသူမှာ
“ဗိုလ်သီဟ” ဆိုသူ ဖြစ်ပြီး သူ၏လက်တွင်း၌ “ဒုင်း” ကို ကိုင်ထားလေ
သည်။

ဗိုလ်သီဟ ဆင်ယင်ထားသော မိန့်ချပ်တန်ဆာတို့
သည် နေ၏အရောင်ကြောင့် တဖိတ်ဖိတ်တောက်ပလျက် ရှိလေ၏။

ကျောက်သံပတ္တမြှားတို့ဖြင့် စီအပ်သော မြင်းဇ်
ကြီးမှ အရောင်တို့သည်လည်း သောက်ရှားကြယ်တာရာများကဲ့သို့
ဝင်းလဲလျက်ရှိပြီး မြင်းဇ်ကြီးရှိ ‘ခြာ’ ကလေးများ၏ အသံတို့မှာ
ဗိုလ်သီဟ၏ မိန့်ချပ်တို့မှ အသံတို့နှင့် ယူဉ်ပြီး ကြွေးကြွော်လျက်
ဗိုလ်သီဟသွားရာသို့ ထင်ရှားပေါ်လွင်စေလေသည်။

ရာသီမှာ သာယာသည့်အလျောက် ကောင်းကင်ပြင်
သည်လည်း ကြည်လင်လျက်ရှိ၏။ ပတ္တမြှားဖြင့် ပြီး၍ အရောင်တွေ
ပြီးပြီးပြက်ပြက် တောက်လောင်မခန်း ဖြစ်နေသော မြင်းကုန်းနှီး၏
အပေါ်တွင် သံခမောက်ဆောင်း ဗိုလ်သီဟသည် သရေခေတ္တရာသို့
ရွှေရှုန်းပုံးမှာ အကာလည်အခါတွင် ကောင်းကင်၌ ကြယ်များ ပုံးမျိုး
နေသကဲ့သို့ပင် ထင်ရလေသည်။

မြို့မသန်းလွင်

၈၂

နေ၏အရောင်ကြောင့် ပိုလ်သီဟ၏မဟာနဖူးကြီး
သည်လည်း ဝင်းလဲခါ ပိတုန်းရောင်ပြေးနေသော သူ၏ကေသာတိနှင့်
ကောင်းစွာပဏာရလျက် ရှိတော့၏။

ဗိုလ်သီဟ၏ လက်စွဲစစ်မြင်းကြီးသည် သိန္ဓာမြင်း ကဲသို့
ကခါ သရေခေတ္တရာဘက်သို့ ပြည်တော်သာကျွန်းနှင့် မလှမ်း မကမ်းမှ
သူ၏သခင်အား ဆောင်ကြည်းသွားလျက် ရှိလေသည်။

ဗိုလ်သီဟသည် ဧရာဝတီမြစ်ဘေးရှိ ကုန်းကလေးပေါ်
သို့ရောက်သော် ကာချင်းကလေးကို သိဆိုလေသည်။

“ဖူးကိုကိုညွတ်စိုး နွေရာသီ၊ နွေရာသီ

ကြည်နှုန်းရာဘွှယ်၊ ဆောင်တော့တယ်၊

ဆောင်တော့တယ်

မောင့်ကြင်ယာလောင်း၊ လှယ်ညောင်း၊

လှယ်ညောင်း

နွေနွောင်း ပျိုရယ်၊ ပျိုရယ်

ဘယ်ဆိုစခန်းမှာ ရှိလေတယ်၊ ရှိလေတယ်”

မြေကြီးမံတွင်း၌ မောင်သီဟသည် တပြောင်ပြောင်
တလင်းလင်း၊ တဝင်းဝင်း တလျှပ်လျှပ်၊ အရောင်တွေဟပ်ကာ များစွာ
တင့်တယ်ခန့်ညားလျက် ရှိလေသည်။

ဗိုလ်သီဟ၏ တင့်တယ်ခြင်းကို ခင်ဦးသည် မျက်
တောင်မခပ်အား၊ မြေကြီးမံအတွင်းသို့ ထူးရွာ စိုက်ကြည့်လျက် နေမိ၏။
ဗိုလ်သီဟ၏ တင့်တယ်ခြင်း ညီးစာတ်သည် ခင်ဦးအား ကောင်းစွာ
ရစ်ပတ်လျက်ရှိလေပြီ။

ခင်ဦးသည် ရက်လက်စသက်န်းကိုပင် အလေးမပြု

နှင်တွေ့ပေ။ ဗိုလ်သီဟာ၏ ရူပါကို ကြေးမံတွင်မြင်ရရှိနှင့် အားမရနိုင်တော့ပဲ၊ ရက်ကန်းစင်မှ အသာထကာ သုံးလှမ်းမျှပင် လှမ်းမိချေပြီး လျှင် သရေခေတ္တရာဘက်သို့သွားသူ ဗိုလ်သီဟာအား လေသာ ပြတင်းမှ လှမ်းမျှော်စောင်းငဲ့ကြည့်ရှုရှုမိလေတွေ့သည်။ ခင်းသည် ဗိုလ်သီဟာ၏ “သံခမောက်” စွန်းကလေးကိုသာ မြင်လိုက်ရပေ၏။

ထိုခဏျုပ်ပင်လျှင် သက်န်းသည် ရှုပ်ထွေးစွာ ရက်ကန်းစင်မှ လွှင့်ထွေက်ခါ လေထဲ၌ ပုံပဲလျက်ရှိပြီး မြေကြေးမံသည်လည်း အစိပ်စိပ်အဆွဲအကွဲလျက် အဘက်ဘက်သို့ လွှင့်စဉ်လေသည်။

“ဟော . . . မိခင်း . . . ညည်းတွေ ကျိုန်စာသရုပြု”
ခင်းသည် ထိပ်လန့်တြေား အော်မိလေ၏။

* * *

ဧရာဝတီမြစ် အရှေ့ဘက်ကမ်းမှ လေနတ်သားသည် ဝင်းမှည့်နေသာ စပါးပင်တိုကို ညီးစွဲမ်းခွွဲယိုင် လဲကျစေကုန်လျက် လေလုံးကြီးကုန် လွှင့်လိုက်လေသည်။ ပိတောက်ပင် အင်ကြုံးပင် တို့လည်း ဘယ်ညာထိမ်းနဲ့လျက် တလွန်လွန်နှင့် ဖြစ်နေကြကုန်၏။

ဧရာဝတီမြစ်သည်လည်း ကုန်းပေါ်မှ ခြောက်ခြားချက် များကို ခုန်၍ခုန်၍ ကြည့်ရသကဲ့သို့ မြှုံးမောက်သော လိုင်းလုံးများကို ထလျက်ထလျက် စီးဆင်းလျက် ရှိလေသည်။

မဲမှောင်သော တိမ်လိပ်တိမ်တောင်တို့သည်လည်း သရေခေတ္တရာဘက်မှ ဆန်တက်လာပြီးလျှင် ကြောက်မက်ဖွှာ်ရာ မိုးသီးမိုးပေါက်များကို သွေးလောင်းရှာချေလေသည်။

ကျွန်းစပ်သို့ ခင်းဆင်းလာပါ၏။ ခင်းသည် အင်ကြုံးပင်အောက်၌ လျော်လျော်ကလေးကို တွေ့ရလေသည်။ လျော်းတွေ်

“ပြည်တော်သာ ခင်္ခါး” ဟု ကမ္မည်းထိုးထား၏။

လာမည့်ဘေးကို မျှော်တွေးသိမြင်၍ မိမိ၌ ထိုဘေး များကြံ့လာသော မတုန်မလူပ် ခံနိုင်ရည်ရှိသောသူကဲ့သို့ ခင်္ခါးသည် ပကတိတည်ကြည်သော မျက်နှာကလေးဖြင့် သရေခေတ္တရာသာက်သို့ မျှော်မှန်းကြည့်ရှုရှာလေသည်။

ဧရာဝတီမြစ်ရှုံးတစ်လျှောက်သည်ကား မုံမိုင်း၍ နေလေ၏။ ဆည်းဆာချိန်ရောက်ပြီး မျှင်ရိပ်ပင် သမ်းလျှက်ရှိချေပြီ။

မိုးရေစက်များကြောင့် စွဲစိုလျက်ရှိသော ခင်္ခါးသည် အင်ကြင်းပင်အောက်ရှိ လျှောကလေးကိုဖြုတ်ပြီး လျှေပေါ်၌ လုံလျှောင်းလိုက်လေသည်။

ခင်္ခါးခံလွှဲမ်းထားသော မြတ်ဘက်သည် ပြည်တော်သာကျွန်းအား နှုတ်ဆက်သလို တလွှင့်လွှင့်ရှိနေပြီး အင်ကြင်းပွင့်၊ ပိတောက်ပွင့်တို့သည်လည်း ခင်္ခါးနှင့် လိုက်ပါရန် အသာအယာခုန်ဆင်းလျက် ရှိကြ၏။

ဧရာဝတီမြစ်၏ လိုင်းလုံးများသည် လူးလွှန်းပြီး ခင်္ခါးအား သရေခေတ္တရာသာက်သို့ ဆောင်ကြည့်သွားလေတော့၏။

ပိုးပရစ်တို့ ဝမ်းနည်းသယောင် အော်မြည်လျက်ရှိသော ထိုညတွင် လျှောကလေးသည် ညီးဆိုင်းသော ဖိုးဦးတောင်နှင့် လယ်ကွွင်းများကို ဖြုတ်ကျော်လျက် အစဉ်တစ်စိုက် တစ်လိမ့်လိမ့်နှင့် များလာလေသည်။

ခင်္ခါးသည် ရွှေဆံတော်ဘုရားဆီသို့မှန်း၍ အာရုံပြုလေသည်။ ခင်္ခါးသည် ဘုရားကိုအာရုံပြုရင်း ဘုရားတိုင်ရတုကလေးကို သီဆိုလိုက်လေ၏။

“စံနိုင်းရွှေစင် ရွှေနှီးမြေ့ရွှေငလျက်၊ ချစ်အင်မမူး
သည်ကိစ္စကြောင့်၊ သောကကြောင်းဝါနှီး
ဖြစ်တို့ဟန်ကို
ပြန်လည်မရှုက်၊ မြှုက်လည်းမသာ၊
မေတ္တာရှေ့ညွှန်း
ခွဲယှုက်ကွန့်မီ၊ တောင်လွန့် မြောက်တိမ်း၊
မယ်ယိမ်း ယိမ်းနှင့်
မထိမ်းခန္ဓာ၊ သည်မူယာကို၊ ခြောက်ဖြာ
ရောင်တောက်၊
ရွှေ့ဘေးထောက်ရှုံး၊ သို့လောက်စေသား၊
သွွှုံသွွှုံဖြာသည်၊
ထွားည်ဗြောက်လည်း၊ မှားတော့သည်”
ခင်း၏ ရတုသံကလေးကို တံငါလှေများသည် ငေး
မောနားထောင်ရင်း ကျွန်းခဲ့လေသည်။

တို့တို့တစ်လှည့် ကျယ်ကျယ်တစ်ခါ အသံကလေး ကို
မြင့်လိုက် နှိမ့်လိုက်နှင့် ဘုရားတိုင်ရတုကို သီကျိုးလျက် နေသည်
မှာ သူ၏ကိုယ်မှ သွေးများဆုတ်ယုတ်ရှုံး မျက်လုံးကလေးများ ပြာလာ
သည့်တိုင်အောင်ပင် ဖြစ်လေသည်။

တစ်ဖန်အားယူရှုံး သရေခေတ္တရာဘက်သို့ မျှော်မှန်း
ကည့်ရှုရှုပြန်လေသည်။

“နတ်နှင့်သာစံ၊ ဝင်းညီလျှော်ကို၊ မြင်ပြန်ကဲ့သော်၊
မယ်မျှော်မှန်းခါမေတ္တာထပ်လိုင်း၊ ချစ်ကြီးဆိုင်းရှုံး”
မြို့၏အစွဲနှင့် အိမ်တစ်ဆောင်အနီးသို့ရောက်ရှုံး

သရေခေတ္တရာမြို့တွင်းသို့ မဝင်မီပင်လျှင် ခင်ဦး၏ အသံကလေး
သည် တဖြည်းဖြည်းတိမ်ဝင် ပျောက်ကွယ်သွားလေသည်။

ပစ္စ်၊ ရင်တား၊ တံတိုင်းမျှော်စင်၊ ကံ့ဗြို့ပြသုဒ္ဓတိဖြင့်
ဖုံးလွှာမ်းပြုပြင် တန်ဆာဆင်အပ်သော သရေခေတ္တရာ မင်းနေပြည်
တော်တွင်းသို့ ခင်ဦး၏ကိုယ်ကလေးသည် တင့်တယ်စွာ မျှောင်လာ
လေသည်။

အိပ်စက်နေဘိသက္ဗဲ့သို့ရို့သော ခင်ဦး၏ အဆင်း
သဏ္ဌာန်ကလေး မြို့တွင်းသို့ရောက်လတ်သော် မင်းခယောက်၍၊
နန်းတွင်းသူ နန်းတွင်းသားနှင့် သရေခေတ္တရာ ပြည်သူ့ပြည်သား
တို့သည် မြို့တံခါးရေဆိပ်မှ ကမ်းပါးညွတ်မျှ ထွက်ကြည့်ကြကုန်၏။

“ပြည်တော်သာ ခင်ဦး” ဟူသော ကမ္မာည်းကို ဖတ်ကြ
၍ “အလို . . . ပြည်တော်သာ ကျွန်းကလေးကပါလား၊ ဘယ်နည်း
ဘယ်ပုံ ဖြစ်လာရှာပါလိမ့် . . . ”

အချင်းချင်းမေးမြန်းပြောဆို ဂရုဏာသက်၍ မဆုံး
ဖြစ်နေကြ၏။

စည်သံ၊ နှဲသံ၊ အဲ၊ အနှာ၊ ဧချင်း၊ စောင်းညှင်းရတု၊
ပျော်မှု ပျော်ခင်းတို့သည်လည်း သရေခေတ္တရာနန်းတွင်း၌ တိတ်ဆိတ်
ငြိမ်သက်လျက် ရှိလေသည်။

ထိအခိုက် လုလင်ပို့တစ်ယောက်သည် လူအုပ်ထဲမှ
ထွက်လာကာ ခင်ဦးရုပ်အလောင်းကလေးကို စိုက်တွေကြည့်ရှု
နေလေ၏။ သူကားပို့လ်သီဟပင် ဖြစ်လေသည်။

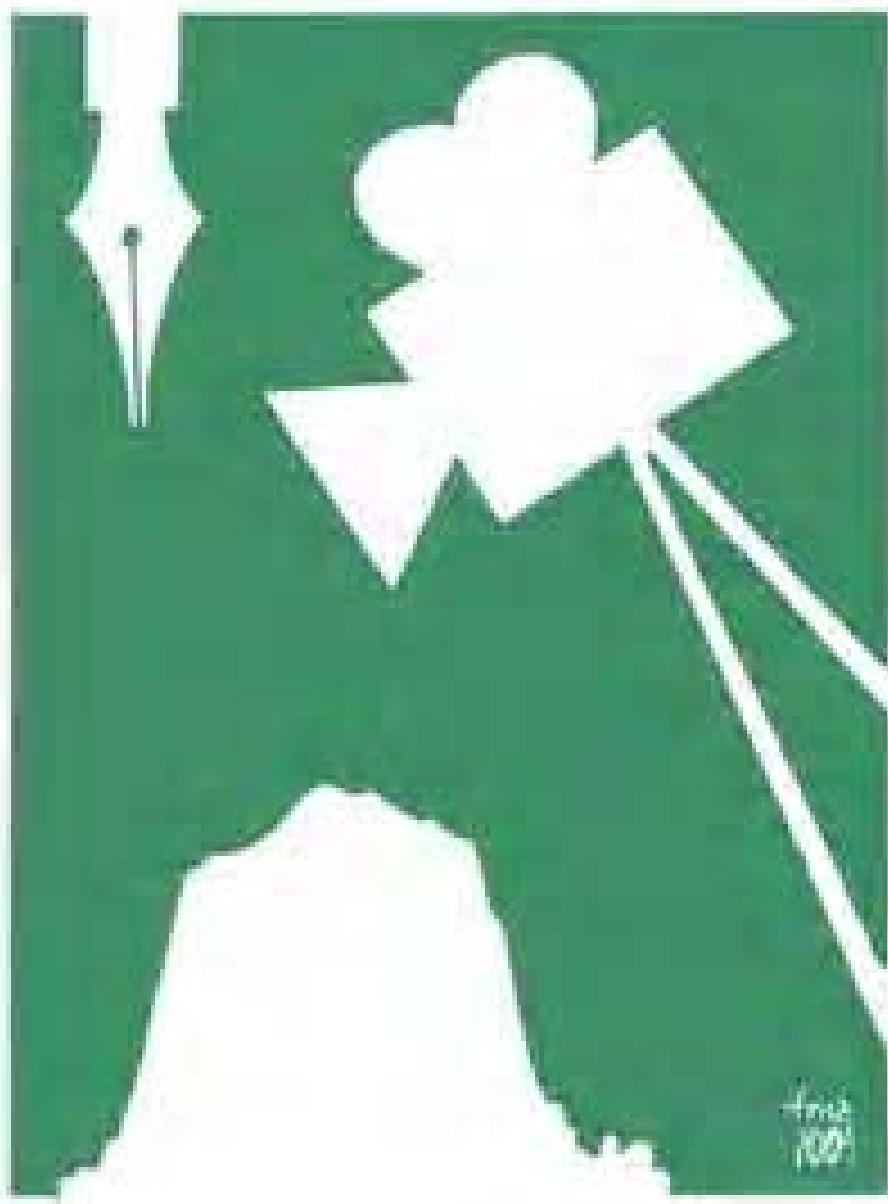
“ပြည်တော်သာ ခင်ဦးတဲ့ . . . ရုပ်ကလေးက ချစ်စရာ
ကလေးပါလားကွယ်. . . ”

လှပတင့်တယ်သော ခင်း၏ ရုပ်အလောင်းကလေး
အား အတန်ကြာကြည့်ပြီးနောက် ကောင်းကင်ယံသို့ မေ့လိုက်ကာ
လက်အုပ်ချုပ်ရင်း-

“ဘုရားသိကြားမလို . . . ပြည်တော်သာ မခင်း
ကောင်းရာသူဂတိ လားပါစေလားပျော . . . ”

ဗိုလ်သီဟသည် လိုက်လဲစွာဖြင့် ဘုရားနှင့် နတ်
သိကြားများအား တိုင်တည်လိုက်လေသည်။

* * *

କୋଣାର୍କ

ကျွန်ုတ်၏ပြောစွဲမူးသာ ဝေါး

ကျွန်ုတ်သည် 'မြို့မသန်းလွင်'အမည်ဖြင့် ကျွန်ုတ်၏ မိတ်ဆွေဖြစ်သူ ဦးညီညီ (ရှင်လုံး) မိသားစုပိုင် 'သမာဓိ'သတင်းစာ ထုတ်ဝေစဉ်က ရုပ်ရှင်သတင်း၊ ဆောင်းပါး စသည်များကို အခါအား လျှော့စွာ ကူညီရေးသားစဉ်က ဖြစ်ပါသည်။

'မြော်ဖလင်'မှ 'ချုစ်သောသူ တစ်ယောက်' အတ်ကား ကို (Press Show) ခေါ် သတင်းစာသမားများအတွက် သီးသန့်ပြီး ကို ပြသောအခါ ဦးညီညီက ဂုဏ်းအတ်ကားအတွက် ဝေဖန်စာ ရေးပေးရန် ပြောသဖြင့် သွားရောက်ကြည့်ရှုခဲ့ပါသည်။

သို့ကြည့်ရာတွင် အသွေးအရောင် ပြောင်လက်လာ မည့် မင်းသားကောင်းတစ်ယောက်ဟု ထင်မြင်မိသည့်အတိုင်း 'ဝင်းညီးသည် အတ်လိုက်ကောင်းနေရာသို့ နံပါတ်ချိတ်မိလေပြီ'ဟု ခေါင်းစဉ်တပ်ပြီး၊ ဆက်လက် 'သူသည် တစ်နွေးသောအခါတွင် ပို့တိုင်းကြောက်မည့်နှင့်ဆီခိုင် ဖြစ်လာမည်မှာ သေချာ၏'ဟု ကြိတင် ရေးလိုက်ပါသည်။ သို့မဟုတ် ကြိုတင်ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။

ထိုစဉ်က သူအား မည်သူကမ္မာ 'ဝင်းဦး' ဟူ၍ အသိအမှတ် မပြုကြသေးပါ။

အမှန်စင်စစ် 'ချစ်သောသူ တစ်ယောက်' သည် ကိုဝင်းဦး၏ ဒုတိယကားဖြစ်၍ 'နှစ်ယောက်ထဲနေချင်တယ်' သည် သူ၏ ပထမဆုံးကား ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် 'ချစ်သောသူ တစ်ယောက်' ကို ဦးစွာရုံတင်လိုက်သဖြင့် ဒုတိယကားက သူ၏ ပထမဆုံးကား ဖြစ်သွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

'နှစ်ယောက်ထဲနေချင်တယ်' အတ်ကားကို ရှိခိုင်ရယ် ရုပ်ရှင်ရုပ်ရှင်က ပိုင်သဖြင့် ရှိခိုင်ရယ်ရုပ်ခြင်း၊ မြို့တော်ခန်းမတွင် 'နှစ်ယောက်ထဲနေချင်တယ်' အတ်ကားမှ 'မီးပံ့ပံ့တွင် စုကာဝေးကာ ပျော်ရွင်မယ်'ဆိုသည့် သီချင်းကို အဆိုပြုပုံ ကျင်းပခြင်းစသည်တို့ကြောင့် လူအများ စိတ်ဝင်စားကာ တစ်စ တစ်စ လူဝင်များလာပြီး တစ်ဟုန်ထိုး နာမည်ကြီးသွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ကိုဝင်းဦးနှင့် ယခင်က မြင်ဖူးတွေးဖူးခြင်း မရှိဘဲ ကျမ်းဝင်ခြင်းလည်း မရှိခဲ့ပါ။ သို့ရာတွင် 'မျှော်အေး' ရုပ်ရှင်မှ 'မြတ်' အတ်ကားအတွက် ကန်တော့ပွဲပေးသောအခါမှ ဦးစွာ တွေ့ဆုံကြပြီး . . .

'ပြည်တော်သာခင်ဦးဝတ္ထုကို ဖတ်ဖူးပေမယ့် ရေးသူကို တော့ ခုမှုပဲ တွေ့တော့တယ်'ဟုပြောကာ ခင်မင်ရင်းနှီးကြရပါသည်။

ထိုနာက် အတော်ကြောမတွေ့ဘဲ နေကြရာမှ မဂ်လာ ဆောင်တစ်ခုတွင် သူအား ဘိုးသိက်ဆရာအသွင် မြင်တွေ့ရပါသည်။ ပွဲပြီး၍ သူအား ဂိုင်းဂိုင်းလည် နှုတ်ဆက်နေကြသည့် လူအုပ်ကြေားထဲမှ

ကျွန်တော်ပြောခဲ့ဖူးသော ဝင်္မား
ကျွန်တော့အားမြင်သော . . .

၉၁

‘စာရေးဆရာ. . ဘာဖြစ်လို့ စာမရေးတော့တာတူန်း’
ဟု လုမ်းအော်နှုတ်ဆက်ပါသည်။

စင်စစ် ကျွန်တော်သည် စာရေးဆရာစစ်စစ် မဟုတ်
ပါ။ ဝါသနာအရ စိတ်ကူးပေါ်သည့်အခါတွင်သာ ကြီးကြား၊ ကြီးကြား
ရေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

‘စာရေးဆရာ’ဟု ခေါ်လိုက်သည်မှ ခင်မင်မှသော
ဖြင့် သွေးမကြီးကြောင်း ပြလိုက်သည်ဟု နားလည်လိုက်ပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော်ပြောသည့်အတိုင်း ‘ဝင်္မား’
ဟူ၍ လျှမ်းလျှမ်းတောက်နေပါပြီ၊ ပို့တိုင်းကြိုက်သော နှင်းဆီခိုင်
ဖြစ်နေပါပြီ။ နောက်တစ်ကြိမ် အင်းလျားလိုတယ်တွင်ပင် ကျွန်
တော်က အထွက် အေးမင်းဝင်းနှင့်သူကအဝင် ထပ်မံဆုံးစည်းကြပါ
သည်။ နှုတ်ခွန်းဆက်စကားများ ပြောဆိုကြပြီးနောက် ‘ပြည်တော်သာ
ခင်္မား’ ဝဏ္ဏကော်ပါ ရှိသေးသလားဟု မေးပါသည်။

ကျွန်တော်က ရှိကြောင်းပြောသောအခါ . . .

‘ဒါဖြင့် အေးမင်းဝင်းကို အယူခိုင်းလိုက်မယ်’ ပြော၍
အေးမင်းဝင်း လာသောအခါပေးလိုက်ပါသည်။ ဘုရားခု ဇူလိုင်လ
ထုတ် စန္ဒာမဂ္ဂအင်း ‘စာတိုက်ခန်း’တွင် . . .

‘စစ်ကြိုခေတ်နှင့် စစ်ပြီးခေတ်စာစောင်များတွင် မကြာ
ခကာ ဖော်ပြခြင်းခံရသည့် ‘ပြည်တော်သာခင်္မား’ ဟူသော ဝဏ္ဏတို့
ကလေးကို ပြန်လည်ဆန်းသစ်ပေးပါရန်နှင့် ဘာသာပြန်လား
မူရင်းလား ဖော်ပြပေးပါရန်’ ဟူသော မေးခွန်းကို (The Lady of
Shallot) ကို မြန်မာမှ ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရေးသူမှာ မြို့မ

သန်းလွှင်ဖြစ်သည်။ မကြာမီ စန္တတွင်ဖတ်ရှုရပါမည် . . . ’

ဟူပါလာပါသည်။ သို့သော်အဆိုပါ ‘ပြည်တော်သာ
ခင်ဦး’ကို အေးမင်းဝင်းအား ပေးလိုက်သော်လည်း ‘ငွေလိုင်းအ
ပေါ်မှာ’ အတ်ကားရှိက်ဆဲဖြစ်၍ အလုပ်ရှုပ်နေခြင်းကြောင့်ပေပဲလား
သို့တည်းမဟုတ် ရောဂါနှင့် နပန်းလုံးနေရခြင်းကြောင့်ပေပဲလား
ယခုထိ ဖော်ပြခြင်းမခံရသေးပါ။

နောက်များ မကြာမီတွင် ကိုဝင်းဦးတစ်ယောက်
လန်ဒန်သို့ ဆေးကုသွားရာမှုအပြန် ရောဂါပြန်လည်ဖြစ်ပြီး မြရတနာ
ဆေးကုခန်းတွင် ကုသမှုခံနေရာက ကွယ်လွန်သွားကြောင်း ကြားသိရ[၍]
၍ စိတ်ထဲတွင် တူန်လှုပ်ချောက်ချားသွားပါသည်။

ကျွန်တော် ကိုယ်၌လည်း ဆီးကြိတ်ရောဂါကို ခွဲစိတ်
ခံယူပြီးစဖြစ်၍ နှမြောတသာ ယူကြုံးမရခြင်းဖြစ်သော်လည်း ကြွေလေ
ပြီးသော ‘နှင်းဆီခိုင်’ ကို သွားရောက်၍ ကြည့်ရမမြင်တွေ့ လိုက်ရခြင်း
ကို စိတ်မကောင်းခြင်း ဖြစ်ရပါသည်။

ဖြစ်ရာဘဝတွင် ‘ပျော်တိုင်းကြိုက်တဲ့ နှင်းဆီခိုင်’ ဗွားဗွား
စွင့်စွင့်ဖြင့် တစ်ဖန်ပြန်လည် သစ်ဆန်းပွင့်လန်းစေရန်ကိုသာ ကြေကွဲ
စွာဖြင့် ဆုမွန်တောင်းခြင်း ပြုလိုက်ရပါတော့သည်။

လုံမလေးအမျိုးသမီးမဂ္ဂအင်း၊

မေလာ၊ ၁၉၈၉။

ဘတ်ပုံအကယ်ဒမီဒါရိုက်တာဘတ်ဦးနှင့် သူ၏သက်လပ်

မြန်မာ့ရုပ်ရှင်စိန်ရတုသဘင်ကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့်
ခေတ်ဟောင်းမှ ယနှစ်ထိ နာမည်ကျော်ကြား လူသိများသော ဓာတ်ပုံ
အကယ်ဒမီ ဒါရိုက်တာဘတ်ဦးနှင့် သူရိုက်ကူးခဲ့သည့် အတ်ကား
တစ်ကား၏ အကြောင်းကို ရေးသားလိုက်ပါသည်။

ထိုသူကား အေဝမ်းဦးတင်မောင်၏ တူအရင်းဖြစ်သူ
ဒါရိုက်တာဦးတင်ယူ ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် မြို့မကျောင်းသား ဟောင်း
တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းကို ကျောင်းနေစဉ်အခါကပင်
ကျောင်းစာထက် ဦးစားပေး လိုက်စားခဲ့သူ ဖြစ်ပါ၏။

မူန့်စားဆင်းချိန် အားလပ်ချိန်များတွင် ဗလာစာအုပ်၌
စာများကို ရေးမှတ်နေသည်ကို တွေ့ရတတ်၍ စာအလွန်ကြီးစား
သူတစ်ယောက်ဟု ထင်မှတ်စရာ ရှိသော်လည်း၊ သူ ရေးမှတ်နေသည်
က ကျောင်းစာများမဟုတ်ပါ။ ရုပ်ရှင်အတ်လမ်းများနှင့် အတ်ညွှန်း
များသာ ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ခါက အတန်းတင်စာမေးပွဲ ရှိသည်ကို လာရောက်ဖြေဆိုခြင်းမရှိသဖြင့် နေထိုင်မကောင်း၍ များလောဟု ထင်မိပါသည်။ သို့ရာတွင် ထင်သလိုမဟုတ်ပါ။ မြတ်မြို့သို့ ကားရှိက်ထွက်ရာတွင် လိုက်ပါသွားကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ဤမှုပင် ရှုပ်ရှင်လုပ်ငန်းကို အလေးပေး အာရုံထားသူ ဖြစ်ပါ၏။

ကင်မရာအယူအဆ၊ ရှိက်ကွင်းရှိက်ကွက်၊ ရှုဒေါင့်များ ဘက်၌လည်း စွဲစပ်သူတစ်ဦးဖြစ်၍ သူဦးစီးရှိက်ကူးသော အတ်ကား များသည် လုလုပေ ထွက်ပေါ်လာသည်ကို တွေ့ရမည်သာဖြစ်ပါ သည်။

စစ်ကြိုခေတ်က သူဒါရိုက်တာလုပ်၍ ရှိက်ကူးပြီး ဦးလေးဖြစ်သူ အေဝမ်းဦးတင်မောင်က ကြီးကြပ်ပေးသော “သက်လယ်” ဆိုသည့်အတ်ကားအကြောင်းကို ရေးလိုပါသည်။ ထို အတ်ကားသည် ရင်နှင့်ဖွယ်ရာ သုံးပွှင့်ဆိုင် အချို့အစိတ်ကားကောင်း တစ်ခု ဖြစ်ပါ၏။ သို့ရာတွင် ထင်သလောက် လူဝင်မများခဲ့ပါ။

အတ်လမ်းကောင်း၊ သရှုပ်ဆောင်ကောင်း၊ ဒါရိုက်တာ ကောင်းများနှင့် ရှိက်ကူးထားပါလျက် အဘယ်ကြောင့် လူဝင်နည်းရ ပါသနည်းဟု ဆန်းစစ်ကြည့်မိပါသည်။

“သက်လယ်” အတ်ကား၏ အတ်လမ်းအကျဉ်းချုပ်မှာ ရန်ကုန်မြို့၊ ဆိတ်ပြိုမြို့ရပ်ကွက်တစ်ခုတွင် ပန်းစိုက်ရောင်းသော မြင့်မြင့်ခင်တို့ မိသားစုအိမ်၌ သူတို့နှင့်ရင်းနှီးသော စာရေးဆရာ ကျော်ဝင်း ခေတ္တလာရောက်ပြီး ဝတ္ထာများရေးနောက်၏။

တစ်နွောတွင် ကျော်ဝင်းသည် မြို့ထဲသို့ထွက်လာရာ မိတ်ဆွေရင်းဖြစ်သူ သူငြေးကလေး ‘ဘသစ်’ နှင့် တွေ့ရလေသည်။

ဓာတ်ပုံအကယ်ဒမီဒရိုက်တာတစ်ဦးနှင့် သူ၏သက်လယ် ၉၅

ဘသစ်က ကျော်ဝင်းယခုနေရာအနီးတွင် သူပိုင်သောတိုက်တစ်လုံး ရှိကြောင်းနှင့် ထိုတိုက်သို့ ပြောင်းရွှေနေထိုင်ရန်ပြောပြီး သော့ပေးခဲ့သည်။

ကျော်ဝင်းသည် ဆက်လက်ပြီးမြှုံထဲသို့ ထွက်လာရာ တင်တင်မူ၏ နေအိမ်အနီးသို့ ရောက်သောအခါ ထိုအိမ်တွင် အနှုကြမ်းစီးနေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ဝင်ရောက်ပြီး လူဆိုးများနှင့် ထို့ကြိုတ်ရာတွင် နောက်ဆုံး၌ လူဆိုးများ ထွက်ပြီးသွားကြတော့၏။ ကျော်ဝင်းမှာကား မျက်စိတွင် ဒက်ရာရရှိပြီး ကျွန်းခဲ့လေသည်။

တင်တင်မူ၏ ဖခင်သည်လည်း မျက်စိကုဆရာဝန်ကြီး ဖြစ်ရာ၊ ကျော်ဝင်းအား ကျွေးဇူးတင်ပြီး နေအိမ်တွင် လက်ခံကုသပေး လေသည်။

ဒက်ရာပျောက်၍ ပြန်ခဲ့ရသည့်တိုင် ကျော်ဝင်းမှာ တင်တင်မူကို မမေ့နိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ တင်တင်မူကလည်း သံယောဇ် ဖြစ်သွားခဲ့၏။ ကျော်ဝင်းကို လွှမ်းနေသော မြင့်မြင့်ခံ သည် ကျော်ဝင်းပြန်ရောက်လာသောအခါ ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်မိ လေသည်။ ဘသစ်၏တိုက်သို့ ပြောင်းရွှေနေထိုင်သော ကျော်ဝင်း စားသောက်ရန် မနက်စာ၊ ညစာကို မြင့်မြင့်ခံင်က နေ့တိုင်း လာရောက်ပို၏။

တစ်ဘက်တွင် ကျော်ဝင်းရေးသော ဝတ္ထုများ ထွက် လာတိုင်း မလွှတ်တမ်းဖတ်ရှုနေသော တင်တင်မူကလည်း လွှမ်းတသ သဖြစ်နေသည်။ ထိုအတောအတွင်း ကျော်ဝင်းထံမှ ချုစ်ရေးဆိုသော စာများရောက်ရှိလာသည်။ တင်တင်မူသည် ကျော်ဝင်း၏အချစ်ကို လက်ခံရန်ဆုံးဖြတ်ပြီး လူချွမ်းသာတစ်ဦး လာရောက် စွဲစပ်သည်

ကိုပင် လက်မခံဘဲ၊ သူမ၏အဖော် နှစ်ယောက်အား ကျော်ဝင်းရှိရာသို့
စေလွှတ်ပြီး အခြေအနေကို စုံစမ်းခိုင်းလေသည်။

အဖော် နှစ်ယောက် ရောက်ရှိသွားသောအချိန်တွင်
ကျော်ဝင်းမရှိ၊ ထမင်းခိုင့်လာပို့သော မြင့်မြင့်ခင်နှင့်တွေ့ဆုံးကြပြီး
မြင့်မြင့်ခင်က ကျော်ဝင်း၏ အိမ်သူသက်ထား ဖြစ်ယောင်ယောင်
လုပ်ပြလိုက်သောအခါ အဖော်ကြီးနှစ် ယောက်လည်း တင်တင်မှု
အား ပြန်လည်ပြောပြကြလေသည်။

တင်တင်မှုက ကိုယ်တိုင်စုံစမ်းရန် ထွက်လာခဲ့ရာ
မြင့်မြင့်ခင်နှင့်ပင် တွေ့ပြီး မြင့်မြင့်ခင်ကလည်း ယခင်မူဟန်အတိုင်းပင်
ပြောပြရာ တင်တင်မှုသည် သူအား တောင်းရမ်းလာသည့်သူကို
လက်ခံလိုက်တော့၏။

ကျော်ဝင်းသည် တင်တင်မှုလာကြောင်း မြင့်မြင့်ခင်ထံ
မှ သိရှိသောအခါတွင် တင်တင်မှုထံသို့ လိုက်သွား၏။ တင်တင်မှုက
ချစ်သူရှိပြီးသူဖြစ်လျက် သူ၏အချစ်ကို တောင်းခံရပါမည်လောဟု
ရန်တွေ့ပြီး သူမကြာမီ လက်ထပ်တော့မည့် အကြောင်းကို ပြောပြ
လိုက်လေသည်။ ကျော်ဝင်းက မဟုတ်ရပါကြောင်းကို အမျိုးမျိုး
ရှင်းပြသော်လည်း တင်တင်မှုက လက်မခံတော့ပေါ့။

တင်တင်မှုနှင့် လက်ထပ်မည့်သူကား အခြားသူ
မဟုတ်၊ သူ၏မိတ်ဆွဲ သူငြေးကလေး ဘသစ်ပင်ဖြစ်နေ၏။
ကျော်ဝင်းသည် အသည်းကွဲကာ အရက်ကိုသာ ဖိသောက်ပြီး အရက်
သမားကြီးဘဝသို့ ရောက်ရှိသွားတော့၏။ အရက်မှုးတိုင်း သူအား
လာရောက် ပြုစုနေသော မြင့်မြင့်ခင်အား သက်လယ်ဆိုသော
သီချင်းကို ဆိုခိုင်းလေသည်။

ဓာတ်ပုံအကယ်ဒမီဒရိုက်တာတစ်ဦးနှင့် သူ၏သက်လယ် ၉၃

မြင့်မြင့်ခင်ကလည်း ထိုသီချင်းကို သီဆိုလျှင် ချစ်သူနှင့် လွှဲရတတ်သည်ဟုယူဆ၍ မဆိုပါရစေနှင့်ဟု အတန်တန်ပြင်းပယ် သော်လည်း နောက်ဆုံး၌ စိတ်မချမ်းမြေ့စွာနှင့်ပင် ဆိုပြလိုက်ရတော့သည်။

ထိုအတောအတွင်း သူငယ်ချင်းဘသစ် ရောက်လာဖြေ ကျော်ဝင်း၏ အဖြစ်ကို သိရှိသဖြင့် တင်တင်မူနှင့် လက်ထပ်မည့် ကိစစ်ကို ဖျက်ပေးလိုက်သည်။ မြင့်မြင့်ခင်ကလည်း ကျော်ဝင်း၏ ဖြစ်အင်ကို မရှုရက်နိုင်တော့၍ တင်တင်မူအား သူနှင့်ကျော်ဝင်းတို့ မည်သိမျှ မပတ်သက်ကြောင်းကို ရှင်းပြသဖြင့် ချစ်သူနှစ်ဦးမှာ ပြောလည်သွားကြတော့၏။

အချစ်ရှုံးမကလေးဖြစ်ကာ ကျွန်ုရစ်ခဲ့ရာသော မြင့်မြင့် ခင်သည်လည်း ရေကန်တွင်းသို့ လိမ့်ကျသေဆုံးသွားလေရာ ကြောင်စီး အနီးမောင်နှင့် နှစ်ဦးတို့ ရောက်ရှိလာကြပြီး ကျော်ဝင်းက မြင့်မြင့်ခင်၏ အလောင်းကို ကန်ပေါင်ရှုံးပေါ်မှ ဝမ်းနည်းစွာဖြင့် ပွေ့ချီသွားသော အခါ နောက်ပါးမှ တင်တင်မူကလည်း ညီးငယ်စွာ လိုက်လာလေသည်။

ထိုအခါတွင် မြင့်မြင့်ခင်သီဆိုရမှာ ကြောက်သော-

“သက်လယ်ရယ်၊ သက်လယ်ရွှေသွားရယ်၊

မကြောနာစိမ်း တော့လဲ စိမ်းရက်တယ်”

အစချီသော နောက်ခံ လွှမ်းချင်းကလေးသည် လိုက်လွှဲစွာ ထွက်ပေါ်လာလေသည်။

ဤတွင် အတ်လမ်းက ပြီးဆုံးပြီဖြစ်သော်လည်း အလွမ်းနှင့်အတ်သီမ်းလျှင် ပရိသတ် မကြိုက်မည်စီးသောကြောင့်

ကျော်ဝင်းနှင့် တင်တင်မူတို့တွင် မြင့်မြင့်ခင်ဝင်စားသော ကလေး တစ်ယောက် မွေးဖွားပြီး အားလုံးချစ်ကြပုံကို နောက်ဆက်တဲ့ ရှိက်ကာ အတ်သိမ်းလိုက်လေသည်။

ရယ်ရွင်ဖွူယ်ရာ အတ်ကားများကို ဟက်ဟက်ပက်ပက်ရယ်မောခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အလွှမ်းအတ်ကားများကို လွှမ်းဆွဲတ်ပြီး သနားကရှုကာ အရှိန်တက်နေစဉ်လည်းကောင်း၊ အတ်သိမ်းလိုက်ပါက ပရီသတ် စွဲပြုပါသည်။

“ဝေလွင်လွင်” “ကြင်စညီး” “ချစ်ရေစင်” စသည့် အတ်ကားများကိုကြည့်ပြီး ရုတဲ့မှ မျက်ရည်သုတ်ခါ ထွက်လာကြသူ အမျိုးသမီးများအား တွေ့ခဲ့ဖူးသည်ကို သတိရ မိပါသည်။

“သက်လယ်” အတ်ကားသည် အလွှမ်းနှင့် အတ်သိမ်းရန် ဖြစ်ပါလျက် လူမကြိုက်မည်စီးသောကြောင့် နောက်ဆက်တဲ့ ဟာသန္ဓာသည့် အပိုခန်းထည့်လိုက်သည့်အတွက် ငိုရမလို ရယ်ရမလိုဖြစ်ပြီး လူကြိုက်နည်းခြင်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည် ဟူယူဆမိပါသည်။

ထိုကြောင့် စစ်ပြီးခေတ်သို့ ရောက်သောအခါ ကျွန်း တော်နှစ်ခြုံကြွဲလမ်းခဲ့သော “သက်လယ်” အတ်ကားကို ပြန်လည်ပြလိုသဖြင့် ဦးတင်ယူအား ထိုအတ်ကားကို ပြန်ပြလိုကြောင်း၊ သို့ရာ တွင် လွှမ်းခန်းအရောက်တွင် အတ်သိမ်းလိုသည့် အကြောင်းကို ပြောပြရာ “ကိုရင်ကြိုက်သလိုလုပ်ပါ” ဟု ခွင့်ပြချက်ပေးပါသည်။

သူ၏ ခွင့်ပြချက်ရ၍ ကျွန်းတော်က ဆန်းသီရိ ရုပ်ရှင်ရုံးတွင် နောက်ဆုံးအခန်းကို ဖြုတ်ကာ အလွှမ်းနှင့်အတ်သိမ်းပြီး ပြန်လည်ပြသရာ မျှော်မှုန်းသည့်အတိုင်း အောင်မြင်မှ ရရှိခဲ့ပါသည်။

ထိုအတ်ကားရှိက်ကူးချိန်တွင် တင်တင်မှုနှင့် ကျော်ဝင်း

ဓာတ်ပုံအကယ်ဒမီဒရိုက်တာတစ်ဦးနှင့် သူ၏သက်လယ် ၉၉

တို့သည်လည်း အပြင်တွင် ချစ်ရည်လူးစအခါဖြစ်၍ အချစ်ခန်းများ၏
အမူအရာများ အလွန်ကောင်းကြသည်။ မြင့်မြင့်ခင်သည်လည်း
အသံတိတ်အတ်ကားများ ရိုက်ကူးနေရာမှ အသံထွက်အတ်ကား၏
ပထမဆုံး ပါဝင်ခွင့်ရ၍ အထူးကြီးစား သရုပ်ဆောင်ထား၏။
သက်လယ်သီချင်းသည် ဆရာတွေပြည်အေးက မဟာဂိတ္တမှ စာသား
များယူ၍ အထူးစပ်ဆိုသော သီချင်းဖြစ်လေသည်။

ဒါရိုက်တာ ဓာတ်ပုံအကယ်ဒမီဦးတင်ယု၏ ခွင့်ပြု
ချက်အရ မြင့်မြင့်ခင်၏အလောင်းကလေးကို ကျော်ဝင်းက ပွဲချိလာ
ပြီး တင်တင်မှုက ညီးကယ်စွာလျှောက်လာသော နေရာတွင် “ပြီးပါပြ”
ဟူသောစာတန်းကို ထိုးလိုက်ရာ မျှော်မှန်းသည့်အတိုင်း အောင်မြင်
မှုရရှိပါသည်။

စစ်မဖြစ်မိက ရိုက်ကူးပြသခဲ့သော ဤ“သက်လယ်”
အတ်ကားကို စစ်ပြီးခေတ် ပြန်လည်ပြသချိန်တွင် မြင့်မြင့်ခင်သည်
နာမည်ကျော်မင်းသမီးဖြစ်နေပြီး ပထမအကြိမ် အကယ်ဒမီကိုပင်
ဆွတ်ချုံရရှိပြီးချိန်ဖြစ်ပါသည်။

သူငယ်ရွယ် နှုပိုစဉ်က ရိုက်ကူးခဲ့သော “သက်လယ်”
အတ်ကားကို ခင်ပွန်းသည် ဦးခင်မောင်ညွန့်နှင့် လာရောက်ကြည့်ရှု
အားပေးရာ ဆန်းသီရိရုံးတွင် လူဝင်ပိုများလာပြီး သက်လယ်အတ်
ကားမှာ ပြန်လည်ဆန်းသစ်သွားခဲ့ပါတွေ့သတည်း။

လုံမလေးအမျိုးသမီးမဂ္ဂဇင်း၊

စက်တင်ဘာလ၊ ၁၉၉၅။

သွင်မျိုးစုလင် နဲကပင်

နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး ကောင်စီမှုကြီးများ၏၊ ကရင်ပြည်နယ် ဗွဲကပင်တောင်တစ်ရိုက်တွင် တံတားဆောက်၊ လမ်းဖောက် စသည့်သတင်းများကို မြန်မာ ရှုပ်မြုပ်သံကြားနှင့် သတင်းစာများတွင် တွေ့မြင်ဖတ်ရှုနေရ၍ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၃၄နှစ်ခန့်က “ကရင်ပြည်နယ် ဘားအံမြို့နှင့် ဗွဲကပင်တောင်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ရပုံများကို ပြန်ပြောင်းသတိရမိပါသည်။

၁၈ကြိမ်မြောက် ပြည်ထောင်စုပွဲတော်ကြီးကို ကရင်ပြည်နယ်၏မြို့တော် ဘားအံမြို့တွင် ကျင်းပမည်ဖြစ်ရာ ကျွန်တော်သည် နာမည်ကြီး ဗွဲကပင်တောင်နှင့် ကရင်ပြည်နယ်ပတ်ဝန်းကျင်၏ ရှုခင်းများကို လေ့လာကြည့်ရရန် ဘားအံမြို့သို့ ထွက်လာခဲ့ပါသည်။

ကံအားလျှော့စွာ ဘားအံမြို့သဘောဆိပ်တွင် ထုံးအိုင် ရှာမှုလာကြသော ကိုထွန်းမြှင့် မမြေသန်းဇ္ဈိုးမောင်နှံနှင့်တွေ့ရာ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနှင့် သူတို့တည်းခိုရာ သတင်းထောက် ကိုတင်ထွန်း အိမ်သို့ ခေါ်သွားပါသည်။ ထို့နောက် ခေတ္တအနားယူပြီး ပြောင်း

ဆီသို့ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။

ပြဲဗွေးကြီးကား ကြီးမားလှသည့်နှင့်အမျှ “အတွင်း” “အပြင်” အပိုင်းကြီးနှစ်ပိုင်းပြုလုပ်ထားပြီး၊ အစိုးရွှေ့နာနအသီးသီးမှ ပြခန်းများ၊ အရောင်းဆိုင်များနှင့် ပုဂ္ဂလိကအရောင်းဆိုင်များပါ ဖွင့်လှစ်ထားရာ လူအများကြိတ်ကြိတ်တို့ စည်ကားလျက် ရှိပါသည်။

ကျွန်တော်တို့လည်း ကွဲ့ပတ်လည်ကို ကြည့်ရှုပြီးနောက် အစိုးရယဉ်ကျေးမှု့ရွှေ့နာနမှ တင်ဆက်လျက်ရှိသော ပဒေသာကပွဲကြီး သို့ ဝင်ရောက်ကြည့်ရပါသည်။

ရှေ့နှီး မြန်မာ့ကဟန်စစ်စစ်များနှင့် တို့တက်လာသော ခေတ်မိအကများ၊ ဘတ်ထုပ် ဘတ်ကွဲက်များ၊ နောက်ခံပန်းချိကား များ၊ ပသာဒလှပစွာ မီးထိုးပုံအပြောင်းအလဲများကို အားရွှေ့ကြည့်ရှုပြီး နောက်တစ်နှစ်နှင့်နှစ်တွင် ဗွဲ့ကပင်တောင်တက်ရန် တည်းခိုရာ အိမ်သို့ ပြန်ခဲ့ကြပါသည်။

ဗွဲ့ကပင်တောင်ခြေမှာ ပြဲ့စခန်းနှင့် င့်မိုင်ခန်း ကွာဝေး ပါသည်။ ပြဲ့နှင့် ဗွဲ့ကပင်သို့ ဘတ်(စိ)ကားများ ပြေးဆွဲနေပါသည်။ ဘတ်(စိ)ကားဆိုသော်လည်း အပြုတ်လိုက် မိုးတိုးမတ်တတ် တွယ်စီး ရသော လော်ရိကားများဖြစ်ပါသည်။

နံနက် ဂုဏ်ရှိခဲ့ခန့်တွင် တောင်ခြေသို့ရောက်ပါသည်။ ဗွဲ့ကပင်တောင်ကြီးကား ပုံသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုး အသွင်ပြောင်းလျက် ရှိသည်ကို ရှုထောင့်အမျိုးမျိုးမှ မြင်တွေ့ရပါသည်။

ဘားအံမြို့ဘက်ဆီမှုကြည့်လှုင် မို့မောက်လျက်ရှိသော မုန့်စီမံပေါင်းကြီးသဖွာ် မားမားထီးထီး မြင်တွေ့ရပြီး တောင်တက် မည့်နေရာက ကြည့်လိုက်လှုင် မေးတင်မှုးစက်နေဟန်ရှိသော

က္မားသတ္တဝါကြီးသဏ္ဌာန်လို မြင်တွေ့ရပြန်ပါသည်။

နောင်စာရေးဆရာမကြီး ဒေါ်ဒရိန်ခင်ခင်လေးနှင့်
တွေ့သောအခါ “နဂါးကြီးနှင့်မတူဘူးလား”ဟုပြောပြီး နဂါးကြီးဟု
ကင်ပွန်းတပ်လိုက်ပါသည်။

ဟုတ်ပါသည်၊ ဒေါ်ဒရိန်ခင်ခင်လေး တည်းခိုသော
နေရာမှ ကြည့်လိုက်လျှင် အရှေ့တောင်ဘက်ခံမှ ဝပ်တွားတက်လာ
နေသော နဂါးကြီး၏ ကိုယ်ဟန်လို အချွန်အတက်စုံလင်စွာ တွေ့မြင်
ရပြန်ပါသည်။

ထိုကြောင့်ပင် “မာယာများလှသော ဗြဲကပင်” ဟု ဆရာ
သိန်းဖေမြင့်၏ဆောင်းပါးတွင် တင်စားထားသည်ကို ဖတ်ရပါသည်။

ဗြဲကပင်ဟု သမုတ်အပ်သော တောင်၏အမြင့်က
ပေပေါင်း ၂၄၀၀ ခန့်မြင့်သည်ဟုဆိုပါသည်။

မတ်စောက်သောတောင်ကြီး၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံခန့်နေရာ၌
“ရေတံခွန်စခန်း” ဆိုသောအနည်းငယ် ပြန်ပြီးသောနေရာ၌ ဘုန်းကြီး
ကျောင်းတစ်ကျောင်းတွေ့ရပါသည်။ ထိုနေရာအထိ လျေားထစ်
များဖောက်ထွင်းထားသဖြင့် တက်ရသည့်မှာ မပင်ပန်းလှပါ။ သရက်
ပို၏ မာလကာတိုဖြင့် တန်ဆာဆင်ထားသဖြင့် ထိုနေရာတစ်စိုက်မှာ
စိမ်းလန်းစိုပြည် ရှုလေတိုင်း သာမောဖွယ် ရာတွေ့မြင်ရပါသည်။
တောင်ကျောများကို သံပိုက်များဖြင့် သွယ်ယူလာပြီး ရေလျှင်ကန်
ကလေးဖြင့် ခံထားသည့်နေရာကား ဘုရားဖူးနှင့် တောင်တက်
လျော့လာသူများ၏ အမောပြုစခန်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုနေရာမှလွန်သော အတက်ကား ကြမ်းလာပါတွေ့
သည်။ နှစ်နေရာ သုံးနေရာလောက်သာ လျေားထစ်များကိုတွေ့ရပြီး

ကျော်နေရာများကား မပြုပြင်စိုင်သေးသော လမ်းရှိုင်းအတိုင်းသာ ရှိနေသဖြင့် သတိထား၍ တက်ရပါသည်။ ကျိုက်ထီးရှိုးတောင်၏ နာမည်ကြီး စခန်းများဖြစ်သော “ဗိုးပြန်တောင်” နှင့် “စိုင်တမ္မာ” လို နေရာမျိုးမှာ ဗွဲကပင်တောင်၏ဆက်တိုက်တက်ရသော အတက်များ ပင်ဖြစ်ပါသည်။

အထပ်လိုက်စိထားသလိုရှိသော ညီရောင်သမ်းနေသည့် ကျောက်လွှာများမှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ လွန်မြောက်ခဲ့ခြင်းကို ရင့်ကျက်စွာ သက်သေပြနေပါသည်။

နောက်ကျောဘက်သို့ ပြန်ကြည့်လိုက်သော စိမ်းရောင်စို့နေသည့် တောင်ထွက်များမှာ လှိုင်းလုံးများသဖွယ် အလိပ်လိုက်ထလျက်ကျော်ခဲ့သည်ကို တွေ့မြင်ရပါသည်။ သို့နှင့် တောင်ထိပ် အချက်အခြာဆီသို့ ၁၀ နာရီခဲ့ခန့်တွင် ရောက်ရှိပါသည်။ ထိုနေရာတွင် စေတီတစ်ဆူ ဖူးတွေ့ရပါသည်။

ခဲရာခဲဆစ်တက်ရသောတောင်၏ အမြင့်ဆုံးအပိုင်း တွင်မှ စေတီပုံထိုး တည်ထားကိုးကွယ်လေ့ရှိသော ရွေးမြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ၏ ဓမ္မလှန့်ဗွဲသတ္တိကား ချိုးကျူးဖွယ်ရာအတိ ဖြစ်တော့သည်။

ထိုဗွဲကပင်စေတီ၏ ရာဇ်ဝါမှာလည်း သာမည့်မဟုတ်ပါ။ တန်ခိုးကြီးကျိုက်ထီးရှိုးစေတီနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိပါသည်။ “တိသု” နှင့် “သီဟ” ရသေ့ညီနောင်တို့သည် ရရှိအပ်သော မြတ်စွာ ဘုရားသခင်၏ ဆံတော်များကို “သီဟ” ရသေ့က ဗွဲကပင်စေတီတွင် ငြာပနာပြီး ကိုးကွယ်ကြခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

ဗွဲကပင်ရင်ပြင်မှ ရှုမြင်လိုက်လျှင် မူတ္တာမပင်လယ်ကျွဲ့

ဆီသို့ ရစ်ခွေစီးဆင်းသွားသော သံလွင်မြစ်ကိုရင်း ရသေ့ညီနောင် နှစ်ဦး မီးနှင့်အချက်ပြသည်ဆိုသော ဇုံးကျိုက်တောင်တန်းနှင့် အရှေ့ဘက်ဆီမှ ရီဝဝဝဒေါနတောင်ခြေကိုရင်း၊ မြင်ကွဲ့ကျယ် ပတ်လည်ပန်းချိကားကြီးသဖွယ်တင့်တယ်သာ မောဖွယ်ရာ တွေ့မြင် ရပါသည်။

ဗြဲကပင်စေတီတော်အား ကန်တော့ပြီးနောက် ပြန် ဆင်းခဲ့ကြပါသည်။

“အတက်” ထက် “အဆင်း” ကို ပို၍ ဂရုဏ်ကိုရပါ သည်၊ ဒူးများလည်း တုန်လာပါသည်။

၁၂ နာရီခန့်မှ ဆင်းရာ၊ တောင်ခြေသို့ ၂ နာရီခန့်တွင် ရောက်ပါသည်။

ပြုပွဲကွဲ့ကျယ်သို့ ပြန်ရောက်သော စာရေးဆရာမကြီး ဒေါ်ဒရုန်ခင်ခင်လေးနှင့် အမျိုးသမီးခြောက်ယောက်အဖွဲ့ ရောက်ရှိပြီး လမ်းလုပ်ငန်းဌာနမှ ဆောက်လုပ်ထားသောအိမ်တွင် တည်းခိုနေ ကြောင်းသတင်းရ၍ သွားရောက်တွေ့ဆုံး နှုတ်ခွန်းဆက်ရာ၊ ဒေါ်ဒရုန်ခင်ခင်လေးတို့အဖွဲ့သည် ဗြဲကပင်တောင် ဆွဲခွဲနှင့် ကော့ဂွန်းရှုများသို့မရောက်သေးကြောင်း ပြောပြရာ၊ ကော့ဂွန်းရှုကို တော့ သွားဖြစ်အောင်သွားပါ။ ထမင်းဆိုင်၊ ကော်ဖိဆိုင်များလဲ ရှိတယ် ဟင်းတွေလဲကောင်းပါတယ်၊ ပြီးတော့ “မီးပြတံဆိပ်” ဘိုလပ် ရေ တောင်ရေခဲနဲ့ရတယ်၊ လူတွေလဲ သဘောကောင်းကြပါတယ်” ဟုပြောသဖြင့် ကျွန်တော်လည်း သွားချင်စိတ်ပေါက်ပြီး “ဟုတ်ကဲ့ သွားပါမယ် . . . ” ဟုပြောလိုက်ပါသည်။

ဂုဏ်နောက် ဗြဲကပင်တောင်ကြီးကိုကြည့်ကာ “နဂါး

ကြီးနဲ့ မတူဘူးလား၊ ဒီနေရာတွေဟာ သုဝဏ္ဏဘုံမိသဘောဆိပ်
ဖြစ်ချိန်အခါကဆိုရင် ပင်လယ်အောက်က ကျောက်ဆောင်တွေ
ပေါ့။ . . . ”ဟု ဗဟိုသုတေသနဖြစ်ဖွယ်ရာများကို ပြောပါသည်။

ဒေါ်ဒရိန်ခင်ခင်လေးတို့ တည်းခိုရာလမ်း လုပ်ငန်း
ဌာနမှုအိမ်မှာ ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းဝန်ရုံးကြီးကို ကျောပေးပြီး
ပွဲခင်းသို့ မျက်နှာပြုထားရာ ပွဲခင်းမှုမီးရောင်များနှင့် ဖုံးများထလျက်
ရှိသည်ကို ကောင်းစွာမြင်နေရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း နက်ဖြန်
ကော့ဂွန်းသို့သွားမည်ဖြစ်သဖြင့် နှုတ်ဆက်ပြီး ပြန်ခဲ့ကြပါသည်။

ကိုထွန်းမြင့်နှင့်အကြောင်းပါရာမှ “ထုံးအိုင်”သို့ရောက်နေခြင်း
ဖြစ်ပါသည်။

ကိုထွန်းမြင့်က ကျွန်တော်အား “ကော့ဂွန်း”သို့ လိုက်ပို့
ရန်နှင့် မမြေသန်းက ကျွန်တော်၏ပစ္စည်းများကိုယူပြီး “ထုံးအိုင်” မှ
စောင့်နေမည်ဟု စီစဉ်ကြပါသည်။

“ထုံးအိုင်”ဆိုသောရှာကြီးမှာ မော်လမြိုင်မြို့နှင့် ဘားအံး
မြို့အကြား ဗဟိုလောက်တွင်ရှိပြီး သံလွှင်မြစ်တစ်လျှောက် အကြီးဆုံး
ရှာကြီးဖြစ်ပါသည်။ မူလက “ဘားအံးမြို့”ထက် စည်ကားပြီး “ဘားအံး”
က မြို့တော်ဖြစ်မှ သာလွှန်သွားကြောင်း သို့ရပါသည်။

အစီအစဉ်အတိုင်း နံနက် ၄ နာရီလောက်ထပြီး
သဘောစီးကြပါသည်။ “ဘားကပ်”ဆိုသောရှာတွင် သဘောဆိုက်ပေး
၍ ကိုထွန်းမြင့်နှင့် နှစ်ယောက်အတူ ဆင်းကြပါသည်။ မမြေသန်းက
“ထုံးအိုင်” သို့ ဆက်စီးသွားပါသည်။

“ဘားကပ်” ရဲကောင်းကလေးသို့သွားပြီး ကိုထွန်းမြင့်က

သူ၏မိတ်ဆွဲ ရဲကြပ်ကြီး “မိုးဟိုန်း” အား ကော့ဂွန်းရှုသို့ သွားလိုကြာင်းပြောရာ ရဲကြပ်ကြီးက ပြောပြောသလဲပင် ကိုပေါ်ပြီးဆိုသည့်လှည်းဆရာကြီးအား ဆင့်ခေါ်ပေးပြီး လိုက်ပို့ခိုင်းပါသည်။

“ဘားကပ်”မှ “ကော့ဒွန်း”သို့ ၂မိုင်ခန့်သွားရပါသည်။ လက်ပန်ပွဲ့ခိုန် ပေါက်ပွဲ့ခိုန်ဖြစ်၍ လှည်းလမ်းတစ်လျှောက်လုံးမှာ ရဲရေနီနီလျက်ရှုပါသည်။

“ကော့ဂွန်းရှု”တွင်ဘုရားဖူးများ တည်းခိုရန်အတွက် ဆောက်လုပ်ထားသော မဏ္ဍာပ်နှင့် အရေးပေါ်လာရောက် ဖွင့်လှစ်ထားသော လက်ဘက်ရည်ဆိုင်တစ်ဆိုင်တွေ့ရပါသည်။

သို့သော် ပွဲတော်ရက်အတွင်းက သဘော်များ ဆိုက်ကပ်မပေးခြင်းနှင့် လုံဆော်အားပေးမှုမရှိခြင်းကြောင့် လာရောက်သူများ နည်းပါးလှသည်ဟုသို့ရပါသည်။ “ကော့ဂွန်းရှု” မှာ အတွင်းဘက်သို့ အနည်းငယ်ခွွဲက်ဝင်နေသော ကျောက်လိုက်ကြီးဖြစ်ပါသည်။ အင်းဝဘုရင်မင်းခေါင်လက်ထက်တွင် မွန်မိဖုရားတစ်ပါး ရှင်းအရပ်တွင် လာရောက်ပုန်းအောင်းနေရာမှ ရှုကျောက်နံရံပေါ်တွင် ဘုရားရှုပ်ထူးများ တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ပုဂံခေတ်စ ဘုရားများကဲ့သို့ ဘုရားပုံတော်များ ထွင်းထားသည့်အုတ်ချပ်များကို နံရံနှင့်အပြည့် မြင်တွေ့ခဲ့ရပါသည်။

ထိုမှတစ်ဆင့် “ရသေ့ပျုံ” ရှုသို့ ထွက်လာခဲ့ပါသည်။ “ကော့ဂွန်းရှု” မှာ “ရသေ့ပျုံရှု” သို့ ၂မိုင်ခန့်ပင် သွားရပါသည်။

“ရသေ့ပျုံရှု” ကား အင်းကြီးပတ်လည်ဝိုင်းထားသော ကျောက်တောင်ကလေးတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ တံတားကလေးကို ဖြတ်ကျော်ပြီး ရှုအတွင်းသို့ဝင်ရပါသည်။ “ကော့ဂွန်း” ကဲ့သို့

ဘုရားများကို “ဂူ” အဝတ္ထ်တွေ့ရပါသည်။ အပေါ်တည့်တည့်တွင် အပေါက်တစ်ခု တွေ့ရပါသည်။ “ရသုစ္ာန်ရလို့ ပုံတက်သွားတဲ့ နေရာပဲ . . .” ဟု လှည်းဆရာကြီးကပြပါသည်။

အတွင်းသို့ဝင်သွားသော တစ်ဖက်သို့ရောက်သည်ဟု ပြော၍ အတွင်းသို့ ဝင်ကြည့်လိုစိတ် ပေါ်နေပါသည်။

ကံအားလျှော့စွာ ထိုအခိုက် “ပအိုဝ်” ဘုရားဖူး တစ်စု ဖယောင်းတိုင်များနှင့် ရောက်လာရာ သူတို့နောက်သို့ ရောနွားလိုက်သွားပါသည်။

အတွင်း၌ အခန်းများဖွဲ့ထားသလို တည်ရှိနေသော လိုက်ရှုများတွေ့ရပါသည်။ လေအေးကလေးကလည်း မည်သည့် နေရာကမသို့ ဝင်ရောက်လာပြီး တဖြူးဖြူးတိုက်ခတ်နေပါသည်။

တဖြည်းဖြည်းလျှောက်သွားရင်း ရွေးအခါက ရုပ်ရှင် ရုပ်ရှင်မပြုမိ ပိတ်ကားပေါ်တွင် မှန်ဘီလူးခိုန်၍ ပေါ်လာသော အလင်းရောင်ကလေးလို့ သဏ္ဌာန်ဝိုင်းကလေးကို မြင်လာရပါသည်။ ထိုအလင်းရောင်ကလေးရှိရာသို့ လျှောက်သွားရာ တဖြည်းဖြည်း နီးလာလေ ကြီးလာလေဖြစ်ပြီး နောက်ဆုံးတွင် ထိုနေရာမှ တစ်ဖက်သို့ရောက်သွားသော အပေါက် ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

ထိုနေရာမှ ကြည့်လိုက်သော အင်းကြီးမှာ ကျေးကြီးသွွယ်ဖြစ်ပြီး “ဂူ” အား ပတ်လည်ဝိုင်းထားပါသည်။

ငှင်းအင်းကြီးမှာ ငါးပုစ္န် လွန်စွာပေါ်များပြီး ရှာနီးချုပ်စပ် စားမကုန်သည့်အပြင် “ဘားအံမြို့” သို့ပင် တင်ပို့ရသည်ဟု သိရပါသည်။

ပြူးနှင့်က်များ အင်းအတွင်းမှ ချိယူစားပြီးပစ်ခဲ့သော ခရာအခွဲများနှင့် ငါးရိုးအများအပြား တွေ့မြင်ခဲ့ရပါသည်။

“ရသေ့ပုံ”မှ “ကော့ဂွန်းရွှာ” သို့ နံနက် ၁၀ နာရီခန့် တွင် ပြန်လည်ရောက်ရှိပြီး ထိုရှာရှိ ထမင်းဆိုင်သို့ နံနက်စာထမင်းစားရန် ဝင်ပါသည်။

ထမင်းဆိုင်မှာ ကုလားထိုင်အသစ် စားပွဲခံအသစ်များ နှင့် ပွဲတော်မိဖွဲ့ထားသော ဆိုင်ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်ဆိုခဲ့သည့် အတိုင်း သဘောများဆိုက်ကပ်မပေးခြင်းဖြင့် လာရောက်သူ နည်းပါးလှသဖြင့် စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းကာ ဟင်းစုံချက်မထားတော့ပါ။ အမဲနှင့် ဝက် နှစ်မျိုးသာ ချက်ထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

နှစ်မျိုးစလုံး မစားသဖြင့် ကျွန်တော့အတွက် ခရမ်းချဉ်သီးနှင့်ငါးခြားက်ဟင်း ချက်ချင်းချက်ပေးပါသည်။ ဆရာမကြီးဒေါ်ဒရိုန်ခင်ခင်လေးပြောသည့်အတိုင်း သဘောကောင်းကြပါသည်။

ထိုမှ “ဘားကပ်” သို့ပြန်ပြီး ၂ နာရီခဲ့ခန့် “ဘားအံ”မှ လာသောသဘောနှင့် “ထုံးအိုင်” သို့ လိုက်ခဲ့ပါသည်။ ထုံးအိုင်သို့ ၄ နာရီ ခဲ့ ခန့်ရောက်ရှိပြီး၊ ကိုထွန်းမြင့်အိမ်တွင် ခတ္တအမောဖြေ ပြီး သံလွှင်မြှစ်အတွင်း ရေဆင်းချိုးကြပါသည်။ ရေချိုးပြီးနောက် မမြှသန်းက ဖွှာယွှာယ်ရာရာချက်ထားသော ဟင်းများနှင့် ညစာကျွေးပါသည်။

အထူးသဖြင့် ငါးပိရည်နှင့် အလွန်ကောင်းလှရာ၊ ငါးပိရည်ကို ဆမ်းသည့်အပြင် သောက်သည်ကိုပါတွေ့ရသဖြင့် အိမ်သားများ၏ သဘောကျရယ်မောခြင်းကို ခံရပါသည်။ ပြန်သော အခါတွင်လည်း ငါးပိတစ်ထုပ် လက်ဆောင်ပေးလိုက်ပါသည်။

နောက်တစ်နေ့ ၁၅ ရက် နံနက်တွင် ကိုထွန်းမြင့်က
လျှကလေးလျှော်ပြီး ၂ မိုင်ကျော်ခန့်ဝေးသော ကျွန်းကလေးသို့ခဲ့
သွားပါသည်။ ထိုကျွန်းကလေးကား ပြန့်ကျွန်းအသစ်ကလေးဖြစ်ပြီး
ကျွန်းပေါ်၌ ငရှတ်၊ မြေပဲ၊ ဂေါ်ဖီထုပ်၊ ပဲဇော်လျား၊ ပဲထောပတ်၊
ခရမ်း၊ ဖရဲ့၊ ဖရံစသည်များကို ကျွန်းလုံးပြည့် စိုက်ထားသည်ကို
တွေ့ရပါသည်။

မြစ်အတွင်းမှ ရရှိသောငါးရံ့နှင့် ခရမ်းချဉ်သီး
လတ်လတ် ဆတ်ဆတ်ကို တဲ့စောင့်က ချက်ပါသည်။ နောက် “ဂု”
တစ်ချောင်း ကိုင်ပြီးထွက်သွားရာ ပြန်လာသော ဒီးဒုတ် တစ်ကောင်
ပါလာပါသည်။

ချက်ချင်းအမွှေးနှုတ် ခုံတ်ထစ်ပြီးကြော်ပါသည်။ ကျွန်း
တော်ကား ဒီးဒုတ်ကလေးကိုသနားပြီး မစားရက်နှင့်ပါ။

ထမင်းစားပြီးသော ကိုထွန်းမြင့်က မွန်စကားအနည်း
ငယ် သင်ပေးပါသည်။ “ထုံးအိုင်ရွှာ” ကား မွန်များနေသောရွှာကြီး
ဖြစ်ပါသည်။

နေ့လည် ၂ နာရီခန့်တွင် ကျွန်းကလေးမှပြန်ပြီး
ငါနာရီခွဲတွင်ထွက်သော “ထုံးအိုင်” သဘောဖြင့် မော်လမြှင့်သို့ လိုက်ခဲ့
ပါသည်။

သဘောပေါ်မှနေ၍ မွန်ဘာသာဖြင့် **Kyaun Ra**
“ကျောင်းရဲ” “ပြန်ပါအုံမယ်”ဟု လှမ်းအော်နှုတ်ဆက်လိုက်ပါသည်။
ကျွန်းတော်နှုတ်ဆက်လိုက်သော အသံသည် ကမ်းပေါ်မှုလက်ဝွေးရေများ
ပြလျက်ရှုကြသော ကိုထွန်းမြင့်နှင့် မမြေသန်းဇီးမောင်နှုတ်မှတစ်ဆင့်
“နွဲကပင်တောင်”ဆိုသို့ ပဲ့တင်ရှုက်သွားလေမည်လား မသိတော့ပါ။

မည်သို့ဆိုစေ ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများ ယခင်
ကထက် အဆင်ပြေလျက်ရှိသော ကရင်ပြည်နယ်နှင့် “သွင်မျိုးစုံလင်
နွဲကပင်” သို့ နောက်ထပ်တစ်ခေါက် အရောက်သွားလိုသောစိတ်များ
တစ်ဖူးဖူး ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိပါတော့သည်။

နိုင်ငံဂုဏ်ရည်မဂ္ဂဇိုင်း
အောက်တို့ဘာလ၊ ၁၉၉၉။

အထံလျှော့

ပြည်သူ့အချစ်တော် ဒေါ်မေရှင်သည် မြန်မာအဆွဲ
အေဝမ်းရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ပြီးနောက် မြန်မာ့
အသံ (B.B.S) တွင် ဆက်လက်၍ အာမှုထမ်းခဲ့လေသည်။

မြန်မာ့အသံ (B.B.S) သို့ ပြောင်းရွှေ့သွားသော်လည်း
သူ၏အသံ၊ သူ၏ဟန်မူယာများကို ချစ်ခင်စွဲလန်းခဲ့ကြသော ပရီသတ်
များ၏ တောင်းဆိုချက်အရ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် ဓာတ်ပြား
တေးသံသွေ်းခြင်း စသည်များကို အားလပ်ရက်များတွင် အလျဉ်းသင့်
သလို ဆောင်ရွက်လျက်နေရာမှ ကျွန်းမာရေးချုပ်တဲ့ခါ ၉၆ ပါးသော
ဒေွနာများသည် ဆင့်ကဲ ဆင့်ကဲ လှည့်ပတ်ဖြစ်ပေါ်လာသဖြင့်
နောက်ဆုံးတွင် လုပ်ငန်းများ ရပ်ဆိုင်းလိုက်ပြီး အတိုငှာနေ ရွှေမန်း
မြေသို့ ပြန်လည်ခဲ့ရတော့သည်။

ပြန်လာပြီးနောက် ကျွန်းမာရေးစစ်ဆေးရန် ရန်ကုန်သို့
တစ်ခေါက်ပြန်လာသေးသည်။

ထိုအချိန်က ပုဂံလျှင်လှပ်ပြီးစဖြစ်၍ ပုဂံရှိ စေတီ

ဘုရား အများအပြား ပျက်စီးနေရာ ရှုပ်ရှင်မင်းသားဝင်းဦးက လူ
ကြိုက်များခဲ့သော တစ်ကိုယ်တော်တေးများ၊ စုံတွဲတေးများကို ပြန်
လည်ဆန်းသစ်ပြီး ရရှိသောင့်များမှ ခွဲဝေလျှော့ဒါန်းလိုကြောင်း အဆို
ပြုပြီး အေဝမ်းခင်မောင်က ပတ္တလားဖြင့် အသံစမ်းသည်ဟု ဆိုပါ
သည်။

အေဝမ်းခင်မောင်က ‘အသံအများကြီး မှာသေးတာ
ပဲ . . .’ မှတ်ချက်ချုပြီး တေးသံသွင်းလုပ်ငန်းများကို ပြုလုပ်ရန်
စီစဉ် ကြတော့ရာ ဆရာဝန်က ရောဂါခံစားနေချိန်တွင် မသင့်လျှော့
သေးကြောင်း ပြောဆိုသဖြင့် အစီအစဉ်များ ဖျက်သိမ်းလိုက်ရပြီး
မန္တလေးသို့ အပြီးပြန်သွားရတော့၏။

မန္တလေးသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိပြီးနောက် ရောဂါမှာ
သက်သာသည်ဟူ၍ မရှိ ထိုင်တစ်လျှည့် ထတစ်လျှည့်နှင့် ဝေဒနာ
ခံစားလျက် နေရသော်လည်း မြန်မာ့အသံနှင့် အနုပညာနယ်ပယ်မှ
လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့် ယခင်က မသိကျွမ်း မမြင်ဖူးသော်လည်း
သူအား ချုစ်ခင်မြတ်နိုးစွဲလန်းခဲ့ကြသော ပရီသတ်များနှင့် တက်သစ်စ
အနုပညာရှင်ကလေးများ စသည်တို့သည် လာရောက်တွေ့ဆုံး မိတ်
ဆက်ဂါရဝါပြုခြင်း၊ သတင်းမေးခြင်းများမှာ မပြတ်အောင်ရှိတော့၏။

ကျွန်းမာရေးကောင်းမွန်ရန်အတွက် ဆေးဖိုးဝါးခနှင့်
လိုရာအသုံးပြုရန်အတွက် ငွေကြေးများပင်ထောက်ပံ့ သွားကြသည်
ဟု ဆိုပါသည်။

ဒေါ်မေရှင်သည် ကျွန်းမာရေးအတွက် သူ၏ဘဝကို
လက်လျော့ထားသော်လည်း ယခုကဲ့သို့ အများပြည်သူတို့၏ မေတ္တာ
ကို ခံယူရသောအခါ သူသည်ယခင်ဘဝက အသံနှင့် ပတ်သက်သော

အလူ။ဒါနပြုလုပ်ခဲ့၍သာ ယခုဘဝတွင်လည်း အသံနှင့် ပတ်သက်ပြီး အများပြည်သူတို၏ ချစ်ခင်ခြင်း၊ အကျိုးပေးခြင်းများကို ခံရသည်ဟု ထင်မြင် အတွေးဝင်လာတော့၏။ ထို့ကြောင့် နောင်ဘဝတွင်လည်း ယခုကဲ့သို့ အသံနှင့် ပတ်သက်ပြီး အကျိုးပေးခြင်းခံရစိမ့်သောငှာ ဘုရားတွင် အသံလူ။ရန် ဆန္ဒပေါ်လာပြီး အောင်တော်မူဘုရားအား ရည်မှန်းအာရုံပြုခါ ‘အောင်ခြင်းရှစ်ပါး’ သီချင်းကို အစအဆုံးသီဆိုပြီး အသံလူ။ လိုက်သည်ဟု ပြောပါသည်။ ထိုစကားကို ကြားရပြီးနောက် မကြာပါခဲ့။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြည်အောင်က ပြန်ကြား ရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ဒုတိယပိုလ်မှုးကြီး အုန်းမောင် (ပြေားမူ မောင်နိုင်မူး) အား ငွေတစ်သိန်း ထောက်ပံ့စေကြောင်း ကြားသိရ သောအခါ ဒေါ်မေရှင်၏ တောင်းဆုံသည် ဘဝမဆိုင်း ယခုဘဝမှာ ပင် လက်ငင်းအကျိုးပေးပါလေတကားဟု တောင်းဆုံပြည့်ပံ့ကို တဖုံး တည့် ဖြစ်ရပါသည်။

အတူနေအစ်မကြီးဒေါ်ဒေါ်ချစ်လည်း ကွယ်လွှန်သွား ပြီဖြစ်ရာ မွေးစားသမီး ၁၄ နှစ်အရွယ် မိန်းခလေးနှင့်အတူ နေပြီး စနေနေ့တိုင်း ဘုန်းကြီးရဟန်းများနှင့် သီလရှင်များအား ပင့်စိတ်၍ ဆွမ်းကျွေးအလူ။ဒါနပြုခြင်းများကို ပြုလုပ်လျက် ပောဇွဲသုတ်နှင့် တရားဒေသနာများကို ကြားနာခြင်းများကို ပြုလုပ်လျက်ရှိသည်ဟု သိရပါသည်။

ထိုပြင် ဆရာကြီးဦးသုခ မန္တလေးတွင် ရုပ်ရှင်လာ ရောက်ရှိကုံးစဉ်က ဒေါ်မေရှင်ထံ ဝင်ရောက်သတင်းမေးပြီး “အနု ပညာလုပ်ငန်းတွေ လုပ်တုန်းကလုပ်ခဲ့ကြပြီး အခုအခိုန်မှာတော့ စိတ်ကို တည်တည်ပြုမြှုမြှုမဲ့ အနိစ္စသဘောတရားကို ရင်ဆိုင်နိုင်

အောင် ကြိုးစားပါ” ဟုတရားစကား ပြောကြားသွားသည်ဟု ဆိုပါသည်။

ဆရာဝန်ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း ဆံပြုတ်လောက်သာမျိုး၊ ပုံပြီး တရားဘာဝနာ ပွားများလျက်ရှိသော အသံအလှူရှင် ဒေါ်မေရှင်သည် ခံစားနေရသော ရောဂါဝေဒနာများ သက်သာကာ နောင်ဘဝတွင်လည်း အသံ၏ အကျိုးပေးခြင်းကို ခံစားရပါစေဟု ဆုတောင်းမေတ္တာ ပိုလိုက်ပါသည်။

* * *

နှစ် (၂၀)
ကျေးဇူးလျှပ် ခုခေါ်မြှု

ချို့ပြုးနှင်းဆီမှာသည် ဖွံ့ဖြိုးသို့

ဦးတင်မောင်အေးသည် ကက်ဆက်မှထွက်ပေါ်လာ
သော တေးသံကိုနားထောင်ရင်း သူ၏မျက်လုံးများသည် အရည်လဲ
၍ လာလေသည်။ ဆွေးရိပ်သမ်းစွာဖြင့် အဝေးသို့ မျှော်မှန်းကြည့်ရာမှ
ဦးတတိုးသဏ္ဌာန်များသည် ရှင်သန်လူးလွန်ဖြီး လွန်ခဲ့သည့် အနှစ်
လေးဆယ်ကျော်မှ အချစ်လာတ်လမ်းဟောင်းကလေးသည် အသစ်
တစ်ဖန် ပြန်လည်ဖြစ်ခါ ဦးတင်မောင်အေး၏ အသည်းစိုင်ကို ဆွဲကိုင်
လှပ်ရှားလျက် ရှိပေသည်။

ထိုလှပ်ရှားမှုဒက်ကို သူသည် ကြိတ်မိုတ်ခံနေပါ၏။
အတိတ်ကိုလည်း ဖုံးကွွယ်ထားချင်ပါ၏။ သို့ရာတွင် ထို လှပ်ရှားမှ
ဒက်ကြောင့် နောက်ကွွယ်က အတိတ်သည် ပေါက်ကဲ့ပွင့်ထွက်ကာ
ရင်တွင်း၍ ဗလောင်ဆန် လှပ်ရှားလျက် ရှိလေပြီ။ ဦးတင်မောင်အေး
သည် ထိုလှပ်ရှားမှုဒက်ကို မျိုးသိပ်၍ ခံနိုင်ရည်စွာမျိုးတော့။ ဖွင့်အံချု
မှုသာ သူ၏ခံစားချက်သည် သက်သာပေတော့မည်ဟု သူထင်၏။
ထိုကြောင့် သူသည် ဦးတင်မောင်အေး အရှယ်မှုသည် တင်မောင်

အေးအရှယ်ဆီသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသွားပြီး ကလောင်ကိုင်ကာ ဖွင့်
အံလိုက်လေတွေ့သည်။ သို့မဟုတ် တစ်ခါက သူအသည်းနှင့်အောင်
စွဲချစ်ခဲ့ရသူဆီသို့ ခံစားချက်သက်သာလို့ သက်သာပြား ခွဲဝေပေးခြင်း
လည်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ချစ်ပြီးနှင့်းဆီသို့ . . .

“ချစ်ပြီးနှင့်းဆီ”လိုပဲ ခေါ်လိုက်ရပါစေတွေ့နော်၊
စတွေ့ကတည်းက နှင့်းဆီငံ့ကလေးလိုပဲ ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာ စွဲထင်ထား
လိုပါ။ သူရဲ့တေးတွေကို အစက ကိုယ်အမှတ်မဲ့နေမိတယ်။ နား
လည်းမထောင်မိခဲ့ဘူး၊ သတိလည်းမပြုမိခဲ့ဘူး။ အခု သူရဲ့တေးတွေ
ကို ဖော်ထုတ်ပြီး ပြန်လည်ရှင်သန်လာချိန်ရောက်တွေ့မှ ကိုယ်
နားထောင်မိခဲ့တယ်။ သတိပြုမိခဲ့တယ်။ သတိပြုပြီး နားထောင်မိ လေ
သူရဲ့တေးတွေဟာ ခံစားချက်အပြည့်နှင့် ရေးဖွဲ့ထားတဲ့ တေးတွေ ဖြစ်မှန်း
သိရလေပဲ။ ခံစားချက်အပြည့်နဲ့ ရေးထားတဲ့ တေးတွေ ဆိုတာက
ဂိုဏ်သန် ကိုစောညိုန်းရဲ့ တေးတွေလေ။ သူ ခံစား ချက်တွေဟာ
ကိုယ့်ရဲ့ရင်တွင်းကို ကူးစက်ရှိက်ခတ်လာလို့ ခံစား ချက်တွေဟာ
အသည်းထဲက ခွဲထွက်လုံးတက်လာပြီး ပေါက်ကွဲလိုက်ရ တာ
ဖြစ်ပါတယ်ကွုယ်။ အင်း နှင့်းဆီလေးရဲ့ အစ်ကိုနဲ့ ကိုယ်ဟာ
သိပ်ချစ်ကြတဲ့ ငယ်သူ့ယ်ချင်းတွေဆိုတာ အသိပဲနော်၊ သူနဲ့
ပတ်သက်ပြီး နှင့်းဆီတို့အိမ်ကို ရောက်ခဲ့ရတယ်။ ကျမ်းဝင်ခင်မင်
ရင်းနှီးခဲ့ကြတယ်ဆိုတာကို ရေးပြဖို့လို့မယ် မထင်ပါဘူး။

အဲဒီကတည်းက နှင့်းဆီငံ့အဖူးကလေးကို ထူးထူး
ခြားခြား သတိထားမိခဲ့ပါတယ်။ ကိုယ်တို့က လူပြီးဘော်ဝင်လို့
အသက်ဆယ့်ရှစ်နှစ်ဝန်းကျင်၊ နှင့်းဆီကလေးကတွေ့ ဆယ်ကျော်

ချစ်ပြီးနှင်းဆီမှာသည် ပွဲ့နီးသို့

၁၁၉

သက် ဖူးငံစပ္ပါ။

ဖူးငံစဆယ်ကျော်သက်ကလေး ဆိုရပေမယ့် “ချစ်ပြီး
နှင်းဆီ”ထဲကလို ချိန်တန်လင့်လို့ ပွဲ့နီးလာရင် လှပေါင်းစုံ ယျက်သန်းတဲ့
အလှဆုံးပန်းနှင်းဆီကလေး ဖြစ်လာမယ်ဆိုတာကို ကိုယ်စိတ်ကူးယဉ်
ပန်းချိချေယ်မှုန်းပြီး ကြိုတင်မှုန်းဆခဲ့ပါတယ်။

ချစ်ပြီးနှင်းဆီ

အြို့ပြာလဲ၊ မူယာသွယ်နဲ့ ချစ်တဲ့သူခင်ရယ်
မာန်ပြီးမျက်နှာထားတွေရယ်
အပြီးကြီး စိမ်းတာလေလားကွယ်
ရွှေနှင့်ကလေးနှယ် နှုတ်ခမ်းတော်
စူလွန်းတယ်

ကိုစောညိုန်းရဲ့ ချစ်သူက သူ့အပေါ်မှာ နှုတ်ခမ်းစူ
အမူပိုလို ဒီအပိုဒ်ကို စပ်ဆိုခဲ့တာဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပေမယ့် ကိုယ့်ရဲ့
နှင်းဆီငံကလေးကိုတော့ မာန်ပြီးဖွဲ့ဖို့စုတယ်လို့မမြင်ဘူး ပြီးဖို့
အားယူနေတဲ့ ချစ်စရာနှင်းဆီငံကလေးလို့ ကိုယ်မြင်တယ်၊ ဆွဲတဲ့ချို့။
တဲ့အခါမှာ ကိုယ့်ဘက်ကို တိမ်းပြီး ယိမ်းနဲ့လာမည့် ဟန်ကလေးကိုလဲ
ရိပ်စားမိပါတယ်။

မိဘ မောင်ဖွားတွေ အရိပ်တော်ကြည့်နဲ့ အလိုလိုက်
ခြင်းကိုခံရပြီး နဲ့ဆိုးဆိုးနေတဲ့ နှင်းဆီဟာ ကိုယ့်ကိုဆိုရင် ချစ်စနိုး
အမူအယာကလေးတွေ ပြခဲ့တာကိုလဲ မနေ့တစ်နေ့ကအတိုင်း ထင်
မြင်ဆဲပါပဲ။

ဒါကြောင့်လဲ ကိုစောညိုန်းရဲ့ တေးထဲကလို အလှ
နှင်းဆီကလေး ပြီးလာမည့်ရက် သို့မဟုတ် ပွဲ့နီးလာမည့်ရက်ကို ဘယ်

လောက်စောင့်ရစောင့်ရ ဗျူးရှိရှိနဲ့ စောင့်မယ်လို့ စိတ်ပိုင်းဖြတ် ခဲ့ပါ
တယ်။

နေ့စဉ်စောင့်ပါလို့ရယ် နေပေမယ့်ကွယ်
ပွင့်နိုင်ခဲပါဘိတယ် သွားလဲရယ် ဘယ်ခါ
ချစ်ပြီး မာလာကိုကွယ်
ခူးဆွဲတ်လို့ ဖုန်းမောင်နမ်းသာမယ်
ချစ်ပြီးနှင့်ဆီပွဲကို
မျှော်ခါတလုံးလုံး ကြိုတင်မှန်းဆရွယ်
ဘယ်ရာသီဝယ် မာလာရယ် ပွင့်မှာလဲကွယ်
တင့်ထည်းမင့်ပဲ နည်းနည်းလည်း လျှော့စေချင်
ပါတယ်။

သဘာဝတရား၊ မတားသာပဲမြို့ကွယ်
ပြီးလိုက်ပါတော့လားကွယ်
သနားမမျှတဲ့ အလှနှင့်ဆီရယ်

ပွင့်မည့်ရက်ကို ဆွဲချေချင်လောက်အောင် အားမလို
အားမရနှင့် စောင့်နေစဉ်အတွင်းမှာပဲ အချိန်တွေကုန်ဖို့ ကြံ့လာခဲ့
တယ်။ ဒုတိယကဗ္ဗာစစ်ကြီး မြန်မာပြည်ဘက်ကို ကူးစက်လာတော့
ကိုယ်တို့မိသားစုက မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဘက်ကို နှင့်ဆီတို့ မိသားစုက
မြေလတ်ဒေသဘက်ဆီကို ပြေးလို့ ဝေးသွားကြတယ်လေ။

အချိန်တွေလဲ ကုန်ကြပြီပြေ့။ အချိန်ကုန်တာနဲ့အမှု
ကိုယ့်ရဲ့ဆုတောင်းလဲပြည့်ပြုပြေ့။

စစ်ကြီးပြီးလို့ ရန်ကုန်မှာ ပြန်ဆုံးတဲ့အခါမှာတော့ ကိုယ်
နှစ်ရှည်လများစောင့်စားခဲ့ရတဲ့ နှင့်ဆီထံကလေးဟာ သဘာဝတရား ကို

ချစ်ပြီးနှင်းဆီမှာသည် ပွင့်ညီးသို့

၁၂၁

မလွန်ဆန်နိုင်တော့ပဲ ငံရာက ပွင့်လာတာကို တွေ့ရပြီလေ။

ပွင့်ခါစ နှင်းဆီလေးရဲ့အလှကို ကိုယ်လေ မျက်တော်
မျှ မခတ်အား၊ အားပါးတရ ထိုင်ကြည့်ခဲ့တာကို နှင်းဆီမှာတ်မိမှာ
ပေါ့နော်။

အလှပေါ်အယဉ်ဆင့်ပြီး တင့်လွန်းလှတဲ့နှင်းဆီရဲ့
အလှဟန်ကို ကြည့်ရင်း ကြည့်ရင်း ကိုယ်လေ ကိုစောညီန်းရဲ့ “ဝဏ္ဏ
ပဘာ” တေးထဲက ရွှေစင်ရှုပ်ကလေးလို့တော် ထင်ယောင်မိ
ခဲ့တယ်ကွုယ်။

ဝဏ္ဏပဘာ

“ဆည်းဆာကြော့ ညနေဆီဝယ် ရေရှာင်
ခြည်နဲ့ပန်းစား၊

ကေရာ့ဘူရင်မ ထိုပ်ခေါင်တင်တစ်ပါးနှယ်၊
ခန့်ညားထည်ဝါ ပါပေါ့ကွုယ်၊

မျက်နှာတော် ရွှေအဆင်း၊ လမင်းထင်ရ[း]
ပင်တိုင်တော် ဆောင်လယ်မှ ဝဏ္ဏပဘာမယ်၊
သွယ်သွယ်ကွန်မြို့ဗျား၊ တာရာစိုင်ရှား၊ ကြယ်ဥက္ကာ
ရယ် ကူးကြွေကာ မြေမှာစံသည့်နှယ်၊ လျှံ
ပြောင်ထိန်ဝင်း ဆယ်စင်းလျှပ်နှယ် ပြိုင်ညီ
ပွင့်ဆဲသစ္စားယူစွဲ သူပဲထင်တယ်၊ ဝယ်ဝတီမှ
ကိုယ်ထင်ပြလေသလားကွုယ်၊ အလှရောင်
ခြယ် သရိယပဘာကလျား ဆင်းသူအမေရယ်၊
ရွှေပေစင် မော်ကွန်းတင်ထိုက်သူရယ်။

ဖြေပြာမယာစံကြယ် (ချစ်သူနှုမ ဝဏ္ဏ

ဘာမယ်)။ ဆင်းသိရှိမလေးရယ်။ (အိမ်
သူများအလို ထင်ယောင်မှား)။ နေနတ်နှယ်
လားကွေယ်၊ နှစ်းကြောညီ သန္တဖ္တားဝယ် ရင်ဖို့
အောင်လှနိုင်အားရှာတယ်၊ သွန်းထားသော
ရွှေစင်ရှုပ်သွင်နှယ်”

တကယ်ပါပဲ လှလိုက်တာ၊ နှင်းဆီမလေးခဲ့အလှ ဟာ
ကိုစောညီနံးရဲ့ “ဝဏ္ဏပဘာ” ထဲက ရွှေစင်ရှုပ်ထက်တောင်
ပိုလိုမှုဦးမယ်လို့ ကိုယ်ထင်မိတယ်ဆိုရင် မလွန်ပါဘူးကွေယ်။

မျှော်တလင့်လင့်နဲ့ ကြိုတင်မှန်းဆထားတဲ့အတိုင်း
အခိုန်တန်တော့ ပွင့်ရပြီကော့။ စောင့်စားခဲ့ရတဲ့ နှင်းဆီပွင့်လှလှ
ကလေးကို ခူးဆွဲတ်လို့ ဒီမောင်နှစ်းသာတော့မယ်လေ။

နှင်းဆီပွင့်ကလေးကို ခူးဆွဲတ်ကိုင်ဆောင်ပြီး လျှောက်
ကြရမည့် ချစ်လမ်းခရီးတစ်ထောက်မှာ အောက်တန်းမကျရအောင်
စွဲများဆောင်ဖို့အရေးလည်း ကိုယ့်မှာ တာဝန်ရှိလာပြီပေါ့။

ဒါကြောင့်လည်း အခိုန်ရောက်ခိုက် လုံလစိုက်ဆိုသလို
အားကြိုးမာန်တက် စီးပွားရေးဘက်ကို လိုက်ခဲ့တယ်။

ကြိုးစားသည်နှင့်အမျှ အခြေတကျဖြစ်လာတာနဲ့တပြုပြု
နက် အစောင့်ကြိုးစောင့်စားခဲ့ရတဲ့ ချစ်ပြီးနှင်းဆီကလေးကို ခူးဆွဲတ်ဖို့
အရေး ခွင့်ပေးပါတော့လို့ ချစ်သဝက်လွှာပေးပြီး ချစ်ရေးဆိုခဲ့တယ်
မဟာတ်လား။

ဒီတော့ နှင်းဆီက တင်းလဲမတင်း၊ ပြင်းလဲမပြင်း၊ ဝင်းပပ
မျက်နှာကလေးနဲ့ ကိုယ့်ရဲ့ချစ်သဝက်လွှာကို ပြုးပြုး ကလေး
လက်ခံယူထားလိုက်တယ်လေ။

ချစ်ပြီးနှင်းဆီမှာသည် ဖွင့်လီးသို့

၁၂၃

ဝမ်းသာလိုက်တာနှင်းဆီရယ်။ အဲဒီဝမ်းသာပုံကို
ဘယ်လိုရေးပြရမှန်း မသိနိုင်အောင်ပါပဲ။

မျှော်လင့်ချက်တွေ တအားတက်ပြီး ဆထက်ထမ်း ပိုး
ကြိုးစားလို့ အလုပ်လုပ်ခဲ့တယ်။ ငွေစွဲခဲ့တယ်။

ဒါပေမယ့် ဒါပေမယ့် နောက်ဆုံးမှာတော့ ကိုယ့်ရဲ့
မျှော်လင့်ချက်အဆောက်အအုံဟာ တူန်ခါမြည်ဟည်းပြီး အစိတ် စိတ်
အမြှေမြှာ လွှင့်စင်ပြီကျ ပျက်စီးသွားရပါပြီကောလား။

မှိုင်းရီဝေတဲ့ မျက်လုံးအစုံနဲ့ နှင်းဆီရဲ့ ‘စွဲစပ်
ကြောင်းလမ်းခြင်း’ ဆိုတဲ့သတင်းကို ဖတ်လိုက်ရတဲ့အခါမှာ ကဗ္ဗာ
ကြိုး ချာချာလည်သွားတာပဲဆိုတာ ဒီလိုအခါမြို့းပြောကြတာ ထင်
ပါရဲ့။ မထိန်း သိမ်းနိုင်လောက်အောင် ယိမ်းယိုင်ပြီး ချာချာလည်
နေရာက ဖြုန်းကနဲ့ တဟုန်းဟုန်း တောက်လောင်လာတဲ့ ချစ်မီး
လုံရဲ့ဒဏ်ကို အံခဲပြီး အလူးအလဲ ခံစားခဲ့ရတာကို နှင်းဆီ မြင်စမ်း
စေချင်လှုတယ်။

ကိုစောညိုန်းမှာလဲ ကိုယ့်လိုပဲ ချစ်တဲ့အရေးကို အပြီး
စိန်သွားသူ ရှိခဲ့တယ်ထင်ရဲ့။ ဒါကြောင့်သာ ‘စိန်’သီချင်းက တဆင့်
သူရဲ့ရင်ကို ဖွင့်ခဲ့တာဖြစ်မှာပဲ။

စိန်

(ချစ်ရေးခင်ရေး လိုက်လေဝေးတယ်၊ စိန်
ခေါ်ပါလိုပြီးလေသလားကွယ်၊ မျှော်လင့်
သူအား မြှေ့သလိုလိုနှယ်၊ ယိမ်းနဲ့ လှည့်စား
ရှောင်ဖယ်ရှောင်ဖယ် မာယာတွေ ပို့လွန်းသူ
ရယ်။)၂

စိန်ပြီကွယ့် ထားသက်လှယ် လွတ်အောင်
သာ ရှောင်စမ်းပါ မောင်ဖမ်းယူ လှမ်းချို့
ကာ ပွဲ့မယ်

တမြေဆီမှာရယ် ၃၀:၀၀၀ ၃၀:၀၀၀ ၃၀:
လိုသာမပိုင်သူ အနိုင်ယူအားကိုးနဲ့ရယ် မူနိုင်
ရက်လေသမျှ နောင်ကျမှ အပြီးကိုချေမယ်၊
လိုက်လေ ၃၀:လေ ၃၀:လေတယ် ချစ်တဲ့
အရေးကို အပြေးစိန်သူရယ်၊ မောင်ချို့ယူ
လက်ကမ်းမယ်၊ အလှမ်းမိကာမှ ဘွာမကူ
တမ်းကွယ်။

ကိုယ်ကတော့ ပြေးလေတဲ့နှင်းဆီကို စိန်လဲမခေါ်
ရက်ပါဘူး၊ လိုက်လိုလဲ မဖမ်းလိုတော့ပါဘူး ‘ဘွာ’ လဲမကူစေလို
တော့ပါဘူး၊ ကိုယ်က အညတရ ‘အရိုင်းစံပယ်’၊ ဟိုက စက်ပိုင်မြေ
ပိုင် ဂုဏ်ကြီးရှင် ‘ငွေသဇ်’ မဟုတ်လား။

နှင်းဆီတို့ စစ်ပြေးရင်းနဲ့ ‘ငွေသဇ်’ကို ရွှေ့ခဲ့တာကိုး
နော်။ ဒီက ‘အရိုင်းစံပယ်’မှာတော့ ကြွေကျလို့မြေချပြီလေ။

ပြီးရာကမ္မာပြီး အထိုးကျွန်ဘဝနဲ့ ညိုးသမျှစိတ်တွေကို
ကြိတ်ဖြေလို့သာနေရင်း အချစ်ရေးကို အရှုံးပေးလိုက်ပါတယ်ကွယ်။

အသည်းတွေ ကွဲအက်ကြပြန်း အချစ်စိတ်တွေ
ဆိတ်သုည်းလို့ မပြီးနိုင် မပေါ်ရင်နိုင်တော့ပဲ ကြင်ဖော်လဲမရှာလို
တော့ပါဘူး။

ဒါပေမယ့်လည်း “ပွဲ့ချိန်တန်ပွဲ့ သီးချိန်တန်သီး”
ရမယ်ဆိုတဲ့ မိဘရဲ့ဆန္ဒအရ သူတို့စိတ်တိုင်းကျ အမျိုးသမီး

ချစ်ပြီးနှင်းဆီမှာသည် ပွဲ့ဗြိုးသို့

တစ်ယောက်နဲ့ နောက်ဆုံးလက်ထပ်လိုက်ရတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကိုယ်လေ နှင်းဆီကို ပြိုင်လိုဆိုင်လို အနိုင်ယူလို
စိတ်မရှိရှိုး အမှုန်ပါ။ ချစ်တိုင်းမညား ညားတိုင်းမချစ်ဆုံးတဲ့ ချစ်
လောကအတ်ခုံခဲ့ ကန့်လန့်ကာချေခြင်းကို ခံလိုက်ရပါပြီ။

ဒီလိုနဲ့အဆင်မပြေတဲ့ ချစ်လမ်းခရီးကို လျှောက်ကြ
ဆဲမှာပဲ ကိုယ့်ရဲ့လက်ထပ်ဇန်းလည်း လမ်းခုလပ်မှာ လူလောကကြီး
ကို ကျောခိုင်းသွားရရှာတယ်။ ကိုယ့်မှာ ဖော်မဲ့တဲ့ အထိုးကျွန်ဘဝကို
ရောက်ခဲ့ရပြန်ပြီပေါ့။

အဲဒီအခါမှာ နှင်းဆီဟာ ကိုယ့်အပေါ်မှာ သနားကရှ
ကာတွေ ပိုလိုပေပဲလား အကြင်နာတွေ ဆင့်ကဲလာပေလို့ပေပဲလား
ဝေခဲ့မှန်းဆလို့မရနိုင်အောင် တစ်ညကိုယ့်ဆီ ရောက်လာခဲ့တယ်နော်။

ကိုယ်လေ ကိုယ်ဘာပြောလို့ ဘာဆိုရမှန်းမသို့။ မရှင်
တဲ့နှလုံး ပြီးလိုလဲမရဲ့။ အို ကိုယ့်ရင်ထဲမှာ ဘယ်လိုဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ
ကို ခွဲလှစ်လို့သာ ပြလိုက်ချင်ပါတယ် နှင်းဆီရယ်။ တွေဝေမီန်းမော
တုကိုဘာဝကြီးဖြစ်နေတာကို နှင်းဆီဘယ်လိုထင်သလဲဟင်။

အဆင်မပြေတဲ့လောကကြီးကို အန်မတူနိုင်တော့ပဲ
ရင်ထဲမှာ ဗလောင်ဆူနေတာကို နှင်းဆီသိပါလေစား။

အိုလေ . . . ကိုယ်ဘာမှုမပြောချင်တော့ပါဘူး။
ကိုစောညိုန်းရဲ့ 'ပွဲ့ဗြိုး'သီချင်းနဲ့ပဲ ချစ်ကံခေတဲ့ ကိုယ့်ရဲ့ခံစားချက်ကို
နိဂုံးချုပ်လိုက် ပါရစေတော့ ချစ်ပြီးနှင်းဆီကလေးရယ်။

ပွဲ့ဗြိုး

အသည်းလွှာမြောက်သွယ် အမြစ်ဖြာယုံက်သွယ် အချစ်
ညာခက်နွယ် မာလာပင်နန်း ချစ်ပန်းဦးစအရွယ် ချို့။

တော်မူလာနိုး မျှော်ကိုးကာပူပျောပါက္ခာယ် ရည်ရွယ်သွယ်
ညွတ်ပျောင်း၊ ကြာလေညာကြွေညာင်းမျှရယ်၊ အရိုင်း
စံပယ်မှို့ ပစ်ပယ်ပန်တော်မဝင်တယ်၊ ငွေသဇ်ကြုံမွေး
သူ ရွေးပြီး ချုစ်အားငယ်၊ တွက်ရေသော် ရက်တွေခြား
စောင့်စားရင်း မြေမှာ ကြွေကြွေကာ နှမ်းလေပြီကွာယ်၊
ငွေချုပ်လွှာဆွေး မာလာမွေး ရန်းပြုယ်။

စံပယ်ဖြူတုံးကာမှ ခင်ဖုန်းသက်ဝေရယ် ဘယ်စိတ်
လည်လို့ ပေါ်လာပြန်တယ်၊ လျှောင်တာလေလားနော်
ကွာယ်၊ ဖန်လာပုံ ခုံမှုဆန်းကြယ် အချုစ်ဖြင့်ဆိတ်သူ့ဦး
ဆုံးရှုံးခြောက်ခန်း၊ လောင်ကျမ်းခံရ မောင့်ဘဝအစဉ်
ဝယ် ဆက်သွယ်သန္တတိ မမြေသာ ရုပ်နာမ်ပြောင်းလွှဲ
သည့်နှယ် ဖြစ်ပြန်ပျက်ပြန် အချုစ်မှုန်တရားရယ်မူလွန်း
တဲ့သူရယ် ပွဲ့ဗြို့ကြွေမှဖြင့်ကွာယ် မပန်စေချင်ရက်တော့
တယ်။

တစ်ခါက အသည်းနှင့်ခဲ့ရသော
အရိုင်းစံပယ်
တင်မောင်အေး

*

ဦးတင်မောင်အေးသည် နှစ်ရည်လများ လွယ်ထား
ခဲ့ရသော နောက်ကွာယ်ကအတိတ်ကို ပွဲ့ဗြို့အန်ချလိုက်ရ၍ သူ၏
ရင်တွင်း၌ ပွဲ့ပါးသွားလေသည်လား သို့မဟုတ် ပို၍ပင် လိုက်
တက်လာလေသည်လားကိုမူ မသိရ။ သူသည် ကက်ဆက်မှ
ထွက်ပေါ်လျက်ရှိသော ကိုစောညိုန်း၏ တေးရေလျဉ်ကြော်

ချစ်ပြဲးနှင်းဆီမှာသည် ပွဲ့စီးသို့ ၁၂၃
မျောပါလျက်ပင်ရှိနေပြီး သူ၏နှုတ်ဖျားမှ လိုက်လဲသံလိုလို ထွက်
ပေါ်လာသည်ကိုမူ ကြားရပေသည်။

“တိုက်ပဲ တိုက်ဆိုင်လွန်းလှတယ်၊ ကျွန်တော့အ
တွက်များ တမင်ရေးစပ်ပေးခဲ့လေရွှေ့သလားပျော်”

သပြေတေးမဂ္ဂဇား
အမှတ် ၁၄၁၊ အြိုဂုတ်လ၊ ၁၉၈၆ ။